
UT AUSTIN - GEN LIBS WAREHOUSE
00789695

To
S. M. Swenson Esqr
Austin Texas
from
Rev O. G. Hedstrom

CLASS 287.092 BOOK N334u

THE PALM LIBRARY
DONATED TO THE
UNIVERSITY OF TEXAS
BY
SIR SWANTE PALM,
1897.

6961

1102603126

287.092 N334U PALM MAIN

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Svensk Balm

Utdrag
af
John Nelsons Dagbok,

Innehållande en Berättelse om

Guds Handlingssätt Med Honom,

Från hans ungdom

till det fyrationde-andra af hans lefnadsår.

Författad af honom sjelf.

Med tillägg af

En Berättelse om hans Död.

Öfwersättning från Engelskan.

New-York.
Carlton & Phillips, 200 Mulberry-Street.
1854.

Swedish: Nelsons Journal.

Digitized by Google

6961

Digitized by Google

Företal.

Följande Dagbok har blifwit författad på särskilda tider, för mitt eget nöjes skull. Omkring tjugo år efter deß författande fingo några wänner se henne och begärde att jag skulle låta trycka henne; men jag wägrade den gången.

Någon tid derefter önskade Herr Thornton, ifrån Leeds, en af mina förtrognare wänner, att få se Dagboken, och tänkte han, att, såsom skickelserna i mitt lif hade warit ett medel att uppwäcka många till ordets hörande, också denna skrift skulle kunna lända många bekymrade till hugswalelse, hwarföre han tillstyrkte mig att utan uppskof öfwerlemna densamma åt trycket. Men ännu afböjde jag det, tills ännu flera af mina wänner instämde i samma tanka, då jag slutligen biföll.

Är deri något orätt, måtte Herren förlåta det! Och att ingen måtte finna sig sårad af mig, eller af någonting, som jag skrifwit eller predikat, är en uppriktig bön af en owärdig tjenare, för Christi skull. J. N.

Digitized by Google

Digitized by Google

Utdrag
af John Nelsons Dagbok.

Jag John Nelson föddes i församlingen Birstal i West Riding af landskapet York, i England, i October 1707, och uppfostrades till murare, såsom min fader war före mig.

När jag war emellan nio och tio år gammal, blef jag grufligt förfärad, så snart jag war ensam, wid tankan på döden och domen. En Söndags afton satt jag på jorden wid min faders stol, då han läste det tjugonde capitlet af Uppenbarelse-boken, när ordet intog min själ med sådant ljus och magt, att jag darrade, liksom hade en dolk gått genom mitt hjerta; och jag föll med ansiktet mot marken och grät tills platsen, der jag låg, blef så wåt, som om watten hade gjutits deröfwer. Min fader fortfor och jag tyckte mig lifligt se allt hwad han uttalade, ehuru mina ögon wara slutna; och synen war så förskräcklig, att jag höll på att stoppa mina öron till, för att icke höra, men jag wågade ej; utan så snart jag satte fingren i öronen; måste jag draga dem tillbaka. När han kom till den elfte versen gjorde orden att jag skakades och köttet tycktes krypa från benen, medan han läste: „och jag såg en stor hwit stol, och en sitta på honom, för hwilkens ansigte flydde jord och himmel; och dem wardt intet rum funnit; och jag såg de döda, stora och små, stå i Guds åsyn, och böckerna wordo upplåtna. Och en annan bok wardt upplåten, som är lifsens. Och de döde woro dömde, efter som skrifwit war i böckerna, efter deras gerningar." O hwilken skådeplats öppnades för min själ! Det war liksom jag hade sett Herran Jesum Christum sittande på sin thron, med de tolf Apostlar omkring sig: och en stor öppen bok i hans wenstra hand, och ett skrank upprest tio steg ifrån thronen, till hwilket Adams

barn kommo upp; och hwar och en, så snart han nalkades, öpnade sitt bröst, lika quickt som en skjort-barm. På den ena sidan i boken woro skildrade Guds barns egenskaper, och på den andra sidan deras, som icke skulle ingå i himmelriket. Jag tyckte att hwarken Frälsaren eller Apostlarne sade någon ting, utan att hwarje själ, när hon kom intill skranket, jemnförde sitt samwete med boken, och gick bort till sin behöriga plats; antingen med jubelsång, eller med tjut och skrän. De som woro på den högra sidan liknade blott strömmen af en liten bäck; men de andra liknade swallet af en mägtig flod.

Gud hade följt mig med öm samwetskänsla alltsedan mitt tionde år, så att, när jag hade begått någon medweten synd, antingen mot Gud eller Nästan, jag efteråt blef så förskräckt, att jag utgjöt många tårar i ensligheten; dock så snart jag kom åter till mina sällskapsbröder, aftorkade jag mina tårar, och föll åter i dårskap och synd; men o! hwilket helwete jag fann i min själ, när jag kom för mig sjelf, och hwilka föresatser jag fattade; och likafullt, när frestelsen kom, woro mina föresatser lika en tråd af blår, som kommit elden för nära.

När jag war omkring sexton år, hörde jag en predikan i wår kyrka, som beröfwade mig hwilan för natten, ej heller wågade jag i många dagar synda som förut. Men Ack! jag spejade efter den onda wägen, ty jag waktade på dem, som woro äldre och lärdare än jag, och hwad de gjorde tyckte jag mig tryggt kunna begå; hwarigenom jag wände tillbaka till synd och dårskap. O hwad ondt de som äro gamla och kunniga begå emot de unga och okunniga! När deras lefnad är förderfwad, så äro de wisserligen de mest förbannade warelser på jorden: huru många gånger hafwa icke deras exempel förhärdat mitt hjerta, och uppmuntrat mig på den breda wägen! De äro sannerligen en förbannelse för sina barn och tjenare, likaså wäl som för sin okunniga och oförståndiga nästa.

När jag war något öfwer sexton år, insjuknade min fader, hwilket jag tänkte war för min ogudagtighets skull; dock wid den tiden, syndig som jag war, bad jag allwarligt till Gud att han wille spara honom för min moders skull och de unga bar-

Digitized by Google

nen, och låta mig dö i hans ställe: men Herren gaf ingen akt uppå min bön. Tre dagar före sin död sade han till min moder: „Droa dig icke för mig; ty jag wet att jag har frid med Gud, och han skall sörja för dig och barnen." Jag blef storligen förwånad öfwer dessa ord, och undrade huru han kunde weta att han fått frid med Gud.

Under en af mina ängsliga stunder befann jag mig i ett stall, hwarest jag insomnade och drömde att jag bad till Gud att han måtte göra mig lycklig. Men, tänkte jag, hwad skall göra mig lycklig? Jag drömde äfwen att jag såg propheten Jeremias, stående på en hög klippa, wid westra porten af Jerusalem. Hans uppsyn war allwarlig, och med stor wärdighet förebrådde han de äldste och rådsherrarne i staden; hwarföre de jemwäl blefwo förbittrade och kastade honom neder på en gödselhög, hwarest slagtarena utgjöto blodet efter sina slagtade kreatur; och jag tyckte mig se dem trampa honom med sina fötter; dock förändrades icke hans min ej heller upphörde han att utropa: „så säger Herren, om I icke bättren eder och gifwen mitt namn ära, så skall jag förstöra både eder och eder stad." Han tycktes så lugn och lycklig, der han låg på gödselhögen, och medan de trampade honom med deras fötter, att jag sade i drömmen: „O Gud! gör mig lik Jeremias." Och ehuru det blott war en dröm, gjorde det sådant intryck på mig, som om jag sett det med mina ögon. Sedermera har du, O Herre, låtit mig i ringa mån smaka utaf hans kalk.

Wid omkring 19 Års ålder befann jag mig i stor fara att falla i nesliga synder, och jag bad, tror jag, tjugo gånger till Gud, att han wille beskydda mig och gifwa mig en maka, för att lefwa med henne till Guds ära. Han hörde min bön och skyddade mig i många farliga frestelser hwarföre jag prisar hans heliga namn.

Första gången jag såg min maka, war i Tonge, dit jag gått för att bygga den nya kyrkan. Jag wißte icke hwem hon war, eller hwarifrån hon kom, men wid hennes första åsyn sade jag i min själ: „denna är den quinna, du bedit af Gud i bönen," och jag beslöt fullkomligt att, om jag fick henne till äkta, så wille

jag lefwa till hans ära. Men hwad är en föresats, den wi fatta i wår egen kraft! — Ty ehuru jag tror att Gud gaf mig den mest passande maka, som jag kunde få, i hwarje hänseende, lefde jag dock i några År efter wårt äktenskap icke till hans ära, ty jag älskade mera nöjet än Gud; dock mången stund, när jag gått på jagt hela dagen, och fått de djur jag förföljt, kände jag mig aldeles olycklig, och, färdig att krossa min bössa i stycken, beslöt jag att aldrig mera skjuta eller jaga. Slutligen sade jag till min hustru: „jag har beslutat att afbryta detta lefnadssätt, men det är omöjligt så länge jag stannar här; derföre, om du gifwer ditt bifall, så will jag gå till Herr Rowland Wynn, och se om jag kan få arbete der; om icke, så will jag gå hwart som heldst, blott långt ifrån hemmet.“ Härtill samtyckte hon med glädje.

Om Måndags morgon skiljdes wi i stor kärlek, bedjande den ena för den andra. Så snart jag kom ut ifrån staden, gjorde jag samma löfte som Jacob gjorde Herran, då han war på wäg till Mesopotamien; och Herren wälsignade mig i all min wäg. Jag fick arbete i Newark wid Trent, och stod der ungefär en månad. Hela denna tiden war Herrans hand uppå mig, och öfwertygade mig om mina fordna synder, så att känslan af hans wrede blef rättwisligen upptänd hos mig och werkade att jag ropade till honom om nåd, somliga dagar fyratio gånger på dagen. — Derpå gick jag till London och fick arbete samma dag jag anlände. Här tilltog för någon tid mitt frälsnings beslut, och jag fortfor att läsa och bedja, när jag slutat mitt arbete, med försakande af allt sällskap; och jag tror att, om jag haft någon enda, som wägledt mig, så skulle jag hafwa inneslutit mig med Herran på ett frälsande wis. Men jag såg på menniskor till exempel och föll från mitt allwar. Arbetarne förbannade och förolämpade mig emedan jag icke wille dricka med dem och förslösa mina penningar såsom de, och jag upbar många smädelser utaf dem, utan att öppna min mun till genswar. Men när de togo mina werktyg ifrån mig, och sade, att om jag icke wille dricka med dem, så skulle jag icke arbeta, medan de drucko, så uppretades jag härutaf, och slogs med några utaf dem; hwarefter jag lemnades i fred. Emedlertid hämmade detta mitt frälsnings beslut, och jag

upphörde att läsa och bedja så mycket som förut. Jag quarblef längre än ett halft år, och hade ingen timmas sjukdom, eller brist på arbete en enda dag under hela tiden, så att genom mitt handarbete samlade jag, utom mitt uppehälle, tolf pund och 15 skillingar.

När jag återkom hem föll jag i mitt förra lefnadssätt, och sade till min hustru: „jag kan icke lefwa här.“ Så drog jag tillbaka till London, och bjöd henne följa efter i wagn. Der gick det oß wäl båda twå, och wi lefde på god fot, (såsom werlden kallar det) det will säga, i frid och öfwerflöd, och älskade hwarandra inbördes.

Efter någon tid fick jag ett häftigt anfall af illamående; då mitt samwete uppskakades, och jag wäntade att dö och förgås, med kropp och själ, i helwetet. O hwilka qual jag led, ej så mycket af fruktan för döden, som för domen, som derpå skulle följa! Men Herren stillade febern och återstälde mig fullkomligt.

Efter att hafwa bott några År i London, förlorade min hustrn sin helsa, hwarföre wi beslöto att hon skulle flytta åt landet, med wåra twenne barn, dit jag skulle följa efter en wiß tid: hwilket jag ocksä gjorde, men fann ingen ro hwarken dag eller natt. Jag talade om att gå tillbaka till London. Många frågade mig, hwarföre jag wille återwända, då jag kunde lefwa i mitt hem lika så wäl, som någonstädes i werlden? Mitt swar blef, att jag hade någonting att lära, som jag ännu icke lärt; men jag wißte icke då att det war den stora lexan af kärlek till Gud och menniskor. När jag kommit dit, begynte jag straxt arbeta, och all ting lyckades som jag företog mig. Jag begynte då öfwerwäga hwad som behöfdes till att göra mig lycklig; ty jag war dock som en man i en ofruktbar öken, hwarutur han ingen utgång kunde finna. Jag frågade mig sjelf: Hwad åstundar du mer än du har? Jag åtnjuter så god helsa, som någon kan wänta; jag har så angenäm maka, som jag kan önska; jag är så wäl klädd, som jag kan åstunda; jag har för närwarande mera guld och silfwer än jag behöfwer; dock håller jag ännu på att wandra från den ena ändan af riket till den andra, söker efter

Digitized by Google

ro och finner ingen. Då utropade jag: — O! att jag hade blifwit en oxe eller får, ty jag såg tillbaka, för att märka huru jag anwändt de 30 år, som flytt; och tänkte: heldre än att på sådant wis lefwa 30 år till, wäljer jag att hänga mig. Men när jag eftertänkte att jag efter ett så bedröfligt lif skulle göra räkenskap för allt som jag begått i lekamen inför Gud, som känner alla mina tankar, ord och gerningar, så utropade jag: O! att jag aldrig blifwit född; ty jag fruktade att för mig war nådens dag ute, emedan jag fattat så många föresatser och brutit dem alla. Dock tänkte jag; ännu will jag fatta ett beslut, ty säkerligen har Gud icke gjort menniskan att blifwa en sådan gåta för sig sjelf, och lemna henne der. Någonting måste finnas i religionen, som jag ännu icke känner, att uppfylla det toma rummet i menniskans själ; annars är hon i wärre belägenhet än djuren, som platt förgås. I all denna oro ägde jag ingen, för hwilken jag kunde öppna mitt hjerta, utan wandrade fram och tillbaka på fältet, sedan jag slutat mitt arbete, efterforskande hwilken wäg jag skulle taga för att frälsa min själ.

Jag gick från kyrka till kyrka, men fann ingen lättnad. En prest i St. Paul predikade om menniskor, som uppfylla sina pligter mot Gud och nästan; och hwilken glädje sådane skulle på sin dödsbädd känna i sina egna hjertan, då de blickade tillbaka på ett wäl anwändt lif. Denna predikan tycktes alldeles hafwa nedergjort min själ; ty jag blickade tillbaka och kunde icke finna en enda dag i hela mitt lif, på hwilken jag icke underlåtit något godt eller gjort något ondt; att jag war så fjerran ifrån att skåda ett wäl anwändt lif, att jag såg att jag skulle ewigt blifwa fördömd, äfwen om en enda wäl anwänd dag kunnat frälsa min själ. O hwilket styng denna predikan gaf åt min sårade själ! Hon ingaf mig den önskan att min moders lif måtte hafwa warit min graf. Efter detta hörde jag en annan predikan, hwaruti predikanten uppräknade alla christeliga pligter; men, sade han, efter syndafallet kan ingen menniska fullkomligt uppfylla sin Skapares wilja; men Gud fordrar att hon skall göra hwad hon förmår, och Christus skall göra det öfriga. Men om menniskan icke gjorde hwad hon kunde, så måste hon oundwikligen förgås;

Digitized by Google

emedan hon icke har rätt att wänta någon fördel af Christi förtjenst, om icke hon uppfyllt sin del och gjort hwad som legat i hennes magt. Då, tänkte jag, måste icke blott jag, utan hwarje menniskosjäl blifwa fördömd; ty jag tror icke att någon, som hunnit mognad ålder, har gjort allt hwad han förmått, och undwikit allt ondt, som han kunnat. Derföre slutade jag att ingen kunde blifwa frälst, utom små barn. O hwilken dödlig läkedom war icke denna slags lära för min syndsjuka själ!

Jag tänkte försöka annorstädes, och gick att höra annorlunda tänkande af skiljda benämningar. Jag kom till Catholikerna, men blef snart förtyngd af deras sätt att gå till wäga i Gudstjensten. Derpå gick jag till quäkarne, och bad Gud att icke låta den blinde komma ut ifrån spåret, utan förena mig med ett folk, som dyrkade honom i anda och sanning. Jag skötte icke om huru de benämndes, eller hwad jag led uppå jorden, blott min själ måtte slutligen frälsas. Jag tror att jag hörde dem hwarje söndag under tre månaders tid. Hwad som kom mig att fortfara så länge, war wäntan på någon hjelp genom att höra dem; ty nästan i början af min gång ibland dem, fanns en, som i sitt tal nära nog syftade på det själs tillstånd, hwaruti jag war, men han utwisade intet botemedel. Jag hade nu försökt alla utom Judarne, och jag trodde det wara förgäfwes att gå dit. Jag tänkte derföre att gå till kyrkan, läsa och bedja, antingen jag förginges eller ej. Men jag blef förwånad, när jag kom till morgonbönen, wid att finna det jag i all min tid hade gäckat min skapare med att bedja om ting, som jag hwarken wäntade eller åstundade. Då tänkte jag att ingen kunde wara så okunnig som jag hade warit, eller så nedrig, att nalkas Gud med läpparne, men hjertat långt ifrån honom.

Om wåren kom Herr Whitefield till Moorfields, och jag gick att höra honom. Han war för mig såsom en man, den der kunde wäl spela ett instrument, ty hans predikan war angenäm för mig, och jag älskade mannen, så att om någon welat störa honom, war jag redo att fäkta för honom. Men jag förstod honom icke, ehuru jag kunde höra honom tjugo gånger i det jag förut kände; dock fick jag något hopp om nåd, så att jag upp-

Digitized by Google

muntrades att fortfara i bön, och anwända mina lediga stunder att läsa den heliga Skrift. Men understundom, då jag läste, tänkte jag att, om det war sannt som jag läste, och om inga andra woro christna, än de som liknade Johannis och Pauli beskrifning på Guds folk, så kände jag ingen enda person, som war Christen, hwarken i staden eller på landet. Jag sade: Är det så, så är jag icke mera Christen än djefwulen, och mitt hopp att någonsin blifwa det är ganska ringa. Under denna kamp hade jag blott litet sömn, högst fyra timmar på dygnet. Understundom spratt jag till af förskräckelse, liksom jag warit färdig att falla i ett förfärligt djup; andra stunder drömde jag att jag fäktade med Satan, och när jag waknade, swettades jag och war så utmattad, som om jag werkligen hade fäktat. Men under hela denna tid war jag lika skicklig till arbete, både i förstånd och kraft, som jag någonsin i min lefnad warit; och detta uppmuntrade mig. — Under hela denna tiden öppnade jag icke mitt hjerta för någon person, hwarken mundtligen eller skriftligen; utan war som en irrande fogel, utkastad från nästet, till deß Herr John Wesley kom för att hålla sin första predikan i Moorfields. O! det war en wälsignad morgon för min själ! Så snart han kom upp på predikstolen, strök han sitt hår bakut, och wände sitt ansigte mot den plats der jag stod, och jag tyckte att hans ögon woro fästade på mig. Hans uppsyn ingaf mig en sådan wördnadsbjudande fruktan, innan jag hörde honom tala, så att mitt hjerta slog som pendeln i en klocka; och när han talade, tänkte jag att hela talet syftade på mig. När han slutat, sade jag: Denne mannen kan uttala mitt hjertas hemligheter; han har icke lemnat mig der, utan har utwisat läkemedlet, nemligen Jesu blod. Då blef min själ full utaf tröst genom hoppet, att Gud för Christi skull wille frälsa mig: ej heller twekade jag på sådant sätt mera förrän inom de sista 24 timmarna före den stunden, då Herren skref en förlåtelse i mitt hjerta. Ehuru det war kort efter midsommar, som jag hörde honom, och det war tre weckor efter Michelsmässan, innan jag fann den sanna Guds frid, fortfor jag dock att höra, så ofta jag kunde, utan att försumma mitt arbete. Jag kände många kärleksfläktar

Digitized by Google

under ordet, när jag war i min enskiga bön eller wid Herrans bord; men de woro hastiga, och ofta följde någon swår frestelse.

Nu försökte alla mina bekanta att öfwertyga mig att icke gå för långt i religionen, så att det gjorde mig oskicklig i mitt arbete, och bragte fattigdom och sorg i mitt hus; och sade att de önskade att jag aldrig hört talas om Herr Wesley, ty de woro rädda att det skulle blifwa mitt förderf. Jag berättade dem att jag hade orsak att wälsigna den stund han blifwit född, ty genom att höra honom hade jag blifwit öfwertygad att mitt arbete i denna werlden skulle derigenom taga sig wäl ut; och för öfrigt woro mitt yrke, helsa, kunskap och allting i werlden inga wälsignelser för mig i annan mån, än de woro lika många werktyg för att hjelpa mig att med Guds nåd utwerka min salighet. Då sade de att de woro ganska sorgsna för mig, och att det skulle wara deras glädje att få slå hjernan ut på Herr Wesley, ty han skulle blifwa många familjers förderf, om han fick lof att lefwa och fortgå som han gjorde. Somlige af dem sade att de icke wille höra honom predika för 50 Pund. Men jag sade dem att jag hade orsak at tacka Gud för hwarje gång jag fått höra honom, att jag hade för affigt att höra honom, så ofta jag kunde, emedan jag trodde att han war ett Guds sändebud; och om jag icke sökte att blifwa född på nytt, och erfor den andeliga födelsen, så kunde jag icke ingå i himmelriket, enligt den lära som han predikade.

Kort efter Michelsmässan erfor jag många försökelser, och lidelsen fick öfwerhanden öfwer mig; då jag tänkte det wara förgäfwes att kämpa längre, emedan alla försökte att göra mig förargelse, och jag kunde icke uthärda dermed. Wid denna tid gick jag engång ut ifrån Westminster Park och träffade der en soldat i uniform, som han kom från wakten, i samtal med några andra soldater och en samling Walesiska quinnor. Jag stod blott få steg ifrån, och hörde honom tala sålunda. I kännen hwad slags man jag war för få månader sedan, ingen af eder beklagade mig då, ehuru jag gick hufwudstupa i afgrunden; ty jag war en drinkare och swärjare; jag war en kopplare och slagskämpe, en sabbathsbrytare och spelare; — ja, jag wet ingen

synd, som jag icke då bedref i ord eller gerning; så att det är ett underwerk, att icke min hals blifwit bragt i galgen och min själ i helwetet för längesedan. Wid den tiden wågade jag ej tänka på döden, ty jag hade icke orsak att tänka på något annat än helwetet; derföre war jag ursinnig i min ogudagtighet, och lade icke tygel på någon lusta eller åtrå, tills en dag, då jag kom ut ifrån landet wid Kennigtons Park, Herr John Wesley kom att predika, och jag tänkte att jag wäl kunde höra hwad han hade att säga; ty jag hade hört många lärda och förståndiga män säga att han war ifrån sina sinnen; men när han begynte tala gjorde hans ord mig bäfwande. Jag tänkte att han talade till ingen annan än mig, och jag wågade icke se upp ty jag inbillade mig att allas ögon woro fästade på mig, och jag skämdes att wisa mitt ansigte, under wäntan att Gud skulle göra mig till ett offentligt exempel, antingen genom att låta jorden öppna sig och uppswälja mig, eller att krossa mig till döds; men innan Herr Wesley slutade sitt tal, utbrast han: „den ogudagtige öfwergifwe sin wäg och syndaren sina tankar, och omwände sig till Herran, så skall han få barmhertighet, och till wår Gud, ty när honom är mycken förlåtelse.“ Jag sade: „Är detta sant, så will jag wända mig till Gud i dag.“ Strax gick jag hem, begynte att läsa och bedja, höll mig i 14 dagars tid från elakt sällskap, och hörde Herr Wesley så ofta jag kunde; men mina gamla kamrater saknade mig, och kommo att undersöka orsaken. När de funno mig läsande i Bibeln, swuro och förbannade de och släpade mig bort till en öl-krog, hwarest jag satte mig ned och begynte disputera med dem; men huru farligt är det ej att slåß med Satan på hans egen mark, ty medan jag talade, begynte jag dricka något, hwilket gick mig åt hufwudet, då jag kom i twist och fäktade med dem. På hemwägen till mitt quarter mötte mig en liderlig quinna, och jag hade ingen kraft att emotstå henne, utan wardt åter fången under djefwulen. Icke desto mindre, när jag sofwit, blef jag så förskräckt, att jag tänkte mig aldrig mera wåga att bedja eller utwänta någon nåd. Likwäl beslöt jag att den aftonen afhöra Herr Charles Wesley, och af hans predikan hämtade jag något hopp att min nådesdag

Digitized by Google

icke war förbi. Derpå begynte jag åter att bedja och läsa Skriften, och en Söndags morgon besökte jag Whitehalls Capell, hwarest sacramentet skulle utdelas. Jag gick till bordet med darrande lemmar och tungt hjerta; men ej förr hade jag emottagit nådemedlet, än jag erhöll kraft att tro att Jesus Christus hade utgjutit sitt blod för mig, och att Gud för hans skull hade förlåtit mina öfwerträdelser. Derpå blef mitt hjerta fullt af kärlek till Gud och menniskor; och ifrån den tiden har icke synden haft någon magt öfwer mig."

Dessa soldatens ord woro en wälsignelse för mig, ty de sjönko djupt neder i min själ, och gjorde mig mera allwarligt ropande till Gud, att han wille werka samma förändring i mitt hjerta. Jag fann min själ mycket upplifwad af sacramentet Söndagen derpå, och kraftigt uppmuntrad under Herr Wesleys tal i aftonsången. Hela weckan derefter kände jag en wördnadsfull förnimmelse af Guds närwaro hos mig; och jag tog stor wakt på mina ord, och kände flera korta besök af Guds kärlek, och ägde jag stort hopp att jag fått fullkomlig seger öfwer min hufwudsynd; men begäret war mig för mägtigt, ty samma natt föll jag åter, och utropade genast: „Jag är förlorad, jag har mistat hoppet om förbarmande." Hela natten war jag som om jag warit uppgifwen åt Satan. Om morgonen bad en annan jemte mig, men jag kände intet swar; ty mitt hjerta war hårdt som sten.

När jag kom tillbaka till mitt quarter, war middags-måltiden färdig; och wärdinnan sade: „kom, sitt ned, du behöfwer middag, ty du har intet ätit i dag;" men när jag såg åt maten sade jag: „skall en sådan usling som jag sluka Guds goda gåfwor i det tillstånd, hwaruti jag nu är! Nej jag förtjenar att blifwa störtad i helwetet." Derpå gick jag till mitt rum, tillslöt dörren och föll ned på mina knän, under utrop: „Herre fräls, annars förgås jag." När jag hade bedit, tills jag icke mera kunde bedja, stod jag upp och gick fram och tillbaka, i beslut att hwarken äta eller dricka, förrän jag funnit Guds rike. Jag föll ned för att åter bedja, men fann ingen lindring; stod upp igen och gick; tårarne begynte flyta från mina ögon såsom stora regn-

Digitized by Google

droppar, och jag föll för tredje gången på mina knän; men nu war jag stum som ett oförnuftigt djur, och kunde icke framföra en enda bön, om det warit för att frälsa min själ. Jag låg inför Herran en stund på mina knän, och ansåg mig som en brottsling inför domaren: derpå sade jag: „Herre! åt dig öfwerlemnar jag mig, döm eller fräls." I detta ögonblick stod Jesus Christus, korsfäst för mina synder, så klart framför mina själs ögon, som om jag hade sett honom lekamligen; och i samma ögonblick försattes mitt hjerta i frihet från skuld och pinande fruktan, och uppfyldes med ljuf och stilla frid. Nu kunde jag säga utan fruktan och bäfwan: „Min Herra och min Gud!" Nu begynte jag sjunga denna del af Esaie tolfte Capitel: „Jag tackar dig, Herre, att du hafwer warit wred på mig; och din wrede hafwer sig wändt, och du tröstar mig. Si, Gud är min helsa; jag är säker och fruktar mig intet; ty Herren Gud är min starkhet och min psalm, och är min helsa." Mitt hjerta blef uppfyldt med kärlek till Gud och hwarje menniskosjäl; och näst min maka och barn, min moder, bröder och systrar, hade mina fiender förmånsrätten i mina böner; och jag ropade: „O Herre, låt mig wisa min trängtan efter deras wäl, och låt dem erfara din förlossande kärlek."

Om eftermiddagen öppnade jag den boken, hwaruti det är sagt: „honom som älskade oss, och twådde oss rena från wåra synder i sitt eget blod," hwarwid jag blef så rörd, att jag icke kunde läsa för gråt. Under Herr Wesleys tal denna afton kunde jag blott gråta, älska och tacka Gud, som sänt sin tjenare i marken, för att utwisa för mig salighetens wäg. Hela denna dagen hwarken åt jag eller drack; ty innan jag funnit frid i min själ, låg Herrens hand så tung uppå mig, att jag wägrade äta; och sedan jag funnit friden, blef jag så fyld af den förlossande kärlekens manna, att jag den gången icke hade behof af förgängeligt bröd.

Då jag mot natten kom hem, bad mig husets wärdinna, der jag längre tid hade bott, att se mig om efter annan bostad, emedan jag icke fick stanna der längre än denna enda natt; ty hennes man war rädd att någon olycka skulle drabba dem eller mig,

Digitized by Google

efter så mycket bön och wäsende, som jag gjorde af religionen. Jag sade dem att jag skulle komma Onsdags afton och betala hwad jag war skyldig dem, och hämta mina kläder, samt bad Gud belöna dem för den ömhet de bewisat mig; ty jag hade legat sjuk i huset, och säkerligen kunde ingen wisa en fremling större medlidande än de då wisade mig.

Onsdags afton, enligt mitt löfte, gick jag till min gamla bostad, och betalte hwad jag war skyldig, och hopsamlade mina kläder; men som jag förgätit någon ting, wände jag åter till rummet för att se derefter: under tiden sade mannen till sin hustru: „Antag att John har rätt, men wi orätt, så kan det blifwa en ful sak att hafwa wisat honom på dörren." När jag kom ned, stod quinnan wid dörren, och sade: „Du får icke gå ut från huset i natt." Jag swarade: „Wiljen I hwarken låta mig gå eller blifwa quar?" Hon återtog: „Min man will icke att du skall gå; ty han säger, att om Gud gjort något mera för dig, än för oß, så will han att du skall wisa oß wägen till samma nåd." Jag satte mig då ned, och berättade dem Guds werk med min själ, och bad med dem. Snart derefter gingo de båda att höra Herr Wesley predika, då quinnan blef delagtig af samma nåd; och jag hoppas möta dem båda i himlen.

Följande Lördag stod draken redo att uppsluka min nyfödda själ; ty min husbondes werkmåstare kom och sade mig: — „John Nelson, du måste skaffa så och så många män till i morgon; det är ett arbete, som skall göras med skyndsamhet, ty Lorden af skattkammaren skall komma hit en bestämd dag, då det måste wara fullbordadt." „Herre," inwände jag, „I förgäten att i morgon är Sabbath." Han sade att han wißte det lika så wäl som jag, men konungens göromål fordrade hast, och det war wanligt att arbeta om söndagen för hans majestät, när arbetet led emot slutet. Jag underrättade honom att jag icke wille arbeta på söndagen för någon man i England, utom att släcka eld eller något annat, som fordrade samma hastiga hjelp. Han sade att religionen hade gjort mig till upprorsman emot konungen. Jag swarade: „Nej, Herre, han har gjort mig bättre undersåte än jag war förut; och jag sade honom att de störste fiender konun-

Digitized by Google

gen hade woro sabbathsbrytarne, swärjarne, drinkarne och kopplarne; ty dessa nederkallade Guds domar både öfwer konung och land. Derpå sade han att, om jag icke lydde honom, skulle jag förlora mitt arbete. Jag återtog; „Jag kan icke hjelpa det; ehuru det kan wara mig tio punds förlust att blifwa uppsagd med arbetet denna tiden på året, så will jag icke med uppsåt förtörna Gud; ty jag will mycket heldre swälta; ja, jag will heldre se hustru och barn barfota tigga sitt bröd på wägen till himmelen, än åka i wagn till helwetet."

Han bedyrade att om jag så fortfor en tid, så skulle jag blifwa lika så galen som Whitefield, och sade: „hwad har du begått, att du behöfwer göra så mycket bråk för saligheten? Jag ansåg dig för så hederlig man, som jag någonsin hade i arbete, och skulle kunnat anförtrott dig 500 pund." „Det haden I kunnat," sade jag, „utan att förlora en penny hos mig." Han sade: „Hwad är det då, har du mördat någon, eller begått äktenskapsbrott, efter du är så rädd att blifwa fördömd?" Jag inwände: „Gud tager wiljan för gerning; och ehuru ren från dessa gerningar, förtjenar jag att blifwa tiofaldt fördömd för andra brott; ty om jag uppsåtligen syndar emot Gud, sedan han wisat mig sådan nåd, så kan jag wänta att få det hetaste helwetet." Han sade: „Jag har sämre tanka om dig nu än förr." Jag inwände: „Herre, deri har jag öfwerhanden, ty jag har mycket sämre tanka om mig sjelf, än I kunnen hafwa."

Om aftonen, när jag kom att uttaga min aflöning, frågade han mig, om jag ännu war halsstarrig. Jag swarade: „Jag har bestämt att icke bryta Sabbathen; ty jag will heldre äfwentyra att sakna bröd härnere, än äfwentyra att sakna watten deruppe." Han sade: „Wesley har gjort en galning af dig, och du gör din familj till tiggare." Jag hade en herrlig Sabbath den dagen; ty Gud wälsignade underbart min själ, både under predikan och sacramentet.

Måndags morgonen gick jag till skattkammaren, för att taga wara på mina werktyg, icke wäntande att få arbeta der mera. Men Gud har menniskors hjertan i sin hand; så att samme man, som war så wred emot mig om lördagen, nu gaf mig goda ord och

Digitized by Google

bad mig sätta folket i arbete. Från den tiden förjde han bättre för mig än någonsin förut; ej heller satte han folket i arbete om söndagen, som han sagt sig skola göra. Derföre ser jag att det är godt att lyda Gud, och kasta wår omsorg på honom, som skall styra allt till det bästa; ty om wi wägra att följa de ogudagtige, så skall det blifwa ett återhåll för dem.

Under min försökelses tid lät jag aldrig min hustru weta af mitt bekymmer; men nu kunde jag icke äta min bit allena, utan jag skref till henne och alla mina slägtingar, att söka samma nåd som jag hade funnit; ehuru allt hwad jag skref, syntes såsom fåfängt snack för de flesta af dem.

Några weckor derefter träffade mig trenne Herrar, (till bekännelsen: Deister) och disputerade med mig en timmas tid; men Herren satte sådana ord i min mun, att de sade, det Herr Wesley hade lärt mig sin egen lexa, och att jag hade sjunkit så djupt i swärmeri, att jag war helt och hållet öfwertäckt. Detta oaktadt ser jag att det är illa för klentrogna att twista med män af förderfwade grundsatser; ty efter någon tid bragte fienden deras ord till mitt minne, och begynte disputera med mig på detta wis: „Antag att Jesus Christus wore en bedragare, såsom dessa män påstodo, så är du ewigt förlorad." O hwilken sorg jag kom uti för en kort tid! Men jag gjorde snart slag i saken och sade: „Om så är att Jesus Christus icke är Guds son och min frälsare, så må jag blifwa ewigt fördömd, ty jag will icke hafwa någon annan." Då brast molnet, och min själ blef så full af kärlek, att jag tänkte, att om hela werlden, ja djeflarne i helwetet dertill ansatte mig, så skulle de icke kunna bringa mig ifrån den tron att Jesus Christus är den rätte och sanne Guden samt min återlösare.

Dagligen förekastade jag arbetsfolket deras synder, så att ingen af dem wille swärja i min närwaro. Men då jag icke hade någon christelig wän att samtala med, höll jag mig fast sluten till Gud i bönen, och läste Bibeln wid alla tillfällen och hörde någon af Herrarne Wesley hwarje söndag, och uppäggade många andra att afhöra dem; och ehuru jag hade många förargelser, war jag genom Guds bistånd så fast, att ingenting störde min frid, ej engång för en stund.

Digitized by Google

Engång likwäl, då jag war sysselsatt att läsa i Bibeln, kom en Fru, som bodde i huset, och lemnade mig en bok sägande: „Du läser så ofta i Bibeln: om du will, så skall jag låna dig denna bok: min moder, tillade hon, gladde sig wid att läsa deruti.“ Jag tackade henne och begynte att läsa. I början öfwerensstämde den med min erfarenhet under försökelse-tiden; men den swarade icke aldeles emot min erfarenhet, minst uti min omwändelse. Hon påstod synd efter omwändelsen, för att göra de helgade ödmjuka, — och gjorde Gud till upphofsman för synden.

Då begynte fienden att twista med mig, att jag icke mera borde förekasta någon deras synder. Från denna tiden började min kärlek kallna både till Gud och menniskor, och mitt nit för andras frälsning aftog, och ju mer jag läste desto sämre blef jag, och dock frestades jag att läsa boken igenom.

Innan jag läste denna boken wißte jag icke att någon menniska fanns i werlden, som kunde hysa sådana tankar: ty under mina pröfningar trodde jag att hwarje hotelse i Bibeln gälde de olydiga, och hwarje löfte dem som wände sig till Gud. Men nu frestades jag att tänka att jag war en gång för alla frälst, hwadheldst jag än måtte göra; dock bad jag ännu: „Herre! låt mig heldre dö, än lefwa i synd mot dig.“

Jag hade aldrig i mitt lif talat med Herr Wesley, eller i religions ämnen samtalat med någon annan bepröfwad man. Jag längtade att finna någon sådan, men förgäfwes sökte jag, ty jag fann ingen.

Engång, då jag öfwertänkte hwad jag hade läsit, öppnade jag Bibeln och fann dessa ord: „hwar nu någon ibland eder fattas wisdom, han bedje af Gudi, den der gifwer enfaldigen allom, och förwiter icke.“ Jag bad då: „Herre underwisa mig det jag icke wet.“ Och jag tänkte att wänta uppå Herran i fasta och bön, tills hans uppenbarade sin wilja för mig; och i åtskilliga weckor fastade jag från Thorsdags natt till Lördags morgon klockan åtta, anwändande all den tid jag war ledig från arbete, antingen på knä för att bedja, eller i ransakning af Skriften: och innan jag öppnade Biblen, bad jag till Gud om

Digitized by Google

förstånd att fatta hwad jag läste. Det första skriftställe jag ansåg tillämpligt på mig war detta: „Såsom I anammat hafwen Herran Jesum, så wandrer uti honom." Då ihågkom jag min själs tillstånd, när jag först emottog hans ande i mitt hjerta; att hon war fyld med kärlek till hwarje menniska, och jag kunde bedja för mina fiender lika wäl som för mig sjelf; men denna bok hade wändt mig ifrån detta wälsignade tillstånd, genom att försätta mig i begrundning af sådana meningar, som jag aldrig i mitt lif hade hört, förrän åtskilliga weckor efter sedan jag hade emottagit Christi kärlek; hwarföre jag sade i min själ: det må wara rätt eller orätt, så är det icke nödwändigt för saligheten. Jag fann att Herren war min frälsare, innan jag wißte att någon menniska i werlden hyste sådan tanka; och innan jag läste derom, älskade jag både Gud och nästan bättre än sedermera, och war mera böjd att förkasta det onda och wälja det goda än jag nu är. Då bad jag att Gud wille återgifwa mig den enfald och gudeliga uppriktighet, i hwilken jag wandrade när han först uppenbarade Christum i mitt hjerta. Och han swarade mig på ett underbart sätt; så att tungan åter wardt fri att wederlägga, och mitt hjerta utwidgadt till att bedja för hwarje menniskosjäl.

Nu fortgick jag min wäg i glädje några dagar, och njöt så mycket af Herran dessa dagar att min själ tycktes andas sitt lif i Gud lika naturligt, som min kropp andades sitt lif i den wanliga luften. Men en dag förebrådde jag en man för swordom, när han berättade mig att han war praedestinerad (förut bestämd) dertill, och gjorde sig deraf ingen minsta oro, emedan han war en af de utkorade till saligheten; men om han icke war det, så kunde hwadheldst han måtte göra icke förändra Guds beslut; så att allt hwad jag sade icke tycktes taga mera håll på honom, än om jag hade kastat en läderboll mot en klippa. Jag tänkte att Gud warit ganska god emot mig, då han hållit mig okunnig om dessa meningar, tills jag kände min lott i det allt försonande blodet; ty jag fruktade att, om jag fått höra sådanr saker i min försökelse tid, så skulle de hafwa blifwit mitt förderf, så till kropp som själ. Dock wågade jag icke säga någonting emot denna mening, utan önskade att hafwa någon bepröfwad man att

Digitized by Google

tala med derom, emedan jag åter blifwit genom twistande bragt uti swårighet; men ack! jag kunde ingen finna.

Jag fortfor ännu att under fasta och bön wänta uppå Herran; och en dag kort derefter blef jag högeligen öfwerraskad, då jag öppnade boken wid dessa orden: „Så sant jag lefwer, säger Herren, jag hafwer ingen lust till syndarens död.“ Då sattes mitt hjerta i frihet, och jag utropade: „Ära ware dig, o Herre, ty du har gifwit mig ditt ord och din ed, och din Anda i mitt hjerta, till ett wittne att du icke har anseende till personen.“

Nu fann jag ett sådant begär för själars frälsning, att jag för betalning förmådde en man att gå för att höra Herr Wesley predika, och som sedan berättade mig att detta war det bästa både för honom och hans hustru som någon menniska i tiden gjort för dem.

Hela denna hårda wintren fastade jag ifrån Thorsdags natt till Lördags morgon; och gaf bort min mat till de fattiga, tillbringande min tid i bön och läsning af skriften.

Wid denna tid kommo åtskilliga personer, för att besöka mig, och som, när de funno mig wid min arbete, sågo med förwåning på hwarandra, och sade att de woro glada wid att se mig må så wäl. Jag berättade dem att jag under sex månaders tid icke hade hwarit sjuk en dag. De sade: „en man, som arbetade wid banken med dig, berättade oß att du hade hört den falske propheten Wesley; och att han gjort dig wriden i hufwudet och oförmögen till arbete.“ „Nå wäl,“ inwände jag, „här är min husbonde, han kan intyga att jag på detta halfwa året icke försummat en enda dags arbete, ej heller har jag warit bättre i stånd att arbeta under hela mitt lif; men jag har hört Herr Wesley, och har orsak att wälsigna Gud derföre, ty han är Guds sändebud till min wälfärd. Några ord, som jag talade, tycktes träffa dem; så att jag hoppas att Satan skall gå miste om ändamålet med denna falska och ogrundade berättelse.

Detta oaktadt kom fienden öfwer mig med andra frestelser, och uppwäckte sådana medel att förstöra min själ, att jag fruktade att jag skulle besegras och på sistone förgås; ty hwart jag wände mig, lades snaror framför mig, och min själ war så ut-

Digitized by Google

mattad af onda drömmar, att jag ofta waknade och fann mitt örongått wått af tårar, efter föreställningen att fienden skulle twista med mig om synd, som jag i drömmen hade begått. Detta dref mig ännu mera till bön, och wisade min förderfwade natur i sådant ljus, att jag ryste för mig sjelf, och tänkte att aldrig Herren företagit sig att frälsa någon mera lik djefwulen af naturen än jag war: och det intrycktes ofta i mitt sinne, att om jag hölle ut till ändan, så skulle jag hafwa orsak att prisa återlösaren högljuddare än någon annan själ i himmelriket.

Jag skulle gerna welat weta om någon annan, som hade Guds nåd hos sig, warit så frestad dag och natt såsom jag; men emedan mitt arbete altid war wid slottet och i staden, så ägde jag ingen för hwilken jag kunde öppna mitt hjerta. Då tog jag fram Bibeln, och efter att hafwa bedit, träffade jag lyckligtwis på Jacobs ord: „Salig är den man som tåligt lider frestelse; ty då han bepröfwad är, skull han få lifsens krona, den Gud lofwat hafwer dem, som honom älska.“

En natt efter en fastedag, drömde jag att jag war i Yorkshire, gående hem i mina arbetskläder; och just som jag kom till Paul Champions fick jag höra ett wäldigt skri, likasom af en stor, orolig folkmassa; och jag såg i drömmen den stora gården bakom John Rhode's så full af folk som de kunde stå jemte hwarandra. Oförmodadt började de att häftigt skrika och tumla om hwarandra. Jag efterfrågade orsaken: — och man berättade att Satan kommit lös ibland dem, och bad mig gå ur wägen, ty nu kom han; men jag swarade: „med Guds nåd skall jag icke wika för honom, hwarken till höger eller wenster.“ Derpå tyckte jag mig se honom i skapnaden af en röd tjur, rännande genom folkmassan såsom ett wildjur genom en kornåker, dock bjöd han icke till att stånga någon af dem, utan lopp rakt på mig, liksom han wille ränna sina horn i mitt hjerta. Då utropade jag: „Herre hjelp mig!“ och grep honom genast wid hornen, slängde honom i kull och satte min högra fot på hans hals, i närwaro af tusende menniskor; och jag bjöd dem ropa till Jesum, under försäkran att hwad de sett mig göra, dertill kunde ocksåde blifwa mägtige. När jag waknade, swettades jag och min kropp war så uttröttad

Digitized by Google

som om jag gått i hårdt arbete, men min själ war full utaf fröjd.

Kort härefter, då jag läste i Skriften, erhöll jag ett bref. Jag såg att det icke war ifrån min hustru, hwarpå jag sade: „Jag fruktar att häruti äro onda tidningar.“ Efter öppnandet fann jag att min dotter, den jag fordom afgudat, war död, min son så illa sjuk, att han war utan hopp; att min hustru fallit af en häst och war halt, min swärfader död och min moder sjuk. Då rann mig i hågen, att, när jag tog sacramentet, så hade jag gjort Herran ett friwilligt offer af min kropp och själ, hustru och barn och alla, som woro mig nära och dyra; men, tänkte jag, huru skall jag bära det, nu har Herren tagit dem från min hand. Jag gick att bedja och fann mitt hjerta fullt undergifwet Guds wilja. Derpå förekom mig: „låt de döda begrafwa sina döda, men följ du mig.“ Jag begynte att åter läsa, och folket i huset, der jag war, begynte träta på mig, emedan jag icke grät, wred mina händer och stampade såsom de plägade wid förlusten af ett barn, och kallade mig en hårdhjertad fader. Jag inwände då: „Jag wet icke att wälja hwad som är bäst, men Gud kan icke irra.“

Följande Maj anbefaltes jag att taga med mig några arbetare och gå till Lord Onslow's, nära Gullford i Surry, att företaga ett arbete, som skulle räcka hela sommaren. Detta war en swår nyhet; ty jag tyckte mig blott swag i tron, och skulle gå miste om att höra Herr Wesley, och ingen hafwa att samtala med. Jag önskade slippa, men förgäfwes. Jag hade i afsigt att lemna min Mästare, men jag ansåg det orätt att lemna honom i en tid, då han hade så brådt om, sedan han bibehållit mig under hela den hårda wintren. Jag bad då till Herran, att han wille gå med mig, och skydda mig både från mina inwärtes och utwärtes fiender; och han war nådig emot mig och gjorde mig mägtig att tadla alla, som syndade i min närwaro; så att en ung herre sade till några af arbetarne: „hwilken religion har eder förman?“ „Är han Baptist eller är han Quäkare?“ De swarade: „Nej, herre, han hörer till Englands kyrka.“ Hån återtog: „han säger kanhända så, men han är ingen kyr-

Digitized by Google

kans man, ty I kunnen knapt tala wid bordet utan att han tadlar oß; och om han säger blott ett ord, så kunna icke wi öfwertala honom att dricka ett glas mera." Jag afhörde honom, ehuru han icke såg mig, och sade: „Herre, I gifwen en ful beskrifning på Englands kyrka, om I sägen att den icke kan wara en kyrkans man, som tadlar andra för swordom och förbannelse, och wägrar att dricka till öfwerflöd."

En dag kom talmannen i Underhuset att besöka min herre; och under det han tog arbetet i ögonsigte gaf han mig många frågor rörande detsamma, hwilka jag beswarade så godt jag kunde. Han sade: „det är ett wackert hus, och wacker egendom deromkring! Men hwad will det betyda? Innan kort skall ett stycke land, sex fot långt och tre fot bredt wara tillräckligt för mig." Derpå drog han en djup suck, gick bort och wandrade ensam bland träden· Medan jag war i Guildford hade jag åtskilliga samtal med några Anabaptister. Men ack! deras religion låg i begreppen. Jag fann ingen sann förfarenhet ibland dem. Jag twistade med dem angående nödwändigheten af ny födelse; och höll fast emot flera andra secter, att all religion utan Christi lif, uppenbaradt i oß, skulle gagna oß alsintet till slut.

Jag hörde att några, som kallades allwarligt folk, hade sagt, att jag war en farlig man att tala med; och andra skydde mitt sällskap, sedan jag hade talat med dem. Derpå tänkte jag att upphöra att tadla och disputera, ty jag gjorde mig sjelf afskydd. Jag utropade: „Herre wisa mig din wilja i detta fall;" hwarpå jag lade mig neder i stort bekymmer. Denna natt drömde jag att jag såg en ung högwäxt person, i en hwit klädnad, och hwars ansigte sken som solen, stå wid fötterna af min säng, och säga till mig: „stå up, och prisa Herran." Jag tyckte att ett klart ljus kringsken min bädd, hwar wid jag såg mig nedfläckad från hjessan af mitt hufwud intill fotbladet, och sade: „huru kan ett så orent kreatur prisa Herran?" Derpå tyckte jag att han wisade mig en flod, så klar som chrystall, med fint grönt gräs wäxande på deß botten, hwaruti han bad mig twå mig och blifwa ren. Jag tyckte att jag gick uppå hans befallning: och så snart min fot doppades i wattnet, droppade orenligheten från hela min

kropp; likwäl blef icke wattnet orent deraf, hwarwid jag förwånades; men när jag kom midt i floden war han djupare än jag war hög, och jag wißte att jag icke kunde simma, dock war min själ så fyld med känslan af Guds kärlek, att mitt hufwud hölls ofwan wattnet. Jag tyckte då att jag utsträckte mina armar lik en man, som simmar; och som jag arbetade härmed, steg jag up ur wattnet och wardt förd såsom på wingarne af en örn, ofwan molnen och utropade: „Hosianna Himlarnas Konung!" Och ehuru jag sof, sjöng jag så högt, att jag wäckte folket i huset. Nu beslöt jag att bestraffa igen och tycktes göra det med större kraft än förut, och mina ord begynte att träffa somliga och förmå dem att bättra sitt lefwerne.

Omkring Michelsmässan kom jag åter till London; och somlige utaf dem som plägade bewista Herr Wesleys predikningar wid Kenningtons parken och Moorfields, och som äfwen samlades till honom i Foundry, kommo att besöka mig, hwar wid jag öfwerraskades, emedan jag icke hade widare umgänge med dem, än att wi taltes wid då wi gingo från ställe till ställe för att höra honom predika. Wid deras första ankomst tänkte jag att det war hwad jag längtade efter, ofta önskande att hafwa några christliga wänner att samtala med. De sade att de hade hört att jag kommit till staden, och den kärlek de buro till mig, hade bewekt dem att besöka mig. Jag sade: „jag tackar eder, sägen, jag ber, huru mår min goda wän Herr Wesley? De swarade: „Wi weta icke; den fattige dyre mannen wandrar i mörkret; wen wi hoppas att wår frälsare skall öppna hans ögon, och låta honom se att han är de blindas blinde ledare." Dessa orden woro såsom ett rännande swärd genom lifwet, och kommo mig att utropa: „Herre förbarma dig öfwer honom! Men hwad går åt honom?" De inwände: „den fattige, dyre mannen är under lagen, och känner icke sjelf Evangelii frihet; hwarföre hau predikar lag och gerningar." Jag sade, „då är han grufligt förändrad sedan jag lemnade London; ty då jag war i staden, predikade han bättring inför Gud och tro på wår Herra Jesum; lärande bådas nödwändighet så klart från Skriften som någon man i England kunde, och utwisande trons frukter så fullkomligt,

Digitized by Google

som möjligt är för någon menniska att göra; och jag fann hans ord wara så wälsignande för mig, som någon menniskas, den jag hört i hela mitt lif." De underrättade mig att „jag hade aldrig hört Evangelium i mitt lif, utom om jag hade hört Bröderna, som predikade i Fetter Lane; ty de woro män, som kommit att leda dem till sann rolighet." Jag återtog: „hwad menen I med sann rolighet?" De inwände: „Det är att afstå från alla wåra egna gerningar, sådana som fasta och bön, läsning i Bibeln och springande till kyrka och sacrament: och helt och hållet förlita sig på Lambets blod och sår." Jag sade: „jag wet icke att jag någonsin hört någondera af Herrarne Wesley bjuda någon menniska förlita sig på bön eller läsning, sacrament eller almosor, såsom frälsning, ware sig helt och hållet eller till en del." Men de swarade: „hwarföre lärer han folk att göra detta, om de icke kunna frälsas derigenom?" Jag inwände: „Om jag rätt förstår Herr Wesley, talar han endast om dem såsom Christus och hans Apostlar gjorde; det är, att söka i dem såsom en tiggare söker almosa wid en menniskas dörr. Jag har aldrig i mitt lif talat med Herr Wesley; derföre wet jag ej hwad han tror, widare än af hans predikningar." De berättade mig att största delen af det folk, som hade följt honom, innan jag lemnade London, hade öfwergifwit houom, och hade nu blifwit lyckliga syndare; och önskade att jag wille gå att höra Bröderna, ty Herr Wesley war endast en Johannes Döpare, att gå förut och bereda dem för Bröderna, som skulle uppbygga. De sade: „Om du går att höra honom, så skall han bringa dig i träldom; och du skall aldrig blifwa lycklig, förrän du blifwit fri från lagen; ty wi woro aldrig lycklige, förrän wi lemnat honom och kommit att höra wår dyre Herr Molther, och intill deß woro wi under lagen." Jag sade: „Sägen mig, woren I icke omwände, innan I lemnaden Herr Wesley?" De swarade' „Jo wi hafwe genomgått stor oro och funnit mycken frid och glädje, då wi erforo wåra synders förlåtelse; men när wi fingo höra Herr M— funno wi att wi likafullt woro under lagen; ty han ntwisade evangelii frihet, och wi funno att wi icke hade en sådan frihet; ty om wi bröto mot lagen på minsta wis, så woro wi helt och hållet olyck-

Digitized by Google

liga; eller om wi försummade att bedja, om wi försummade predikan en eller twå gånger, så blefwo wi oroliga; men nu äro wi lyckliga, ty lambet har gjort allt för oß." Jag inwände: „Ehuru det har gjort sin del, likwäl förmanar oß Apostelen att med fruktan och bäfwan skaffa att wi må salige warda, och wi äro ålagda att altid bedja, och ransaka skrifterna. Paulus fastade ofta och höll sin kropp i underdånighet, så att icke han, som predikade för andra, sjelf måtte wara straffelig; men I hafwen blifwit wisare än Apostelen, och hafwen fått ett annat Evangelium, ehuru han säger, att om han, eller en engel från himmelen skulle predika ett annat evangelium, så wore han förbannad. Jag fruktar att I ären bedragna och söken en lycksalighet, som är skiljd från helgelse; om så är, så ären I förde af wägen genom en willoanda; ty om I kunnen begå synd, kunnen bryta Guds rättfärdiga lag, och ändock fortfara att wara lyckliga, utan någon känsla att hafwa förtörnat Gud, så äro edra samweten förhårdnade, såsom de woro swedde med hett jern." De sade: „du är en fattig, olycklig man, och så blind som Herr Wesley;" och så lemnade de mig utan bön, ware sig med mig eller för mig.

När jag kom att eftertänka hwad de hade sagt, och jemnföra det med wår frälsares och hans Apostlars ord, så såg jag att deras frälsnings lära war så stridande mot Christi, som mörkret mot ljuset. Detta dref mig till bönen och fördubblade min flit i Bibelläsningen.

Få dagar derefter komma ännu twenne, som woro något bekanta med mig, för att besöka mig. Jag frågade dem huru det war med Herr Wesley? De swarade sig icke weta det, emedan de icke nu brukade afhöra honom. Jag inwände: „hwarföre gören I icke det?" De swarade: „han förnekar Evangelii tro." Jag sade: „jag är sorgsen för det, men jag tror att I blifwit illa underrättade." Härpå swarade de: „wi hafwa sjelfwe hört det." Jag återtog: „hwad kallen I Evangelii tro?" De sade: „Förutbestämmelse och utkorelse." Jag sade dem, att jag icke ansåg detta wara Evangelii tro; utan det tillhörde heldre hwar och en att tro i sitt hjerta att han är en fallen ande, af naturen

Digitized by Google

ett wredens barn, och i werkligheten en arfwinge till helwetet; och att Guds ewige son, af blott kärlek till mig, en hjelplös och fördömelig warelse, öfwergaf sin himmelska herrlighet, och fullgjorde för min skull all rättfärdighet, och gaf slutligen sin kropp för min kropp, och sin själ för min själ; och att Gud för hans lydnads och blods utgjutelses skuld, har förlåtit alla mina synder. Jag sade att efter det ljus, som jag hade, så är detta Evangelii tro; och att den, som är delagtig af denna tro, har erhållit kraftens, kärlekens och förnuftets anda; kraften att försaka orättfärdighet och werldsliga lustar, samt föra ett gudagtigt rättfärdigt och återhållsamt lefwerne. Jag tillade: „Sägen mig, genom hwem hafwen I blifwit omwände?" De swarade båda: „genom Herr Charles Wesley." „Plägade han predika hwad I nu kallen Evangelium?" „Nej," swarade de. „Uppenbarade då Gud för eder att sådan war Evangelii tro, wid samma tillfälle, som han skref förlåtelsen i edra hjertan?" De swarade: „ingalunda, när wi woro i wår första kärlek, trodde wi såsom Herr Wesley trodde, men nu se wi bättre, och hoppas att hans ögon skola öppnas innan kort." Jag sade: „jag fruktar att I blifwit mörka, ty I ären mera lättsinnige och slumrande än I plägat wara, och I widgån att I hafwen förlorat eder första kärlek. O kommer ihåg att Christus bjuder eder ånga eder och göra edra första gerningar, annars skall han flytta eder ljusastaka." Men de berättade mig att, de måtte göra hwad som heldst, de kunde icke till slut falla. Jag swarade, att så widt jag kunde fatta af deras ord och uppförande, så hade de allaredan fallit; och jag önskade att de icke måtte göra någon Christus af sina egna meningar; ty ehuru jag medgifwer att många goda menniskor hysa dessa meningar, så anser jag att de som blifwit omwända genom de twå Herrarne Wesley, först warit fulla af kärlek till hwarje menniska och ett fullkomligt hat till all synd, och warit upptände med nit för Guds ära, och menniskoslägtets wälfärd. „War icke detta edert tillstånd engång?" De erkände att så warit, tills de hörde Herr Sawyers; och det war genom honom de fingo insigt i Guds utkorande kärlek. Jag återtog: „Jag fruktar att I hafwen syndat emot ljus och

kärlek; och i stället för att wända åter till Herran, uti sann bättring, och i sökande efter ny förlåtelse i Christi blod, hafwen I strukit omkring att söka nya meningar: I hafwen gått ut ifrån helgelsens banade wäg, och råkat in uti djefwulens fälla: I söken icke full helighet i Guds fruktan, utan akten på läror, som gifwa eder frihet att lefwa efter köttet: och om I fortfaren att lefwa så, ären i grepne i hans wåld, hwarifrån eder förestår att ledas ut till slagtning." De sade att jag war så enfaldig som Herr Wesley. Jag inwände att Satan hade predikat denna läran för mig, innan de gjorde det; och att Gud bewäpnat mig både mot honom och dem. Derpå lemnade de mig i mitt blinda tillstånd, såsom de kallade det: och jag bad att jag aldrig måtte återwända från den wäg, hwartill Gud mig hade kallat.

Om Söndagen hade jag wälsignad läglighet att ännu engång afhöra Herr Wesley, och hans ord woro en kostbar föda för min själ. Då tackade jag Herran, som ännu höll sin tjenare som en jernpelare i samma anda, hwaruti han war, då jag lemnade honom; men jag märkte att en stor del af församlingen war främmande för mig, ty många af de gamle åhörarne hade förswunnit, och andra kommit in. När jag fick weta att somliga wändt sig till Tyskarne, och somliga till Prädestinarianerna, sade jag: „O Herre jag will prisa dig, ty du gör all ting wäl; du har genom din försyn sänt mig ut af staden, när fienden kom för att sönderslita din hjord, och hwarigenom din tjenare undsluppit snaran."

Få weckor härefter war jag i St. Paul, hwarest äfwen Herr John Wesley war, och jag upptänkte att gå ut med honom efter sacramentet, ty jag hade ofta önskat att få tala med honom, hwarföre jag grep tag i tillfället; så att wi fortgingo i samtal hela wägen från St. Paul till den aflägsna ändan af Upper-Moorfields; och detta war ett wälsignadt samtal för mig. När wi skiljdes, tog han min hand och seende mig djupt i ansigtet bad han mig gifwa akt att jag icke utsläckte andan. Sådant tillfälle fick jag icke åter, medan jag war i London, hwarken med honom eller hans broder; men jag höll fast wid Gud uti fasta och bön, och Herren hjelpte mig uti många bepröfwelser.

Digitized by Google

En natt efter sedan jag blifwit befriad från swåra frestelser, blef min själ så uppfyld med känsla af Guds kärlek, att jag grät inför honom. Samma natt drömde jag att jag war i Yorkshire, gående från toppen af Gommersal backen till Cleckheaton, och då jag war wid paß halfwägs tyckte jag att jag såg Satan, kommande emot mig i skepnaden af en lång swart man, med hufwudhår, som liknade ormar; men jag tyckte att jag icke war rädd, utan sade: „Bistå mig, o Herre, och jag skall icke wika hwarken till höger eller wenster;“ dock tyckte jag icke att jag wille stanna, för att fäkta med honom, såsom jag brukade göra. När han kom på ett afstånd af ungefär fem steg ifrån mig, stannade han; meu jag gick fram, ref upp mina kläder, och wisade honom mitt blottade bröst, sägande: „se här är Christi blod,“ hwarpå jag tyckte att han flydde ifrån mig, så fort som en hare skulle hafwa sprungit.

Jag utstod ännu anfall af Moravianerna å ena sidan, samt Presbyterianerna å den andra; men Herren gjorde mig skicklig att tillstoppa deras mun, och wisa dem att de hade förlorat sin första kärlek; dock syntes de förhärdade, och döfwa för all öfwertygelse. Ju mera jag läste i Skriften, desto mera blef jag öfwertygad att de fallit uti köttslig säkerhet, hwilket gjorde att jag ännu mera bad Gud att han wille beskydda mig från djefwulens snaror.

Wid paß tio dagar före Jul gick jag till St. Paul, och under det jag war wid nattwardsbordet, erfor jag en så wördnadsfull förnimmelse af Guds närwaro, att mitt hjerta smälte likasom wax inför honom, och hela min bön war: „Din will jag blifwa, din will jag blifwa!“ Jag war så upplöst i tårar af kärlek, att jag knapt kunde fatta brödet; och efter att hafwa emottagit det, intrycktes i mitt sinne: „Jag måste strax gå till Yorkshire.“ Men jag sade till mig sjelf: „Om jag det gör blifwer det mig tio punds förlust.“ Jag hade bestämdt att gå till Maj; men jag tänkte det wara orätt att stå quar för penningars skull, om jag trodde Guds wilja wara att jag skulle gå. Jag packade derföre ihop mina saker och satte af. Jag njöt mycket af Herrans närwaro

Digitized by Google

hela wägen jag gick; men jag tänkte icke mera på att predika, än att äta eld.

När jag kommit hem fann jag mig mycket beswiken, emedan jag wäntade att finna många af mina slägtingar omwända, efter jag förstod att de bewistat Herr Inghams gudstjenster. Men när jag underrättade dem hwad det will säga att blifwa omwänd, swarade de att de aldrig hört något sådant i hela deras lif. Jag sade att jag kände dessa saker utaf lycklig erfarenhet. Men de bådo att jag icke skulle berätta dem något om mina synders förlåtelse, ty ingen skulle tro mig, och de skulle skämmas att wisa sina ansigten på gatan. Jag sade: „Jag skulle icke skämmas att förtälja hwad Gud gjort för min själ, om jag kunde tala så högt att alla menniskor i werlden hörde mig på engång." Min moder sade att mitt hufwud war wridet. Jag inwände: „ja, och mitt hjerta dertill, jag tackar Herran." Min hustru sade att hon skämdes att sticka sitt hufwud utom dörren, ty hwar och en talade om mig, och förebrådde henne för mina ord; och hon önskade att jag stannat i London, ty hon kunde icke lefwa tillsammans med mig, om jag fortfor som jag gjorde; för hwilken orsaks skull hon åstundade att jag wille upphöra att förolämpa mina grannar eller ock gå tillbaka till London. Jag underrättade henne att jag icke skötte om hwad folket kunde säga, utan att jag war bestämd att tadla hwar och en som syndade i min närwaro. Då gret hon och sade att jag icke älskade henne så mycket som jag hade gjort. Jag inwände: „Nu älskar jag dig högre än någonsin i mitt lif, och du har ingen orsak att sätta min kärlek i fråga; ty jag har altid warit sorgfällig att sörja för dig, antingen jag warit hemma eller borta; och wi hafwa warit lyckliga med hwarandra i tolf år bortåt; men om du will söka förlossning i Christi blod, så skola wi blifwa tio gånger lyckligare än någonsin." Då sade hon: „Nej, min lycka med dig är förswunnen; ty efter dina ord är jag ett barn af djefwulen, då du är ett Guds barn." Derpå grät hon och sade: „Jag kan icke lefwa tillsammans med dig." Jag inwände: „Hwarföre icke? Du skall ingen nöd lida, så länge jag förmår att på hederligt sätt sörja för dig. Ja," fortfor jag, „om du icke will gå till

Digitized by Google

himlen med mig, så will jag dock göra det bästa jag kan för dig, endast att jag slipper gå till helwetet med dig för sällskaps skull; men jag tror att Gud skall höra min bön, och omwända din själ och göra dig till ett wälsignadt sällskap för mig på wägen till himmelen.” Efter detta begynte min hustru att bekymra sig om sin själs frälsning.

Få dagar efter min hemkomst kom David Taylor att predika i wår stad, i Herr Inghams förening, då jag gick att afhöra honom, och war hans predikan en torr bit. Åtskilliga, som woro bekanta med honom, följde med mig och wäntade att få weta hwad jag tyckte om talet. Jag dröjde att swara, men de ansatte mig hårdt och sade: „tänker du icke att han är så god predikant som Herr Wesley?” Jag sade: „det är ingen jemnförelse emellan hans predikning och Herr Wesleys; han har icke stått länge nog i det stora rummet i Jerusalem.” En stund efter sedan de gått, kommo de tillbaka för att fråga hwad jag menat. Jag swarade: „han är icke begåfwad med magt från höjden.” De gingo och berättade för honom hwad jag sagt; och han sade mig sedan, att om jag warit närwarande, så skulle han kunnat genomborra mig, dock kunde han nu icke hwila, förrän han kommit att höra Herr Wesley i London. Då fann han att hwad jag sagt, war sanning och han kom ned till Sheffield, och till Derbyshire, predikande hwad han kallade Wesleys lära, och uppwäckte och omwände många tjog menniskor, till deß Tyskarne kommo till honom och bewekte honom att förneka Guds lag; hwarpå han åter blef som ett salt utan sälta.

Efteråt kom jag till ett af Herr Inghams möten, hwarest en satt och läste i en gammal bok nära en timma, sjöng derpå en sång och läste ett slags bön. Jag wisade dem att på denna wäg skulle ingen syndare blifwa omwänd, och begynte förtälja åtskilligt utur min erfarenhet. Flera träffades af öfwertygelsen medan jag talade, utaf hwilka några kunna bewittna samma nåd, som Gud bewisat mig.

Inom kort tid war allt hwad jag sagt wida utspridt, och folk af alla bekännelser kommo för att disputera med mig. Så fort jag kom hem från arbetet war mitt hus fullt af folk, hwilket

Digitized by Google

gjorde min hustru mißnöjd, emedan hon icke kunde göra någonting, och kunde icke ännu tro att det jag sade war sant.

Wanligen när jag kom hem och satt mig ned, war der någon som wille göra mig en fråga, andra wille begynna disputera med mig, under det andra åter stodo för att afhöra.

När några kommo med klyftigheter, frågade jag wanligtwis till hwilken kyrka de hörde, och om de nämnde Englands kyrka, inwände jag: „Känner du dina synder förlåtna?" Någon kunde säga: „Nej, ej heller wäntar jag att få weta det i detta lifwet." Härtill swarade jag: „du är ingen medlem af Englands kyrka, om du icke har en full tro och förtröstan att Gud för Christi skull förlåtit dig. Läs kyrkans texter och du skall få se att hwad jag säger är sant." Jag plägade hafwa Bibeln och den wanliga Bönboken hos mig, och jag wisade dem kyrkans artiklar, sägande: „du förnekar ingifwelsen, men den kyrka du bekänner dig tillhöra, säger: „före Christi nåd och den helige Andas ingifwelse kunna inga goda gerningar ske." Om således kyrkan talar rätt, så måste du wara upplifwad af Christi anda till kraft att kunna frambringa god frukt, eller och måste du wara en brand utur helwetet. Och huru wågar du bedja att få dina tankar renade genom Guds heliga Andas ingifwelse, om du icke tror att något sådant står att erhållas i detta lifwet? O! gäcka icke mera Gud, genom att med munnen bedja om något, när du icke i ditt hjerta tror, att han will gifwa det." Någon sade att han hade hört en mycket lärd prest wid en närgränsande kyrka, och han hade sagt att något sådant icke kunde erhållas i detta lifwet. Jag swarade: „Jag tror att du mißförstått honom, ty jag war wid samma kyrka sista söndagen, och hörde honom utweckla allt hwad jag sagt dig." Han återtog: „jag war der, men hörde icke något sådant omtalas." Jag inwände: „Icke! hörde du honom icke bekräfta att Gud hade gifwit sina tjenare magt och befallning att förklara och förkunna sitt folk, som ångrade sig, deras synders förlåtelse? Widare förklarade han att Gud förlåter och frikänner alla dem, som werkligen bättra sig och uppriktigt tro på hans Evangelium. Derföre är det klart att du aldrig bättrat dig eller uppriktigt trott på hans Evangelium,

Digitized by Google

om Gud icke har förlåtit och frikänt dig ifrån dina synder. Deßutom äro både han och alla som äro i Englands prestestånd falska wittnen inför Gud och menniskor. Och huru många gånger har du bedit Gud att gifwa dig sann bättring, och att förlåta dig all din synd, försumlighet och okunnighet, och att begåfwa dig med sin heliga Andas nåd, att du måtte kunna styra dina wägar efter hans heliga ord? Och nu säger du att något sådant icke finnes, ehuru du bör ihågkomma Herr R—s ord: „Låtom oß anropa Gud, att han wille förläna oß sann bättring, och sin heliga Anda, att det måtte behaga honom som wi nu göra, och att det öfriga af wårt lif måtte blifwa renadt och helgadt.“

Genom dessa samtal kände många ett styng i sina hjertan och wågade icke längre frambära sina dårskaps offer, utan bådo i godt allwar till Gud att förlåta dem deras synder och swara dem genom fröjd i sina hjertan.

När några sade att de woro af Scotlands kyrka, frågade jag dem, om de icke hade erfarenhet af sina synders förlåtelse. De swarade att de icke hade det, ja, att de ansågo det för en förmätenhet, att någon enda påstode sig weta det, eller wäntade en så hög skänk som jag omtalade, och de kallade mig Catholik, om jag icke upphörde att tala på det sättet. Jag inwände: „Jag wet icke hwad I tänken om mig, men jag tänker att I icke weten hwarken hwad en Catholik eller en Presbyterian är; ty edra egna läppar förklara att I icke ären medlemmar af Scotlands kyrka; att kyrkan förkastar eder; ty ingen tillåtes blifwa medlem derutaf, utan att wara werksamt kallad; och de som blifwit werksamt kallade, äro i detta lifwet delagtige af rättfärdiggörelsen, barnaskapet och helgelsen. Samma kyrka säger, att rättfärdiggörelsen är en handling af Guds friwilliga nåd, hwarigenom han förlåter alla wåra synder; barnaskapet är en handling af Guds fria nåd, hwarigenom wi upptagas ibland antalet af Guds barn, och undfå rättighet till alla Guds sons förmåner; och att helgelsen är en handling af Guds fria nåd, hwarigenom wi förnyas till hela menniskan efter Guds beläte; och alla de som äro så werksamt kallade, åtnjuta försäkran

Digitized by Google

om Guds kärlek, frid i samwetet och fröjd i den heliga Anda. Och jag frågar eder: hwad hafwer jag mera sagt? Uti edert tal ären I Påfwens söner, och fiender till sann protestantisk religion. Låten mig bedja eder gå hem och läsa Assemblys Catechés, och komma tillbaka och tala med mig, sedan I läst densamma." Åtskilliga af dem gjorde så, och äro nu wittnen att Gud hafwer magt på jorden att förlåta synder.

Jag fann något i min själ, som icke tillät någon, som kommit för att disputera med mig, att gå sin wäg, innan wi haft en bön tillsammans.

Den första som fördes till erfarenhet af Christi förlossande kärlek, war min egen broder; och inom få dagar sex af mina grannar.

Min maka war äfwenledes helt och hållet öfwertygad att hon måste erfara samma nådewerk, eller ock förtappas. Under sin förlossningstid insjuknade hon i håll och styng, och hennes tillstånd ansågs ganska farligt; då jag bad Herran för henne i fasta och bön. Nästa dag war hon sämre, och oron i hennes själ förökade oordningen i kroppen, så att hon tycktes icke länge kunna uthärda. Denna natt war mitt hus fyldt med folk och ingen af dem bjöd till att disputera med mig. Jag läste åtskilliga stycken af Skriften för dem, några af Gamla och några af Nya Testamentet, och jemnförde det ena med det andra, och bad med dem. Min hustru war i samtalsrummet, då jag bad, och under hörandet afswimmade hon, och war liksom hon werkligen sjunkit i swalget af Guds domar; men strax tyckte hon sig känna Herran Jesum fatta henne i detsamma hon föll, och lägga sin hand på hennes sida, hwarest sjukdomen war, och bedja henne wara wid godt mod, sägande att hennes synder woro förlåtna. När jag kommit till sidan af sängen, hade hon just kommit till sans, och sade: „min älskade! Herren har helat mig både till kropp och själ: Jag will stå upp och prisa hans heliga namn;" hwilket hon genast gjorde. Från denna stund upphörde sjukdomen, och hennes hjerta war fullt med kärlek och frid.

Nu hade Herren uppwäckt åtta wittnen för sig sjelf på detta ställe, och fienderna begynte utsprida att jag förlåtit dem och dem

deras synder, hwilket gjorde att många kommo, för att tala med mig.

En afton gick jag till Adwalton, för att höra Herr Ingham predika. Så snart jag kom in i huset, kallade han mig till samtalsrummet, och begärde att sällskapet, som war hos honom, skulle gå ut, emedan han hade något att säga mig. När de gått ut, steg han upp, stängde dörren och satte sig ned hos mig och frågade huru min hustru mådde? När jag berättat honom det, sade han: „Tror du att du känner ditt eget hjerta?“ Icke rätteligen, swarade jag, men jag känner Jesum Christum; och han känner det och har tagit det i besittning; och ehuru det är bedrägeligt, kan han dock underkufwa det till sig sjelf; och jag tröstar på att han så will. Han inwände: „Har du icke bedragit dig sjelf med att tänka att dina synder äro förlåtna, och att du är i nådaståndet? Jag sökte det i tre år, innan jag fann det.“ Jag swarade: „Antag att I så gjorden, wiljen I inskränka Gud till tre år i hwarje själs omwändelse, emedan eder egen war så långsam? Gud är lika mägtig nu att omwända en själ på tre dagar, som han war då han omwände Paulus för 1700 År tillbaka. Derpå begynte jag berätta honom hwad jag hade sett i London under Herr Wesleys predikningar. Han sade att han beklagade fattige Herr Wesley, ty han war okunnig om sitt eget tillstånd; och han talade som om han trodde Herr Wesley wara en oomwänd menniska. Wid dessa orden begynte min förderfwade natur att uppäggas; men det rann mig i minnet: „mannens wrede gör icke det rätt är inför Gud,“ hwarwid jag lyftade mitt hjerta till Herran och mitt sinne blef lugnadt i ögonblicket. Widare sade han: „Du bör icke säga folket, att de kunna känna sina synders förlåtelse, ty werlden kan icke fördraga det; och om något sådant predikas, så kan det föranleda förföljelse.“ Jag tillade: „Låt den bäfwa, som fruktar. Med Guds nåd älskar jag hwarje menniska, men jag fruktar ingen man; och jag will berätta, allt hwad jag förmår, att det finnes ett sådant pris att löpa för; om jag förtiger det, så warder min mißgerning funnen. Det är en hunger i landet, och jag finner mig i samma läge, som en af de spetälske utanför porten af Samaria, som

Digitized by Google

funno lifsmedel i fiendens läger; och när de hade ätit och druckit och försett sig sjelfwa, så sade de: låt oß icke så göra; denne dagen är ett godt bodskaps dag; låt oß gå bort och beboda det i konungshuset; ty när jag fann Guds wrede stillad för hans dyre sons skull, så såg jag lifsmedel nog för min fattiga, utmattada själ, och för hela werlden, om de wille komma dit. Jag tror det wara synd att icke förklara för menniskors barn hwad Gud har gjort för min själ, på det de må söka samma barmhertighet." Han sade att jag hade ingenting att göra med Gamla Testamentet, eller göra jemnförelse med något, som deruti står. Men jag inwände att jag hade lika mycket att göra dermed som med Nya Testamentet. Han återtog: „Jag will icke att du skall mera tala till folket, innan du blifwer bättre bekant med ditt eget hjerta." Jag lofwade att icke göra det inom hans föreningar, så widt man icke åstundade det; men hwad jag gjorde i mitt eget hus, eller i någon annans, som anmodade mig, komme honom icke wid; emedan jag förklarade: „jag hörer icke eder till, och ehuru jag hört eder åtskilliga gånger, så är dermed ingen wälgerning mig bewisad; ty jag har erfarit större Guds nåd, än jag ännu hörde eder predika om, eller någon enda, sedan jag lemnade London.

Straxt derefter kom han ut och begynte predika, då jag blef storligen öfwerraskad, ty hwad han förbjudit mig göra, det gjorde han utan omswep. Denna afton förkunnade han att de måste få erfarenhet af sina synders förlåtelse i denna werlden, eller ock gå till helwetet, om än alla helwetets andar skulle draga dem dit in.

När jag förklarade det sjunde Capitlet af brefwet till de Romare, föll min moder i kraftig öfwertygelse och ropade: „jag är en förlorad synderska." Jag gick att bedja med henne, och hon tog hwarken någon styrkande spis eller lekamlig hwila, förrän hon fann förloßning i Christi blod." Då kom hon till mig med glädjetårar och sade: „tacka Gud för min skull, ty han har handlat i godhet emot mig. När du war gosse, så hade jag mera oro af dig, än af något af mina andra barn, men Gud har mer än wedergällt mig för allt mitt bekymmer, i det han

Digitized by Google

uppwäckt dig att utwisa för mig salighetens wäg." Hon lefde ungefär sex månader härefter, och dog i sin tros triumf. Hon war den första mogna frukt, som Gud gaf mig af mitt arbete.

Snart derefter blefwo en annan af mina bröder, min moster och twenne mina syskonbarn omwända, ehuru jag ännu icke försökt predika, utan blott läste någon del af Skriften, hwarpå jag uppmanade till iagttagelse af hwad de hade hört, och slutade med bön. Men Gud werkade på ett underbart sätt, ty sex eller sju blefwo omwända i hwarje wecka, flera weckor efter hwarandra. Under hela denna tiden hade jag ingen att samtala med, utom sådana, som försökte att afwända mig ifrån den smala wägen, ej heller hade jag någon brefwexling med Herr Wesley, utan ännu war jag ensam i arbetet på fältet.

Efter någon tid kom Peter Bohler till Yorkshire, och tjenstgjorde, medan Herr Ingham gick till London. Jag hörde honom, och han behagade mig, emedan han den gången höll sig wid ämnet. När han hade slutat, gick jag fram, fattade hans hand och tackade honom för helsosam förmaning. Han frågade mitt namn, och då jag nämnde det, kyßte han mig och sade: „Min broder! jag är glad att se dig, ty jag har just nu talat med några, som sagt att de blifwit omwända genom dig, och jag tycker mera om dem än om andra själar, med hwilka jag samtalat sedan jag kom till Yorkshire." Han tillade: „Jag will besöka dig, när jag kommer till Bristol. Så gjorde han och war hos mig hela natten, och uppmuntrade mig att hålla på i mina tal och skona ingen: ty tillade han: „Herren har kallat dig till arbetare i sin wingård, och om du icke arbetar, så skall han kalla dig till answar derföre." Jag berättade honom, att Herr Ingham hade förbjudit mig; men han sade: „han kommer tillbaka från London om tre weckor, och då skall jag tala med honom; ty jag wet att Gud är med dig, och jag skall besöka dig, så ofta jag reser genom denna stad." Så gjorde han den tiden; och hans samtal war nyttigt för mig; ty han talade så twert emot Moravianerne i London, som swart är till hwitt. Gud wälsignade hans ord; emedan flera blefwo uppwäckte genom honom wid hans första wistande i Yorkshire. När Herr

Digitized by Google

Ingham kom tillbaka från London, kom han till broder Mitchell i wår stad och sände bud efter mig. Han kom emot mig och kyßte mig, så snart jag trädde in, och bad mig sitta ned hos sig, hwarwid han sade: „John, jag tror att Gud har kallat dig att predika hans ord, ty jag har talat med åtskilliga, sedan jag kom tillbaka från London, hwilka jag tror hafwa fått nåd, sedan jag gick; och jag ser att Gud werkar på ett skyndsamare sätt, än han i början gjorde med oß; och jag skulle blifwa ledsen att hindra någon enda ifrån att göra godt." Äfwen till bröderna och systrarna sade han: „Inför eder alla gifwer jag John tillåtelse att hålla uppmaningstal i alla mina föreningar; och han fattade mig i handen sägande: „John! Gud har bewisat dig stor ära, i det han brukat dig att kalla syndare till frälsarens blod; och jag beder dig högeligen, att förmana i mina föreningar, så ofta som du kan."

Jag gjorde så; och många träffades i sina hjertan och twingades utropa: „Herre, fräls, eller förgås wi!" så att nio eller tio i hwarje wecka fördes till erfarenhet af Jesu döende kärlek. Dem, som woro af Englands kyrka, uppmanade jag att hålla fast wid kyrka och sacrament, och dem, som woro af skiljagtig bekännelse, att hålla sig till deras egna möten, och låta sitt ljus lysa för dem, som woro af deras egen församling.

Utaf några fick jag weta att Herr Ingham gaf motsatta råd, så att en del begynte stanna hemma om Sabbathen, hwilket gaf mig werkligt bekymmer.

En natt disputerade jag med åtskilliga utaf dem, om deras försummelse af nådemedlen och deras tal emot inwärtes helgelse, under det wi gingo att höra Peter Bohler i Charles Summerscale. När han stigit upp på predikstolen, tog han upp twenne versar af Mathäi Evangelii tionde Capitel: „Hwar och en, som mig bekänner för menniskor, honom will jag ock bekänna för min fader, som är i himmelen; men den mig wedersakar för menniskor, honom skall jag och wedersaka för min fader, som är i himmelen." Jag tänkte att om han hade hört allt det jag hade sagt, och bemödat sig om att bewisa hwarje ord, som jag hade talat, så kunde han icke hafwa predikat bättre

till ämnet; ty han sade, att bekänna Jesum, war att lefwa för honom, och att ära honom med kropp, själ och hela sitt wäsende, och att wedersaka honom, war att lefwa för sig sjelfwa, och underlåta hwad han befaller, derföre att det icke är angenämt för naturen, och icke medför någon werldslig winst; och han tillade, att om någon icke gjorde mer än hölle toppen af sitt lillfinger till att begå synd, så skulle detta fördöma både kropp och själ i helwetet.

Mina motståndare hängde nu ned sina hufwuden, och klagomål anfördes för Herr Telchig, att han predikade Wesley's lära, och blef han snart derefter sänd till London. Inom tre weckor kom han åter: men sådan förändring till sämre såg jag aldrig förr hos någon dödlig menniska; ty han som bekänt att han älskade mig såsom sin egen själ, wågade icke nu komma nära dörren af mitt hus, ej heller samtala med mig alls, och hans ord woro ingenting i jemnförelse med hwad de plägat wara.

Då såg jag hwad som kommit till mig och folket, som Gud mig gifwit hade. Det gjorde att jag på ensliga ställen grät inför Herran; och jag önskade heldre dö än lefwa, för att se barnen uppslukade af dessa björnar från Tysklands skogar. Jag såg många bedragne af deras ljufwa ord och fagra tal, och jag tänkte icke mera göra några uppmaningar; ty jag hade framfödt barn, och de hade kastat dem bland bäckens glatta stenar; och dem hade bättre warit att de aldrig förstått salighetens wäg, än sedan de förstodo, wända sig derifrån. Men Samuel Mitchell yrkade på att jag skulle tala, och icke skona. Dock fann jag hos mig stor tröghet, och sade ofta, när jag gick ut af min dörr: „Herre! du wet att jag heldre hängde i detta träd, än ginge att predika, men jag tror att du kräfwer det utaf mig.“ Och mången gång har jag sagt: „Om icke någon enda blifwer omwänd denna gång, så will jag taga det för afgjordt, att jag skall upphöra att tala i ditt namn.“ Men hwilken nedlåtenhet af den aldrahögste! Ty han bar så min swaghet, att några blefwo omwända, så snart jag begärde detta tecken. Oaktadt allt detta liknade jag Jona, och flydde ut åt fälten till kanten af en skog, när en stor mängd folk skockade sig tillsammans och begärde att

Digitized by Google

jag skulle predika. Men Herrans hand war uppå mig, och jag föll på mitt slata ansigte till jorden, och tänkte, att om någonsin en lefwande menniska smakat de fördömdas kalk, så gjorde jag det. Jag utropade då: „låt mig dö, låt mig dö! ty hwarföre skulle jag lefwa att se mitt folks förderf? Eller hwarföre skulle jag hafwa talat i ditt namn? Och genom dina ord födt barn för slagtaren?" Jag låg omkring en timma med mitt ansigte mot gräset; men o hwilken ångest war uti min själ! Wår frälsares lidande kom då mig i minnet, och hans Apostlars, hwilkas kalk jag engång åstundat af Herrans hand. Men nu, då han i ringa mån sattes i min hand, walde jag heldre döden än att dricka honom.

Jag begynte nu att blygas inför Herran, när jag öfwerwägade huru underbart han handlat med mig, så att tårarna började rinna och mitt hjerta förkrossades. Derpå sade jag: „Jag är ej min egen, utan din; derföre war du i mig, med mig och hos mig." I detta ögonblick skingrades töcknet, och rättfärdighetens sol gick upp uti min själ; så att jag utropade: „Herre! war stadigt hos mig, såsom du nu är, och jag är redo att gå till helwetet och predika för djeflarna, om du fordrar det." Derpå gick jag hem, wäntande att folket hade gått; men de dröjde wid dörren af mitt hus. Jag steg upp och predikade för dem, och samma natt förklarade twå män att Gud, för Christi skull, hade förlåtit alla deras synder.

Efteråt tänkte jag att, om jag ägde tio pund, så wille jag gifwa dem för en timmas samtal med Herr John Wesley; men jag mißtröstade att någonsin få ett sådant tillfälle, om jag icke i den afsigten ginge till London; och jag sade att jag icke war wärd att tala med en ärlig man, och derföre omgifwen af idel tistel och törne.

Efter någon tid fick jag underrättelse att tjugo predikanter woro komna till Smith-house; och att fyra eller fem utaf dem woro prestmän, som förut warit med Herr Wesley; men de woro öfwertygade om sin willfarelse och lyckliga att wara fattige syndare: och de hoppades att jag inom kort skulle inse min willfarelse, och komma till bröderna; ty alla af dem, sade de, hade

Digitized by Google

warit lika blinda med mig, och lika mycket bedårade af Wesley's lära. Jag berättade dem, att, hwad de kallade ljus, trodde jag wara tjocka mörkret; ty det öfwerensstämde icke med den wäg till himmelen, som Skriften utwisade. En af deras förmanare sade mig, att åtskilliga prester funnos bland Moravianerna, som kunde skrifwa så goda skrifter som Bibeln; att den werkliga magten, som Apostlarne hade, hwilade hos de Moravianske presterne. — Jag underrättade honom att jag icke trodde ett ord deraf; utan trodde jag att de woro ett fallet folk, och bad jag Gud att de måtte bättra sig och göra sina första gerningar. Widare sade jag: „Jag är ledsen för Herr Ingham, ty han kan aldrig göra hälften så mycket godt, som han gjort ondt derigenom, att han fört dem in i detta landskap, ty de arbeta icke på att omwända syndare, utan att wända dem som blifwit helgade, ifrån den wäg som leder till himmelen." Men han sade att det war jag som hade orätt; emedan de woro de mest bepröfwade män i werlden; och många trodde att Grefwe Zinzendorf war så förtrogen med lambet, att många hundrade, som nu woro i helwetet, skulle blifwa frälste genom hans böner. Få dagar derefter skulle de hafwa ett stort möte i Gomersals fälthus; och någon berättade mig att Herr Ingham önskade min närwaro. Till följd deraf gick jag dit, men kunde icke komma in i huset, der de höllo på att läsa bref, ej heller nära dörren för mängdens skull. Jag gick derföre in uti en hage, der omkring 200 menniskor woro församlade, och hwilka hade gått ifrån dörren, medan de icke kunde höra; och jag predikade för dem i hagen, under det att de derinne läste sina bref. När de hade slutat, kallade de mig in uti rummet. Jag tror att der woro fem eller sex predikanter, fyra uppmanare och nära ett hundrade män, som tycktes wara ledare i deras föreningar. Då stod Herr Ingham upp, och sade att landtfolket woro förwånade wid att se så många af bröderna komma tillsammans; de ansågo försigtigt att icke predika så mycket, förrän de hade bott der en tid, af fruktan att någon förföljelse skulle uppstå för bröderna; „och jag önskar att ingen af de unge männen wille predika, förrän han blifwit befald af bröderna. Wi skola åter mötas i dag en månad härefter, och då skola wi låta

Digitized by Google

eder weta hwad wi hafwe alla till att göra.“ Derpå talade han med dem en och en i sönder, och sade: „Jag hoppas att I lyden och icke talen något mera, tills I sån befallning.“ De bejakade det alla. Derpå wände han sig till mig sägande: „John, jag hoppas att du upphörer, tills du får befallning från kyrkan.“ — Jag swarade: „Nej, Herre, jag will icke upphöra; jag wågar ej, ty jag har icke börjat på någon menniskas befallning, och icke efter min egen wilja; hwarföre jag ej heller kan upphöra på eder befallning; ty jag säger eder uppritigt, att jag skulle hafwa upphört, utan eder begäran, om jag icke hade trott att jag skulle blifwit fördömd för min olydnad.“ Han inwände: „Du ser att dessa unge män lyda de äldre, och de hafwa blifwit wälsignade i sitt arbete lika så wäl som du.“ Jag swarade: „jag kan icke uträkna huru de blifwit wälsignade, men jag tänker, att om Gud sänt dem i sitt hwärf, så skulle de icke hafwa upphört på eder begäran.“ Då inwände en af predikanterna: „propheternas anda är propheterna underdånig; derföre hafwa de rätt och du orätt; ty de äro underdånige.“ Jag sade: „I lyden icke Guds propheter, som woro i forntiden, ty Gud säger genom en af dem: jag will beställa wäktare uppå murarna af Jerusalem, de som icke tiga skola hwarken dag eller natt; men I kunnen hålla eder tysta en hel månad på en mans bud.“ Derpå wände jag mig till Herr Ingham och sade: „I weten att många hafwa blifwit omwände genom mina uppmaningar icke längesedan, och en stor mängd hålla nu på att öfwertygas; hwilken bedröflig sak wore det icke att lemna dem som de äro?“ Han inwände: „Wår frälsare kan omwända själar utan din predikning.“ Jag swarade: „Ja, och utan eder dertill; och han kan gifwa oß korn, utan att wi plöja och så, men han gör det icke, och har icke lofwat det heller.“ Derpå sade han: „War stilla en månad, och då skall du lära känna mera af ditt eget hjerta.“ Jag inwände: „Med ett wilkor skall jag.“ Sade han: „Hwilket är det?“ Jag swarade: „Om I kunnen öfwertala djefwulen att wara stilla en månad; men om han går omkring som ett rytande lejon, sökande hwem han uppslnka må, och Gud har satt swärdet i min hand, så har jag beslutat anfalla honom, hwarest jag mö-

Digitized by Google

ter honom, och hwarheldst jag möter synd, der möter jag Satan." Då sade några utaf dem att deras öron brände dem i hufwudet, wid att höra mig så tala till en man sådan som Herr Ingham. Jag underrättade dem, att i en sak som rörde Gud, skulle jag tala på samma sätt till Adelsmannen, som till tiggaren. Herr Ingham sade: „Förargelse måste ju komma, men we honom genom hwilken förargelse kommer." Jag swarade: „Herre, akta att icke förbannelsen faller tillbaka på edert eget hufwud." Då ålade han allt folket att, om de älskade honom och bröderna, icke tillåta mig predika i deras hus, eller uppmuntra mig, genom att höra mig någor annorstädes. Derpå sade jag: „Jag hoppas att I icke wiljen hindra dessa, som blifwit omwända genom mina ord, från att höra mig; ty de äro mina barn." Men han sade att han skulle hindra dem, ty de woro icke mina, utan frälsarens barn. Jag swarade: „jag har samma rätt att kalla dem mina barn, som Paulus hade att kalla Galaterna sina; och om de gå förlorade derigenom att I afwänden dem från rätta wägen, så skall jag kräfwa deras blod utur eder hand." Derpå frågade Herr Clapham: „Kan jag få tala några enskilda ord med John?" „Ja," swarade Herr Ingham; hwarpå Herr Clapham sade: „Han skall blifwa min lärare, så länge jag lefwer." Så blef det; ty han dog i tron inom fjorton dagar derefter.

När jag kom hem, funnos flera i mitt hus, som wäntade underwisning om himmelrikets wäg. En af dem sade: „Hwad går åt dig? Mår du icke wäl? Du ser så blek ut." Jag swarade: „jag har hwarken smärta eller sjukdom till kroppen; men min själ är bedröfwad, ty de hafwa beröfwat mig mina barn, och i min närwaro dömt dem att icke höra mig. O huru trolöst hafwa icke desse trolöse handelsmän handlat emot mig? Jag är ledsen att Herr Ingham skulle blifwa ett werktyg i deras hand, att wända bort de enfaldiga från wägen; men jag hoppas att han gör det af okunnighet; om han åter wet hwad han gör, så är han en beklaganswärd man; ty det är icke något mindre brott att taga ett Guds barn och skära halsen utaf det, och derwid sända det till himlen på engång, än att locka det ut ifrån

Digitized by Google

wägen, och förderfwa både själ och kropp; men icke desto mindre, låtom oß bedja för honom och för dem." Så gingo wi att bedja, och när wi stigit upp från wåra knän, tog jag Bibeln och bad Gud tala till mig uti sitt ord. Jag öppnade boken wid Esaie 49 Capitel och 19 Versen: „Ty ditt förödda, förstörda och förderfwade land skall då warda dig allt för trångt, till att bo uti, när dina förderfware långt ifrån dig komma. Så att din ofruktsamhets barn skola ännu säga för dina öron; rummet är mig för trångt; sitt åt dig, att jag må bo när dig. Men du skall säga i ditt hjerta: ho hafwer mig dessa födt? Jag är ofruktsam, ensam, fördrifwen och utskjuten: ho hafwer mig dessa födt? Si jag war ensam öfwergifwen: hwar woro då dessa?" Wid läsningen af dessa orden blefwo både jag och alla i huset så rörde, att wi brusto i gråt: och Gud gaf mig ett barn, till swar på min bön denna natt.

Det blef snart utspridt att Herr Ingham och Nelson hade skiljt sig åt, och många sade: „Wi skola snart se en ända på hans nya religion." Åtskilliga af dem, som engång bekänt sig älska mig såsom sina egna lif, blefwo nu mina öppna fiender, och sträfwade att draga alla ifrån mig som de kunde. De sade att jag gjorde min Bibel till min Gud; och för att förlöjliga det sade de: „Detta är John Nelsons Gud! stackars man, han skadar sig sjelf genom att läsa för mycket i honom; det wore bättre för honom sjelf, om han låte Bibeln ligga, och dwaldes i sitt eget hjerta."

Då sade jag: „We mig att min moder någonsin födde mig, att blifwa ett twistefrö för alla omkring mig: men, Herre, jag anförtror min sak åt dig."

Så gick jag att predika bättring inför Gud, och tro på wår Herra Jesum Christum; påstående att de som trodde, skulle gifwa akt så att de bewisade goda gerningar. Men många, som engång tackat Gud att de fått höra mig, kallade mig nu lagisk: och sade mig midt i ansigtet, att jag icke kände evangelii frihet, eller hwad det war att njuta ett fattigt syndareskap. Jag återtog: „Jag åstundar icke att weta det; jag behöfwer endast känna Guds fullkomliga, behagliga wilja, och kraften att göra

Digitized by Google

densamma." De sade att de hade ingenting att göra, ty lambet hade gjort allt för dem.

Efter deras nästa månatliga möte, kom en af uppmanarne och kallade mig ut af mitt hus, sägande att han wille tala med mig. Jag gick ut, då han berättade mig att bröderna hade sänt honom, och att de hade samma magt som Apostlarne hade; alla som emotstodo dem woro att beklagas. Jag sade: „Hwad du haltar i ditt tal? Om du kommer att underrätta mig att de öfwerlemnat mig åt djefwulen, så tala rent ut Michael?" Han sade att de så hade gjort. Jag inwände: „jag hoppás att jag skall bedja för dem, så länge jag lefwer: men gack du tillbaka och säg dem, att jag har djefwulen under mina fötter; och han kan icke skada mig, så länge jag är i besittning af Guds nåd.

Snart derefter träffade jag en annan, som hade gått in i det fattiga syndareskapet, och som höll sitt hufwud på sned och talade, som om han warit född på gränsen af Böhmen: och han sade att bröderna woro sorgsne för mig; ja, han hade hört några af dem säga, att de wille taga wård om min hustru och barn. Jag lät berätta dem, att jag heldre wille se min hustru och barn dö på en gödselhög, än sälja min och mina landsmäns själar.

Jag höll ännu fast wid Gud i fasta och bön; och blef dagligen upplifwad genom förnimmelsen af hans kärlek. Han öppnade äfwen mer och mer min mun till att tala hans ord, så att dagligen blefwo syndare omwända.

Samuel Mitchell upmuntrade mig mycket, och gick med mig, nästan hwarje afton, då jag gick ut ifrån staden; ofta fyra eller fem mil, sedan wi slutat wårt arbete; och wi plägade gå tillbaka med hwarandra i hwad wäderlek som heldst. En natt, efter en fastedag, drömde jag att Herrarne John och Charles Wesley båda sutto wid min spis, och att Herr John sade: Jag will blott stanna få dagar här nu, ty jag skall gå norr-ut, och återwända wid den eller den tiden, och då stanna hos dig en wecka. Nästa dag, då jag omtalade det, sade någon: „har du drömt det, så kommer han säkerligen." Jag swarade att jag icke mera wäntade dem än jag wäntar Konungen, Men få månader härefter

Digitized by Google

kommo de, och sutto i samma ställning, som i min dröm, och Herr John talade samma ord.

Jag önskade ännu engång att gå till Gomersals hufwudgård, för att tala med Herr Ingham. När jag kom dit war David Taylor med honom i samtals-rummet, och han talade hjertligt med mig; men när Herr Taylor gått, begynte han tala till mig om att wäcka söndring bland bröderna. Jag sade honom att jag icke behöfwer göra någon söndring: Jag åstundar att se folket frälsadt. Men han sade: „Wi kunna icke upptaga dig eller Herr Wesley i wår församling, förrän han offentligt förklarar att han låtit trycka falsk lärdom, och du förklarar att hafwa predikat falskt.“ Jag swarade: „Hwaruti?“ Då utbrast han i löje och sade: „i att förkunna folket att de kunna lefwa, utan att begå synd.“ Jag återtog: „Kallen I det falsk lärdom?“ Han sade: „Jag gör så, och Herr Wesley har skrifwit falsk lärdom, lärande samma willfarelse.“ Han anförde några uttryck, hwarpå jag swarade: „De äro icke Herr Wesleys, utan Apostelen Johannis ord, det är han som säger: Låter ingen bedraga eder. Den som gör rätt, han är rättfärdig; och den der gör synd, han är af Djefwulen. 1. Joh. 3; 7, 8. Så, om Johannes har rätt, så är hwar och en, som predikar motsatsen till hwad Herr Wesley skrifwit härutinnan, och jag har predikat, en själarnas bedragare och förrädare.“ Han sade: „Om detta är din tanka, så kunna wi icke upptaga dig i wår kyrka.“ Jag inwände: „jag behöfwer icke blifwa en utaf edra, ty jag är medlem af Englands kyrka.“ Han sade: „Englands kyrka är ingen kyrka; wi äro kyrkan.“ Jag sade: „Wi, hwilka menen I?“ Han inwände: „jag och de Moravianske Bröderna.“ Jag sade: „jag har ingen åstundan att hafwa något kamratskap med eder eller dem; det har blifwit bättre med min själ, sedan jag blifwit fullkomligt skiljd ifrån eder, och Gud har wälsignat mitt arbete mera, sedan jag fick weta att I öfwerlemnat mig åt Satan, än någonsin förut; hwarföre jag anser det bättre att gå denna bana, än att hafwa delagtighet med eder.“ Han återtog: „Om du tänker så, har jag ingenting widare att säga dig,“ hwarpå han wände mig ryggen. När jag gick hem, mötte jag en, som kommit i frihet,

Digitized by Google

och han berättade mig att Djefwulen sänt mig till Yorkshire, för att hindra bröderna från att hafwa landet för sig sjelfwa. Jag swarade: „Om Satan har sänt mig, så är han söndrad emot sig sjelf, ty jag wet att genom mina predikningar hafwa många, som woro mycket ogudagtige, wändt om till rättfärdigt lefwerne.“ Han sade: „ingen menniska skall fördömas utan för sin egen-rättfärdighet,“ och när jag anförde något skrift-språk, log han åt mig med förakt och sade: „du skall aldrig blifwa lycklig, förrän du lemnar dessa bibel-begrepp, och kommer till ditt eget hjerta och blifwer en fattig syndare.“

Nu kom pröfning uppå mig från ett annat håll. Några af dem kommo till mitt hus, då jag war frånwarande, talade med min hustru och uppäggade henne emot mig, så att hon blef frestad att öfwergå till dem och lemna mig; och frestelsen war så stark, att hon tre gånger steg upp ur sängen, för att gå med dem, ja, deß mera jag talade med henne utur Skriften, på än aldrig så kärleksfullt sätt, ju mera uppsattes hon emot mig. Då hade jag ingen annan tillflykt, än att gå till Gud i fasta och bön, och Herren tog saken i sin hand, och wisade henne, hwarutinnan hon blifwit bedragen, och gjorde henne till en staf i min hand, och till en tröst för min egen själ.

Omkring denna tid kom en af mina grannar, som plägade af-höra mina predikningar, till mig och sade att han stod på wägen till London, och „skulle blifwa glad om han finge se Herr John Wesley, som du kallar din fader i Evangelio.“ Jag swarade: „Will du föra med dig få rader till honom från mig, så skall du få både se och höra honom.“ I detta bref bad jag Herr Wesley skrifwa mig till, och emedan han war min fader i Evangelio, gif-wa mig någon underwisning om sättet att framgå i det werk, som Gud hade börjat med ett så ohyfsadt redskap som mig. När han kommit till London, skref han till mig att han hade sett Herr Wesley och gifwit honom brefwet, och att han läsit det och gjort honom några frågor angående mig och sagt: „skrifwer du med af-tonposten, så säg honom att jag kommer till honom nästa Tisdag, om Gud will.“ Jag fick brefwet om Söndag, och smälte i tårar inför Herran.

Digitized by Google

Den dagen wälsignade Herren mycket wår själ, under det wi bådo att han wille ledsaga sin tjenare i säkerhet till oß, och wälsigna hans ankomst ibland oß; men han blef uppehållen på wägen, så att han anlände till Birstal först Onsdags f. m. kl. 9. Han sände efter mig från wärdshuset, hwarifrån jag ledsagade honom till mitt hus, och han satte sig ned wid spisen, i samma ställning, som jag drömt fyra månader förut; och talade samma ord som jag drömt att han talade.

Innan han gick till Newcastle kommo stora skaror af dem, som lemnat mig, till att höra honom. Åtskilliga af dem sade att de aldrig i sin lifstid hört ett sådant tal, eller någonsin känt så stor kraft ifrån Herran, under någon mans predikan.

Några sade, att när Herr Ingham först ankom, talade han ofta om Herr Wesley, sägande, att han aldrig hört honom tala med sig, utan att det warit en wälsignelse för hans själ, och upphöjde honom öfwer alla andra menniskor, som de hörde honom omtala, men nu tyckte de att han öfwerträffade allt hwad Herr Ingham sagt om honom; och förundrade sig storligen, att Herr Ingham kunde resa genom Birstal, utan att söka att träffa Herr Wesley.

När Herr Weßley kom ifrån Newcastle, woro deras sinnen förändrade, ty de kommo icke för att höra honom. Jag frågade åtskilliga af dem efter orsaken; då de berättade att Herr Ingham sagt att han predikade falsk lärdom, och att det icke war godt att höra honom.

Detta oaktadt predikade han icke förgäfwes, ty Gud wälsignade hans ord, och hans ankomst war en stor wälsignelse för min själ. Jag sade till honom: „Herre, I kunnen begagna Jacobs ord: „de barn, som dig i Egypten födde äro, förrän jag kom hit in till dig, skola wara mina,“ ty jag lemnar dem friwilligt i eder wård.“

Sedan han qwarblifwit ungefär en wecka, lemnade han mig: och nu woro de, som stodo med mig, befästade i den sanning, som de undfått, och många woro öfwertygade om nödwändigheten att blifwa födde på nytt, så att större mängd än någonsin kom för att höra, och flera blefwo omwända.

Digitized by Google

En Lördags natt kom en skara af folk, som haltade emellan Tyskarne och mig; och som jag predikade till dem, twärtystnade nästan min mun, och hela tiden syntes det mig som om jag plöjde på ett hälleberg; icke desto mindre, när jag hade slutat och gått till eldstaden, wille folket icke gå sin wäg, utan stodo likt tiggare, som wäntade en bit bröd. Jag tog då fram Bibeln, och öppnade wid Propheten Esaias, der han säger: „Jag utstryker dina mißgerningar såsom ett moln och dina synder, som en dimma: wänd dig till mig, ty jag förlossar dig.“ Och jag sade: „Hören I Herrans ord!“ Så talade jag till dem dessa orden, som jag stod, och begynte att förklara dem, när Guds kraft kom som en mägtigt wäder, och många utropade: „Herre, fräls, annars förgås wi.“ Jag föll uppå mina knän, och åkallade Gud att hela de ben, som woro brutna och wisa barmhertighet mot de arma och behöfwande; och han hörde wårt rop, så att sju wittnade att Gud för Christi skull, hade utplånat deras synder denna afton; och de flesta af dem berättade mig, att de endast ernat höra mig den gången, och nästa dag öfwergå till Tyskarne.

Nu strömade folk från alla nejder till Birstal på Sabbathen, men från Leeds kommo endast tre, Mary Shent och twenne andra quinnor.

Det war i Maj Herr John Wesley kom till Yorkshire, och emot Michelsmässan kommo Herr Charles Wesley och Herr Charles Graves. De stannade några få dagar, hwarpå de reste till Newcastle, i affigt att återwända inom fjorton dagar; men Herren öppnade en sådan dörr på den platsen, att Herr Wesley stannade der någon tid längre. Herr Graves kom på utsatt tid och Herren wälsignade hans ankomst för flera själar. Jag ihågkommer att han en afton predikade i Armley, och när han slutat, gjorde jag en uppmaning, och Herren tillämpade kraften af sitt dyra blod på många själar den aftonen. Följande morgon woro twenne, och under weckan några, som kände Jesu Christi försonande blod.

När Herr Charles Wesley kom tillbaka från Newcastle, war Herren med honom på sådant sätt, att helwetets pelare tycktes darra; många, som woro kända för att uppehålla djefwulens

Digitized by Google

rike, föllo, medan han predikade, till jorden, som om de blifwit träffade af åskan. En dag hade han predikat fyra gånger, och någon, som warit bland folket hela dagen, sade om aftonen att den dagen hade 22 personer erhållit sina synders förlåtelse.

Jag tror att ifrån den tid Herr Charles Wesley och Herr Graves först kommo, och tills de lemnade Yorkshire, efter deras återkomst från Newcastle, eller ungefär en månad, tillwäxte antalet på sanna trogna med nära 80 personer. Då begynte de utropa: „Denna plats är oß för trång, wi skola hafwa ett större hus!" Så att Esaie ord, hwarwid jag öppnade Bibeln, när Tyskarne beröfwade mig mina barn, blefwo fullbordade.

Wid denna tid blef William Shent omwänd: och det började blifwa ett uppror i Leeds deraf, att han sade sig känna sina synder förlåtna. Det oaktadt trodde somliga hans ord, och hade ett begär att höra för sig sjelfwa; ej heller kunde han nöjas med att hafwa stycket för sig allena, utan klappade hans hjerta för alla sina medmenniskors frälsning.

Följande Jul begärde han att jag skulle gå till Leeds att predika; men när jag underrättade föreningen härom, fick jag det rådet att icke gå, förrän wi hållit en faste- och bönedag. Så ödmjukade wi oß inför Herran om Fredag, och om Söndags afton gick jag till Leeds, åtföljd af flere bland bröderna. Då wi gingo öfwer bryggan, mötte wi twenne män, som sade till mig: „Om du försöker att predika i Leeds, så wänta icke att komma derifrån med lifwet; ty der är en sammangaddning af män, som swärja att de skola mörda dig." Jag sade: „De måste först bedja min Fader om lof; ty om han har något mera werk för mig att göra, så kunna icke alla män i staden mörda mig, förrän jag fullbordat det."

När wi kommit till broder Shents bostad, hade han besörjt ett stort, ledigt hus att predika uti, och det war uppfyldt af folk. Så snart jag gått uppför trappan, kände jag en anande känsla af Guds närwaro hos mig, och folket uppförde sig som gudfruktigt folk, och emottog ordet med ödmjukhet.

Nu blef Armley-föreningen en fosteramma för de nyfödda själarna i Leeds; ty åtskilliga stadgade själar funnos i Armley, som

Digitized by Google

utan att wackla, stått fast från begynnelsen, och jag hoppas wi skola mötas i himlen.

Någon tid efter sedan wi börjat i Leeds, kom Herr John Bennet till wår stad, på resan från Chinley till Derbyshire, och kallade mig till wärdshuset. Jag kände honom icke, men af klädseln ansåg jag honom för predikant, Jag sade: „Jag känner eder icke, säg mig edert namn?“ Han sade det, hwarpå jag frågade om han kom ifrån Herr Wesley? Han swarade att han icke stod i förbindelse med honom; han war i förening med de Moravianske bröderna; men han hade haft hög tanka om Herr Wesley för någon tid, tills han fått se en liten skrift, som Herr Wesley hade wida utspridt, och som han kallat: „Kännetecken på en Methodist;“ och detta hade ändrat hans sinne. Jag sade: „Herre, hwad finnen I orätt deruti?“ Han inwände: „Deruti finnes för mycken fullkomlighet för mig.“ Jag sade: „Tror I då att mindre grad af helighet än der är omtalad, skall göra eder skicklig för himmelen; sägen hwilka ord hafwa förargat eder?“ Då han nämnt dessa, tillade jag: „de äro Johannis ord.“ Men han sade: „wi känna af erfarenheten att något sådant icke står att erhållas i detta lifwet.“ Jag sade: „Om eder erfarenhet icke motswarar hwad Paulus och Johannes säger, så sätter jag icke wärde på densamma;“ och när jag anförde några ställen ur Skriften, sade han sig icke tro att hwad jag anförde, war utur Skriften. Jag tog fram min Bibel och wisade honom orden; och när han läsit dem, förändrades hans min, och han gjorde inga inkast widare.

När wi åter träffades, tycktes wi wara af ett hjerta och tanka; ty Gud uppenbarade honom sin wilja, snart efter sedan han skiljts wid mig, och gjorde honom till ett werktyg att wända många till rättfärdighet, och att förmå mig och mina bröder att predika i Lancashire, Cheshire och Derbyshire.

Första gången jag gick, mötte han mig i Marsden, för att åtfölja mig till Cheshire; men som jag gick öfwer en stor allmänning, litet bortom Huddersfield, sprang en hund ut af heden, kom och wädrade på mina ben, och sprang wid min sida nära en mil; hwarpå han lopp till husen, som lågo litet ifrån wägen, och

Digitized by Google

bet åtskilliga hundar, och kom åter rännande efter mig, och gick så wid min sida, tills han fick se ett annat hus, hwarest han slogs med en hund, och följde mig åter; på detta sätt gick han omkring fem mil, och kom med mig in i wärdshuset i Marsden, der han satte sig wid min sida. Åtskillige män woro i huset, hwilka jag frågade hwem hunden tillhörde, men ingen kände honom. Jag sade: „jag tror honom wara galen; men de logo deråt med förakt. Straxt derefter kom en annan hund in, hwilken han genast sprang fram och bet, och rände ut och bet ännu fyra, tills folket förföljde och dödade honom. När jag såg att Gud hade frälsat mig ur en så ögonskenlig fara, blef jag storligen förödmjukad inför honom.

Så snart Herr Bennet och jag kommit öfwer till Stanedge, mötte wi David Taylor, som gått så långt i fattigt syndareskap, att han knapt wille tala till mig. Han tog Herr Bennet afsides och sade att han war sorgsen wid att se honom taga mig med sig till Derbyshire, emedan jag war så full af lag och förstånd, att jag skulle werka mycket ondt, hwarest jag predikade.

Denna eftermiddag predikade jag twenne gånger, engång wid Hopkins grufwa, i Lancashire, och andra gången i Woodly, i Cheshire. Det hade blifwit utspridt, mig owetande, att jag skulle predika wid Manchester Croß om Söndags eftermiddag. Ungefär tio personer gingo med mig från Herr Longwoods till Manchester. När wi anlände dit, woro wäl, ehuru jag icke säkert kan uppgifwa antalet, 2000 menniskor samlade wid Cross, och de flesta af dem uppförde sig wäl; men när jag war i midten af mitt tal, kastades från utsidan af samlingen en sten, som träffade mig i hufwudet. Detta gjorde folket mera uppmärksamt, i synnerhet då de sågo blodet rinna ned för ansigtet på mig, så att allt war lugnt, tills jag slutat och sjungit en psalm, då Constapeln och hans sändebud framträdde och grepo mig och Herr Bennet, och sade att wi måste gå till domstolen. Jag frågade: „På hwars befallning?“ Han höll upp sin staf, sägande den wara hans fullmakt, och att han skulle laga mig att gå. Jag swarade: „Jag will icke göra motstånd; ty om jag gjort något stridande mot lagen, så bör jag lida enligt lagen.“ Han sade att jag skulle lida för

Digitized by Google

hwad jag gjort; hwarpå han begynte slå folket, som skockat sig omkring oß. Så snart han och hans följeslagare skulle gå genom folksamlingen, kommo de före oß; när jag ropade och sade: „stannen, mine Herrar, ty wi kunna icke gå genom folkmängden så fort som I!“ Men folket trängde in uppå oß, så att wi icke mera sågo Constapeln. Efteråt redo wi till Jonathan Holme's. Den aftonen hade wi ett wälsignadt möte, och Herren war mycket med oß hela tiden jag stannade i denna trakt.

Straxt derefter kom Herr John Wesley åter till Yorkshire, och Herren wälsignade hans ankomst för många själar. När han afreste till Newcastle, bad han mig gå till Grimsby i Lincolmshire, och anwända några få dagar der ibland ett folk, som engång gått på den goda wägen, men sedan blifwit wända ifrån wägen genom en som kommit ned ifrån London, och som gått in i det fattiga syndareskapet, och hade blifwit fri från Guds rättfärdighets lag, och från alla nådes-inrättningar och goda werk. Han förde många af dem till sin egen frihet, så att de sålde sina böneböcker, och följde sina sinnesrörelser, som de kallade lambet i sina hjertan; men en eller twå förblefwo under lagen, som de kallade det, det will säga, fortforo ännu att läsa Bibeln, och wågade icke öfwergifwa bedjandet eller någon inrättning, som Christus befalt. Dessa kommo till Epworth, för att söka det rena Evangelium; och när de hörde Herr Wesley, sade de att hans ord woro såsom ett sött win för en törstig själ.

Jag afgick med stark känsla af min egen swaghet, och war redo att wända om; då jag öppnade min Bibel, der dessa orden stodo att läsas: „Jag fruktade mig, gick bort och gömde ditt pund i jorden.“ Jag ropade: „Herre! gif mig kraft och förstånd till werket, om du kallat mig dertill!“ Jag öppnade åter min bok wid 14 Capitlet af Esaias och första versen: „Ty Herren skall förbarma sig öfwer Jacob, och ännu utkora Israel, och sätta dem uti sitt land; och främlingar skola gifwa sig till dem.“ Samma afton kom jag till Epworth, och predikade för en talrik samling.

Följande morgon satte jag ut till fots, för att gå till Grimsby, tillika med en man från Grimsby och en gosse af tolf års

Digitized by Google

ålder; men natten öfwerföll oß, när wi hade fem mil quar, och som der icke fanns något allmänt hus nära, gingo wi till åtskilliga landtgårdar, för att begära natt-herberge, men kunde icke få något. Då gingo wi till ett fattigt hus, hwarest jag öfwertalade folket att låta gossen ligga med två af deras gossar, och sade jag till mannen: „låtom oß gå och söka wår bädd hwar som heldst, eller ett stall att ligga uti." Då wi kommo ut i mörkret, sågo wi ett ljus på kort afstånd, och gingo öfwer fältet dit. Jag knackade på dörren, och de bådo oß komma in, hwarest woro fyra män, tre quinnor och twå gossar sittande wid elden. Så snart jag inträdde, sade jag: „frid ware detta huset," hwarwid folket störtade upp, likasom jag hade kastat eld uppå dem. Jag sade: „wi äro twå wägfarande män, och om I wiljen uppehålla oß för en natt, så skola wi betala eder." De gåfwo oß en god aftonmåltid och lagade tillreds en god bädd. Jag talade med dem om wägen till saligheten, och bad med dem, och de blefwo så intagna att Herren och frun talade med mig twenne timmar, sedan wi gått till sängs. Följande morgon efter frukosten wille jag betala hustrun, men hon sade att hennes man ålagt henne att ingenting taga emot, utan twertom att gifwa oß litet penningar till hjelp under wägen; men jag sade: „icke ett öre wilja wi hafwa, och om I icke wiljen taga penningar af oß, så beder jag att Gud wille wedergälla eder med ewinnerlig hugswalelse."

Derefter gingo wi dit, hwarest wi lemnat gossen, och betalade folket för honom, och fortsatte wägen till Grimsby, hwilket wi uppnådde klockan tio. Folket fick snart höra att jag anländt, och samlades strax till mig, då jag bad med dem, och började förmana; men många föraktade mina ord, sägande att jag war för lagisk för dem. Jag tog då min Bibel och sade: „Hören då Herrans ord!" Så läste jag twå eller tre verser, och böd dem hålla sig intill denna fana, hwarefter jag läste ett annat ställe och sade: „Om I wiljen jemnföra edra samweten med dessa skrifter, skolen I förnimma i hwilket själs tillstånd I ären." En quinna wardt blek och begynte darra, sägande: „Jag inser klart, att wi äro bedragna, och att hwad de kalla lambet i sina

hjertan, är intet annat än djefwulen." Derpå utropade hon: „Ack, ack! hwad skola wi göra?" Wi gingo åter att bedja, och Gud kom Satans rike att bäfwa mer än engång på den platsen.

Andra aftonen fick jag bud från en Skolmästare, att han wille tillåta mig predika i sin skola, hwilken kunde rymma flera hundrade personer; men de, som hade råkat i det fattiga syndareskapet sade att, om jag gjorde det, wågade de icke gå att höra mig, ty de skulle blifwa ansatta af pöbeln och jag blifwa mördad. Jag sade dertill: „Emedan Herren der har erbjudit mig, så will jag emottaga, och skall med Guds nåd predika, om än der woro så många djeflar inne, som tegelpannor på taket." Följaktligen gick jag, och der war fullt med folk från wägg till wägg, och de uppförde sig wäl. Jag fann stor frihet i talandet, och när jag hade slutat, utropade flera: „denna är salighetens wäg."

När jag kom tillbaka till broder Blow's, bekände de, som förlorat kraften, sin farhåga, och sade: „Så länge wi fortforo i den anda, i hwilken wi woro omwände, woro wi modiga som lejon. O hwad skola wi göra för att återså wår kraft?" Jag bad dem ödmjuka sig inför Herran med fasta och bön och han skulle rycka dem ut af djefwulens snara, och gifwa dem åter deras första kärlek.

Jag predikade å nyo följande morgonen och afgick till Epworth. Under resan stannade jag i Ferry, hwarest jag predikade kl. 4 e. m. och gick till Epworth kl. 7 på aftonen.

När jag kom dit, hade så stort sällskap samlat sig, att jag icke kunde komma in i huset, ej heller en tredjedel af folket, ehuru det war mörkt och snöade. Det oaktadt bad jag dem räcka mig ut en stol, hwarpå jag ställde mig upp i snön och predikade, och de uppförde sig så wäl som jag sett någon församling göra, och det syntes att Gud wälsignade sitt ord till många själar den aftonen.

När jag kommit hem, fann jag att Gud hade öppnat Jonathan Reeves mun, och wälsignat hans ord för ett antal kring Birstal, och wi arbetade tillsammans någon tid, tills jag återwände till Herr Bennets krets.

Digitized by Google

Jag gick till Peak för att predika i Monyash, när en prestman, tillika med en stor samling folk, som arbetade i bly-grufworna, alla druckna, kommo, just som jag gaf ut psalmen; och då wi började att sjunga, begynte han att ropa och skria, som om han följt ett koppel hundar, och fortfor så hela tiden wi sjöngo. När jag började att bedja, försökte han kullkasta stolen, på hwilken jag stod, men han kunde icke, ehuru han sparkade så wåldsamt med foten, att han helt och hållet afbröt den ena stol-armen. När jag begynte att predika, ropade han till sina sällskapsbröder att kasta mig ned; men de inwände: „Nej, Herre, mannen talar intet annat än sanning; hållen eder stilla, min Herre, och låten oß höra hwad han har att säga!“ Då kom han sjelf, tog mig wid skjortkragen och kastade mig ned; hwarpå han ref sönder mina rock-slag, och försökte rifwa sönder honom på ryggen, hwarpå han tog mig wid kragen och skakade mig. Jag sade: „Herre, I och jag skola snart stå inför Guds domstol och göra räkenskap för denna nattens gerning.“ Han swarade: „Hwad, skola du och jag stå tillsammans inför Guds domstol?“ Jag sade: „Så sannt, som wi nu se hwarandra i ansigtet.“ Han släpte min strupa, tog min Bibel af handen och wände honom öfwer och under, sägande: „det är en riktig Bibel, och om du predikar, drifwen af Guds anda, så låt mig höra dig predika öfwer denna text: „Wishet stärker den wisa, mer än tio wäldige, som i staden äro.“ Pred. 7; 20. Derpå steg jag upp och begynte predika öfwer denna text, och om någon försökte att göra buller, sade gruf-arbetarne: „Hållen eder stilla, och låten oß höra hwad han will göra utaf pastorns text.“ När jag slutat, sade presten: „Det är rätt, det är sanning;“ efter att en stund hafwa sett sig omkring och funnit många i tårar, såg han på mig och gick bort, lemnande mig att sluta mitt tal i frid. Hela den öfriga tiden af min omgång hade jag fredliga möten; och Herren fortfor ännu att öka antalet på sina barn.

Wid min återkomst begynte jag att predika på öppna gatan i Leeds, wid broder Shents dörr, och stora hopar samlades att höra mig. Första gången jag stod upp på gatan blef jag slagen i hufwudet med ett ägg och twå potäter, men det hindrade hwar-

ken mig att tala eller dem att höra. Jag hörde att åtskillige allwarlige personer, så snart jag slutat, gått till en gammal prest för att begära råd i afseende på den lära, som jag predikat, och förtäljt honom så mycket af mitt tal, som de ihogkommit. Han sade, att han hoppades att ingen hade stört mig i att predika den läran, då de berättat att några kastat potäter på mig, och nedfläckat min peruk och rock med ett ruttet ägg; hwartill han swarade, att han heldre wille mista sin arm än kasta åt någon man för predikandet af sådan lära, ty det war kärnan af Evangelium. Många miste sin fördom wid dessa hans ord, och omfattade sanningen med glädje: så att jag predikade på Leeds gator hwarannan Söndags morgon, utan särdeles störande.

Efter någon tid kom jag ånyo till Lincolnshire; och församlingen war så stor i Grimsby, att jag nödgades ställa mig uppå ett bord wid broder Blow's bakdörr, flera dagar efter hwarandra. Under det jag predikade, kom Presten och tre män för att slå trissa, så nära folket som de kunde komma; men med deras lekande och skriande kunde de icke draga någon enda från att höra.

Några wänner från Tetney och Cleathorps fingo mig att gå till en wallherdes hus nära hafskusten. Ett stort sällskap hade samlat sig i denna ödemark, och jag öppnade min bok wid Gal. 1; 3. „Nåd ware eder, och frid af Gud fader, och wår Herra Jesu Christo, som sig sjelf för wåra synder gifwit hafwer, på det han skulle uttaga oß ifrån denna närwarande onda werlden, efter Guds och wår Faders wilja." Jag erfor mycket af Guds närwaro, och Guds kraft war så stor ibland oß, att folket föll ned på sina flata ansigten, eller böjde sig ned på sina knän, så att icke en quarblef stående, och deras ropande war så högljudt, att min röst icke kunde höras; hwarföre jag föll på mina knän, och åkallade Herran att hela de ben, som woro brutna, och jag tror att mången skall prisa Gud för detta möte i all ewighet.

På min återresa till Epworth, öfwertalades jag att gå igenom Hainton, och flera från Grimsby gingo med mig. När wi kommit dit, berättade William Fenwick att det war en hop af män wid käggelbanan, som nästan druckit sig druckna i affigt att mörda mig. Jag sade honom, att Gud war mitt förswar, och trodde

Digitized by Google

jag att han skulle befria mig från dem alla. Så snart de fingo höra att jag kommit, lemnade de sina klot och kommo till William Fenwick's, många af dem med käppar af twå fots längd, och så tjocka som en mans handled. Somlige af dem begynte att sjunga en Psalm, och andra att förbanna och swärja; men jag förebrådde dem, och de hade ingen magt att gifwa sig opp emot mig. På bestämd tid gick jag ut på gatan och talade till dem i Herrans namn, och Gud satte en tygel i de ogudagtigas mun, så att de stodo tåligt att afhöra, medan jag talade till dem om nödwändigheten att blifwa helgade här, för att icke fördömas i ewigheten. En stor rödbrusig fru utropade högt: „Jag är Catholik, och tror att jag kan blifwa renad i skärselden." När jag hade slutat, sade jag: „jag wädjar till allas edra samweten, att jag icke talat mina egna utan Herrans ord." En Herre swarade: „Wi medgifwa att allt det du säger är sanning; men du förtjenar att sättas i stocken, derföre att du sagt det på gatan."

Som jag gick in i huset, kastade någon mig i hufwudet med ett ägg, och folket skockade sig så tätt in i huset, att jag knapt kunde wända mig. Slutligen kom jag att sitta på ett skänk-skåp, och talade till dem en timma, och Gud begynte werka på flera ibland dem; men så snart de började darra och ropa: „Herre fräls, annars förgås wi," skyndade sig de öfrige, så fort de kunde, ut ur huset.

När jag kom till Epworth, fann jag folket i stort alfwar, och min själ war öfwermåttan wälsignad i talandet till dem.

Sedan jag en tid bortåt hade arbetat i Yorkshire, kallade mig Herr John Wesley till London: men jag hade nu slitit ut mina kläder, och wißte icke hwarifrån de nästa skulle komma. Min hustru sade att jag icke war klädd att gå annorstädes, men jag sade: „jag har slitit ut dem i Herrans werk, och han skall icke låta mig länge lida brist." Twå dagar derefter kom en handelsman i wår församling, ehuru han icke hörde till wår förening, och bragte mig ett stycke blått kläde till en rock, och ett stycke hwitt kläde till wäst och byxor; så att jag ser att Herren kommer ihog dem som trösta på honom.

Så snart jag kunde, begynte jag min fot-wandring till Lon-

Digitized by Google

don, men som en af mina grannar war ridande, så fick jag understundom taga hans plats. Jag predikade wid Nottingham Cross, så snart jag kom dit.

Få dagar war jag i London, hwarpå Herr Richards och jag afgingo till Oxford. Wi predikade båda wid High Wycombe, så snart wi kommo.

När wi kommo till Oxford mötte wi tre unga Herrar i deras kappor på gatan, men jag har aldrig hört någon knekt eller matros swärja wärre än de gjorde. Herr Richards gick först, och sjelf en studerande, sade han: „Mine Herrar, jag blyges wid att höra eder; det är en ful sak, att I, som kommit hit för att bilda eder att leda andra till himmelen, skolen sjelfwa gå fort på förderfwets wäg." En af dem sade med en ed: „Hwad, ären I en Presbyterian?" När jag talade, sade en annan: „Dessa käftarna höra till arme Wesley," hwarpå de gingo sin wäg.

Wi tillbragte en sabbath i Oxford; och somlige af Studenterne uppförde sig ganska ohyffsadt, när jag predikade om aftonen; men Herren satte sin träns i deras mun, och höll dem ifrån att göra folket någon förargelse eller störa mig i mitt tal.

Följande dagen afgingo wi till Cirencester, och stannade der twenne nätter; då en af bröderna följde med oß till Bristol.

Under hela denna wäg hade Herr Richards och jag blott en häst tillsammans.

Sedan jag stannat få dagar i Bristol, och en gång predikat i Bath, afreste Herr Wesley, Herr Downs och jag till Cornwall. Herr Downs och jag hade blott en häst, så att wi redo turwis. Herr Wesley predikade wid Tawnton Cross och Exeter Castle, som wi kommo. Wi begåfwo oß wanligen på wägen före Herr Wesley och Herr Shepherd.

En dag, då wi rest 20 mil utan att beta, kommo wi till en by och frågade efter ett wärdshus; men folket berättade att något sådant icke fanns på stället, ej heller annorstädes under wägen inom 12 Corniska mil, hwarpå jag sade: „kom broder Downs, wi måste lefwa på tron." När wi hade stått en stund sade jag: „Låtom oß gå till huset derborta med stenfarstugu-quisten, och

begära någonting;" wi gjorde så och quinnan sade: „wi hafwa bröd, smör och mjölk, och godt hö för eder häst." Sedan wi uppfriskat oß, gaf jag quinnan en Engelsk Skilling, men hon sade att hon icke wille hafwa någonting; men jag sade mig yrka deruppå.

Wi gingo till Bodmin den aftonen; men det war långt innan Herr Wesley och Herr Shepherd anlände, emedan de förlorat spåret på den 12 mils långa heden, och funnit rätt på wägen genom ljudet af en skälla. Nästa dag gingo wi till Gwennap, och dagen efter till St. Ives. Följande dagen arbetade jag i mitt yrke och fortfor dermed i flera dagar.

När jag slutat mitt arbete, gick jag till St. Just, och predikade wid Cross till en stor samling af folk, som uppförde sig wäl. Derpå gick jag till Lands End, och predikade samma afton. Nästa morgon, som war en söndag, kom jag till Morva kyrka. Efter tjensten predikade jag derstädes och om aftonen i Zunnor.

När jag warit borta en wecka, återwände jag till St. Ives, och fann broder Downs i feber, så att han alls icke förmådde predika. Hela denna tiden lågo Herr Wesley och jag på golfwet; han hade min stora rock till hufwudgärd och jag hade Burkits anmärkningar öfwer Nya Testamentet till mitt örongått.

Efter att hafwa warit här nära trenne weckor, en morgon omkring kl. 3 wände sig Herr Wesley om och finnande mig waken, klappade han mig i sidan och sade: „Må wi wara wid godt mod, broder Nelson, jag har ännu en sida, som är hel, ty skinnet är blott af på en."

Wi predikade wanligtwis på allmänna platser, gående ifrån den ena till den andra, och blott sällan bad oß någon äta och dricka.

En dag woro wi wid St. Hillari Downs, och Herr Wesley predikade i anledning af Hesekiels syn af de torra benen, då en skakning uppstod ibland folket, när han predikade. — Då han wände tillbaka, stadnade Herr Wesley sin häst för att plocka blåbär, sägande: „Broder Nelson, wi böra wara tacksame, att här är fullt med blåbär, ty detta är det bästa land jag nå-

Digitized by Google

gonsin såg till att gifwa matlust, men det wärsta jag någonsin såg till att gifwa föda; tänker folket att wi kunna lefwa af predikning?" Jag swarade: „jag wet icke hwad de kunna tänka; men man bad mig äta någonting, när jag kom från St. Just, då jag gerna åt kornbröd och honing." Han sade: „Du kom wäl till: jag hade ämnat tigga ett stycke bröd af quinnan, der jag mötte folket wid Morva, men jag förglömde det, tills jag kommit på för långt afstånd från huset."

En Söndag, sedan jag warit åt Lands End på morgonen och åt Morva wid middagstiden, gick jag till Zunnor för att predika om aftonen, och anlände dit, före eftermiddags Gudstjensten. Uti predikan sade presten: „här finnes ett slags folk som håller sig till den fördömda Påfwiska läran om rättfärdiggörelsen genom tron; derföre beder jag eder att icke afhöra dem." Sedan tjensten war slutad, gick jag ungefär 200 steg från kyrkan, och stälde mig på en bergs-klippa, hwarest jag begynte sjunga en psalm, och jag tror att hela församlingen kom att höra mig. Efter det ljus jag hade, utwisade jag hwad Evangelii tro war, och hwilken tro som hystes af den Catholska kyrkan.

Jag quarstannade fjorton dagar sedan Herr Wesley hade rest, och jag fann min själ mycket wälsignad ibland folket.

När Herr Wesley ankom till Bristol skref han till mig och bad mig besöka tre olika platser för att predika, under resan till Bristol.

När jag lemnade Kapten Hitchens blef jag öfwerfallen af natten på den 12 mils långa heden, och blef aldeles genomwåt, men genom Guds försyn kom jag till det huset som jag besökt under bortwägen. Jag knackade på dörren, och quinnan kände min röst, och sade: „Herren wälsigne dig, kom in." Så snart jag kom in i huset, drogo de af mina wåta kläder, och gåfwo mig torra, och gåfwo mig någonting warmt att äta; hwarpå de togo mina wåta kläder utur kappsäcken, och twättade samt ströko dem. Wi sjöngo en psalm och bådo, och höll jag ett uppmaningstal om natten. Följande morgon steg mannen upp och gaf bud till denna och en annan by, så att kl. 7 hade jag ungefär 300 att predika för, hwilka alla tycktes emottaga Herrans ord med glädje.

Digitized by Google

Jag hörde snart efteråt att mannen och hustrun, som emottagit oß, undfått Herran, som sänt oß.

Följande morgonen kom jag till Sticklepath, och predikade till en stor samling ute på fältet. Medan jag talade, begynte en quinna, som blifwit uppfostrad till qwäkerska, att darra, och sjönk om en liten stund ned på gräset, och låg, tills jag hade slutat. Derpå förde de henne till Herr Bridgood's, hwarest jag war, och bad jag med henne. Ehuru största delen af sällskapet woro Qwäkare, bådo de mig sjunga, och läsa åtskilliga af wåra psalmer.

Nästa morgon innan jag började predika, kom quinnan, som fallit ned, tillika med twenne andra till mitt rum och sade: „jag hade ingen ro i natt, min själs ångest war så stor, och jag önskar att du beder med mig.“ Wi bådo, och när wi stego upp, sade hon: „O prisa Herran, ty i dag är Pingstdag för mig.“

Efter predikans slut berättade för mig en tull-betjent, som kom ifrån Crocken Wells, att det blifwit utspridt att jag skulle predika derstädes kl. 10 samma föremiddag, och att han kommit att ledsaga mig. Wi gingo strax dit, och jag predikade i en trädgård. Ibland folket fanns en prest med sin hustru, och de uppförde sig alla wäl.

Straxt som jag stigit af hästen wid wärdshuset i Oxford i Exeter, kom en man för att ledsaga mig till stället, der jag skulle predika. En prestman war i nästa rummet, som snart kom in i det rum, der jag war, och frågade mig huru de twå Herrarne Wesley mådde, och bad mig enträget att spisa quällmat med honom. Jag sade att jag först måste gå att predika. Han sade att han wille gå med mig, hwilket han och gjorde. Under mitt tal, föll en församlings klockare neder, och efter honom en annan man och en quinna; de ropade icke, utan lågo suckande efter nåd. Sedan jag slutat, och större delen af folket hade gått, gick jag att bedja med dem, som woro under uppwäckelse.

När jag kom tillbaka till wärdshuset, sade prestmannen: „jag wågar icke bedja som du gjorde i afton; du bad att Gud wille gifwa dig någon frukt på det stället, som han gjort på andra:

Jag har warit prest i många år, och kan icke säga att jag haft någon frukt, att någon enda blifwit omwänd genom min predikning i hela mitt lif." Jag inwände: „Om I icke ären omwänd sjelf, och har större uppdrag än menniskor kunna gifwa eder, så kunnen I predika i alla edra lifsdagar, utan att omwända någon enda själ."

När han under afton-måltiden frågade mig huru Herr Wesley gick fram; och när han hörde huru han lefde och huru han behandlades af ogudaktiga menniskor, sade han: „Om sådan är wägen till himmelen, så tror jag aldrig att jag kommer att gå på honom, mitt kött är icke koppar och mina ben äro icke af jern." Jag inwände: „I weten icke hwad I knnnen uthärda, förrän I blifwit pröfwad." Han sade: „Nå wäl! Jag tror att Herr Wesley är den störste man i Konungariket, men jag tror att han nyttjar för mycken stränghet." Wi talade med hwarandra tills kl. 11, då wi skiljdes i kärlek. Jag såg honom icke mera, men jag hörde sedermera att han emottog Herr Wesley att predika i sin kyrka, och att Gud gjort honom till ett redskap för syndares omwändelse.

Nästa morgon predikade jag, och afgick till Axminster, hwarest jag predikade på öppen gata kl. 3 på eftermiddagen till ett folk, som uppförde sig wäl, ehuru det war deras andra marknadsdag.

Dagen derpå kom jag till Thorngrove nära Middlesey. Den aftonen wälsignade Gud sina ord för åtskilliga, såsom efteråt yppades. En fru blef den gången öfwertygad, som fyra år sednare sände min hustru fyra Guineer, hwilka kommo i behaglig tid, emedan hon lånat fyra Guineer af en granne för att köpa en ko, och betalningstiden war inne, och hon hade inga penningar.

När jag kom till Bristol, fann jag min själ mycket wälsignad ibland folket, och på dessa tio dagarna woro åtskillige som funno Herran.

På min återwäg hem predikade jag i Stroud, och flera andra platser på wägen till Wednesbury; dit jag kom icke långt efter sedan folket blifwit retadt till wildt uppförande. Jag predi-

Digitized by Google

kade åtskilliga gånger på en öppen gård för en stor samling af folk; några utaf orostiftarne kommo att höra mig, men alla uppförde sig wäl, så att han, som näpste stormen på hafwet, kan äfwen stilla folkets raseri.

Efter att hafwa tillbragt der några få dagar afreste jag till Nottingham, och stannade der twå dygn. Jag predikade wid Malt Cross på sabbathen för en stor samling, i ostörd frid; men Måndagen war en glädjedag, de hade lusteldar på marknadsplatsen, och somlige kommo med raketer att störa mig, under det jag predikade. En af dem kastade en raket med innesluten eld efter fötterna på mig, men en quinna sparkade honom undan; mannen tog upp honom igen, för att kasta åt mig, men den brände af i hans egen hand, och han gick sin wäg och ristade hufwudet. En annan kom på den lägre sidan af korset, med afsigt att kasta en i ansigtet på mig; men jag kom icke att wända mitt ansigte åt det hållet, så snart som han hade wäntat, hwarföre den brann utaf i hans egen hand. Så snart jag slutat, kom en Sergeant i armeen till mig med tårarna i ögonen och sade: „I närwaro af Gud och allt detta folket beder jag eder om förlåtelse; ty jag kom i afsigt att störa eder, men när jag ingen fick till bistånd, ställde jag mig för att höra eder, och har blifwit öfwertygad om min själs beklaganswärda tillstånd, och jag tror att I ären en lefwande Guds tjenare.“ Derpå kyßte han mig och gick gråtande bort.

När jag kommit hem, fann jag min hustru mycket bättre; ehuru icke sannolikt att hon skulle återwinna sin fordna styrka; härledande sin swaghet från den förföljelsen hon utstod wid Wakefield, när Herr Larwood blef anfallen af pöbeln derstädes. Sedan man illa behandlat honom, gick hon med några quinnor till Birstal; en hop pöbel följde efter dem till fältet; när de upphunno dem, wände hon sig om och talade till dem, hwarefter alla männerna återwände utan att röra dem; men quinnorna följde dem tills de kommo till en port, hwarest de hindrade dem, förbannade henne och sade: „Du är Nelsons hustru och här skall du dö.“ De sågo att hon war långt framskriden med barn, dock slogo de henne så grufligt, att de mördade barnet i hennes lif, och då hon

Digitized by Google

kom hem, fick hon genast mißfall. Detta behandlingssätt hade hon orsak att minnas i hela sitt lif, men Gud gjorde det rikeligen godt igen, genom att fylla hennes hjerta med kärlek och frid.

Några oroligheter hade förekommit i Leeds, och jag war den förste som stod upp derefter, wid broder Shents dörr. En mängd hade bedyrat att kasta ned den förste, som försökte att predika derstädes; men om fruktan för Gud icke kunde afhålla dem, så gjorde fruktan för magistraten det, så att de icke wågade befatta sig med mig; blott några gossar kastade en mängd rofwor åt mig, men ingen enda träffade mig. Det war en wälsignad morgonstund för många själar; twå, som hade warit fiender föllo till jorden, och uttalade sin själs oro. Jag predikade ofta derefter med föga owäsende, och de trogna mångdubblades i Leeds.

Efter att hafwa quarblifwit några få månader i Yorkshire, for jag tredje gången till Lincolnshire. Wid genomfarten genom Epworth hade wi ett fredligt, wälsignadt möte; men när jag kom till Grimsby, hade presten fått en man, som slog på trumma genom hela staden, och sjelf gick han före trumman, och samlade all pöbel han kunde, och gaf dem bränwin för att gå med honom och fäkta för kyrkan. När de kommo till Herr Blow's dörr, upphöjde de trenne hurrarop, och presten skrek till: „Kasta ned huset, kasta ned huset!“ men ingen enda bjöd till att röra huset, förrän jag slutat predika; då de sönderslogo fenstren, till deß de icke lemnat en hel ruta quar i huset; och då folket kom ut, mißhandlade de dem, tills somlige af pöbeln begynte fäkta med sina kamrater, för quinnornas mißhandling, så att största delen af folket gick sin wäg under det de slogos, den ene med den andre. Icke långt derefter samlade dem presten återigen, och gaf dem mera att dricka, hwarpå de kommo och sönderbröto fensterbågarna, plockade upp stenläggningen på gatorna, hwarmed de kastade in genom fenstren, och slogo sönder husgerådet, och presten ropade: „Om de icke kasta ut skälmen, så att wi få störta honom i den swarta grafwen, så bryt ned huset.“

Medan de trummade, swuro och bannade, slogos och krossade sakerna, gick en af grannarne, som icke warit åhörare, till en råd-

Digitized by Google

man och sade: „någon anstalt bör widtagas med detta folket, ty om de få fortfara såsom de göra, så skola de förstöra William Blow, och jag fruktar att de mörda någon." Men den gode rådmannen sade att han ingenting kunde göra mera än låna dem sitt maske-kar att pumpa predikanten in uti. Sedan de swärmat från kl. 7 till nära 12 på natten, troppade pöbeln af igen och skingrade sig. Presten sade sedan till trumslagaren: „jag skall betala dig för ditt beswär, men kom säkert kl. 5 i morgon bittida, ty skälmen skall då predika igen." Så gjorde trumslagaren, och begynte att trumma, just som jag skulle gifwa ut psalmen. När han hade trummat nära tre quart timmas tid, och såg att det icke oroade oß, lade han sin trumma ned, och stod stilla för att afhöra, och tårarne runno strax utför hans kinder. När jag hade slutat, uttryckte han stor sorg för hwad han gjort till att oroa oß. I det samma han och några andra gingo uppåt staden mötte presten dem och bad dem säkert komma kl. 7. Han swarade: „Nej, Herre, jag will aldrig slå trumman mera för att oroa det der folket, så länge andan är hos mig." Sålunda hade wi god frid i wårt spillrade hus den aftonen, och Guds närwaro ibland oß.

Följande dagen kom jag till Hainton, och när jag slutat predikan, kom en allwarsam, åldrig Herre till mig och sade: „Eder lära är sund, men det wore bättre att I blefwen en kyrka." Jag swarade: „Herre, om en man blefwe hungrig midt uti en ödemark, och helsosam föda bragtes honom, icke skulle han wägra att äta, emedan der icke funnes någon matsal." Han inwände: „I hafwen rätt, I hafwen rätt. Jag tackar eder hjerteligen, och önskar eder wälgång, och att mycket godt måtte uträttas genom eder alleställes, der I prediken, ty god föda är god, hwarhelst den njutes."

När jag kom till Epworth, berättades mig att klockaren war drucken, och hade swurit att han skulle kasta ned predikanten, och taga honom med till en namngifwen ölkrog, hwarest Kyrkoherden och några andra män woro för att dricka. Om aftonen, då jag predikade, kom han raglande, och rusade in ibland folket och skrek: „Gån ur wägen; ty jag måste hafwa predikanten; han

Digitized by Google

skall infinna sig hos min herre, som är på den eller den ölstugan." Någon frågade efter skriftelig befallning, men han sade sig ingen sådan äga, utan hade hans herre sänt honom, och han skulle laga att jag ginge med honom. Folket bad honom hålla sig stilla eller gå till sina göromål; och när han begynte blifwa bullersam, tog någon honom emellan sina armar, och lade honom på en gödselhög, hwarest de lemnade honom.

Sedan jag kommit hem, kände jag inom mig intryck af någon bedröfwelse, som skulle träffa mig, och åtskilliga gånger under mina predikningar sade jag: „Ett moln samlar sig öfwer mitt hufwud, o bedjen för mig."

Härefter stannade jag någon tid i Yorkshire, och syndare omwändes dagligen från sina onda wägar; så att flera kroghållare förbannade mig i ansigtet, och sade att jag borde landtförwisas, derföre att jag predikade så mycket helwete och fördömelse, att jag så förskräckte folket, att de icke wågade traktera sin granne för en sexpence.

Någon tid efter mötte jag en Herre, då jag red till Leeds, och talade han någonting om wäderleken. Mitt swar war: „Herren styrer allting wäl." Genast sade han: „Jag känner eder, emedan jag hört eder predika, men jag tycker icke om eder: I läggen en oriktig grund för saligheten; tänker I att en annan mans blod kan frälsa mig?" Jag sade: „Paulus säger: en annan grund kan ingen lägga, än den som lagder är, hwilken är Jesus Christus; men I sägen att denna är en oriktig grund: på hwilka wilkor wänten I att blifwa salig?" Han sade: „Genom goda gerningar." Jag inwände: „I skolen blifwa den förste, som går den wägen till himmelen; men antag att I kunden så göra, hwad skullen I göra, sedan I kommit dit?" Han sade: „Detsamma som andra göra der." Jag swarade: „De sjunga: ära ware Gud, som sitter uppå stolen, och lammet i ewighet, som slagtadt war, och har igenlöst oß genom sitt blod; men eder sång måste blifwa: Ära åt mig sjelf, ty jag har frälsat min egen själ, och gjort mig sjelf skicklig för himmelriket; o, min Herre, hwilken anstötlig sång I skolen hafwa att sjunga! han skall göra mißljud i himmelen." Han wardt blek och wände sig om, och

Digitized by Google

teg för en stund. När wi hade ridit ett stycke, sade han: „Allt hwad Herren af oß äskar är, att hålla Guds ord, och bruka kärlek, och wara ödmjuk för wår Gud." Mich. 6; 8. Jag swarade: „Wiljen I stå eller falla med detta skriftspråk?" Han sade: „Jag gör så;" hwarefter jag tillade: „I ären ewinnerligen förtappad, om I skolen gå till himmelen genom att hålla Guds ord, bruka kärlek och wara ödmjuk för Gud: jag wädjar till edert eget samwete om I icke kommen till korta uti hwar och en af dessa pligter; hafwen I så handlat mot hwarje menniska, som I hade welat att hon skulle gjort eder, i alla omständigheter, alltsedan I kunden skilja godt ifrån ondt! Antagen att I så gjort, hafwen I handlat rätt inför Gud, och anwändt hwarje själs förmåga, som Gud gifwit eder, till hans ära, både tid, wisdom och kunskap, jord, helsa och arbete? Om I hafwen anwändt någon enda förmåga till annat än Guds ära, så hafwen I röfwat honom." Derpå talade jag om de andra twenne sakerna. Han sade: „Det finnes ånger." Men jag inwände: „Icke för eder, ty I skolen ju frälsa eder själ genom att hålla Guds ord, bruka kärlek och och wandra ödmjukt inför Gud; om I kommen till korta uti dessa pligter måsten I blifwa fördömd." Han sade: „Herre, förbarma dig öfwer mig! I ären tillräcklig att göra en menniska förtwiflad." „Ja," sade jag, „öfwer att frälsa sig sjelf, på det hon må komma till Jesum Christum och blifwa frälsad." Han twistade icke längre, utan hörde mig tåligt, och skiljdes wänligt.

En Söndag war jag i ett Capell, hwarest presten mycket arbetade med att öfwertyga folket att det icke fanns något sådant som syndernas förlåtelse i denna werlden. När han hade slutat sände han klockaren för att bedja mig besöka honom. Jag gjorde så och han sade mig att han förstod att det war jag, som gick omkring för att förwilla folket; sägande dem att de kunde i denna werlden weta att deras synder woro förlåtna, ehuru något sådant icke finnes till; han sade sig icke weta om hans egna synder woro förlåtna, och att han talat med åtskilliga lärda andeliga personer, men ingen af dem hade wetat det, och somlige trodde att man icke kunde få weta det förre domedag. Jag sade: „Herre,

Digitized by Google

hwad skall blifwa af deras själar till deß, skola de ligga i himlen eller i helwetet?" Han sade: „Det war en oklar fråga?" Jag sade: „Herre, om det är sannt som I sägen, så, hwarje gång wi begagna kyrkans böner, frambära wi dårars offer och gäcka Gud i ansigtet; ty just i dag båden I och hela församlingen, i min närwaro, att Gud wille förlåta alla edra synder, brister och okunnighet; och I försäkraden i Guds närwaro, att han förlåter och frikänner alla dem, som uppriktigt ångra sig och ostrymtadt tro Evangelium. Om Gud åter icke gör detta, så ären I ett falskt wittne och en folkets bedragare, ja en Guds ords förak-tare, ty Petrus säger: „Honom bära alle propheterne wittnesbörd, att hwar och en, som tror på honom, han skall få syndernas förlåtelse," Apostl. Gern. 10; 43, och Paulus säger: „hwilken som tror på denna, han warder rättfärdigad." Apostl. Gern. 13; 39. Johannes säger: „Jag skrifwer eder, kära barn, att eder skola synderna förlåtne warda, för hans namns skull." — 1. Joh, 2; 12. Han sade: „I tagen blott en del af skriften." Jag swarade: „Jag lemnar hela den öfriga delen åt eder för att motsäga mig, om I kunnen. Ty i denna dag hafwen I förnekat den kyrkas tro, hwars tjenare I sjelf sägen eder wara; alldenstund hon säger: före Christi nåd och den helige Andes utgjutelse kunna inga goda gerningar ske. Men I sägen att någon sådan utgjutelse står icke att finnas i detta lifwet. Likafullt båden I att Gud wille rena edra hjertans tankar genom den helige Andas utgjutelse." Derpå sade han: „I hafwen för godt minne för mig. — Wärdinna, skaffa oß en mugg öl;" hwarpå jag lemnade honom.

En man i wår stad, som en tid hade förhållit sig wäl, men nu wändt sig ifrån oß och blifwit en lycklig syndare, bjöd nu Tyskarne att predika i hans hus. En af deras förnämsta prester sade, efter predikningen, att de hade frågat deras frälsare angående predikandet i Birstal, och lambet hade förklarat att tiden nu hade kommit, då de skulle hafwa en kyrka i Birstal; wid underrättelsen hwarom jag sade: „Gud har wisat mig motsatsen, och gack du och berätta predikanten, att det lambet, som så förklarat, är en lögnare." De sammanträdde flera weckor, men

Digitized by Google

utan ändamål. Då sade predikanten: „Det är icke lambets wilja att de skulle komma något längre.“ När de berättade mig det, sade jag: „Deras lamb är mycket fallet för förändring och fortfar icke tre månader i ett sinnelag.“

Då jag härefter gick till Staincliff att arbeta i mitt yrke, ungefär kl. 5 om morgonen, mötte jag en prest af annan trosbekännelse. Han bad mig stanna och sade: „John, du går ofta denna wäg; jag önskade att du komme och tillbragte en timma med oß, ty jag har behof att tala med dig.“ Jag swarade: „Jag har ingen timma att anwända, ty jag går till mitt arbete kl. 5 om morgonen, och arbetar till kl. 6 om aftonen; derefter har jag altid någorstädes att gå för att predika; så att jag har knapt en stund att läsa ett Capitel i Bibeln, blott under måltidstimman, och understundom har jag att predika på denna stunden.“ Han sade: „Hwad menar du med återlösning? Menar du att Christus dött för alla?“ Jag sade: „Jag tror att han så gjort, annars kunde han icke döma alla; ty sanningen sjelf kan icke fördöma någon menniska, derföre att hon icke kan tro en lögn.“ Han sade: „Hwad menar du?“ Jag swarade: „Hwarje menniska är förbunden att tro, att hon af naturen är ett wredens barn, och genom uppsåtlig synd en arfwinge till helwetet; och att, under det hon war i detta förtappade tillstånd, Guds ewige son, för hennes skull, tog uppå sig wår natur, och fullgjorde i denna natur all rättfärdighet för henne, och slutligen gaf sitt lif till ett offer för synden: hon måste i sitt innersta tro att Herren Jesus Christus älskade henne, och utgaf sig sjelf för henne, annars hade hon blifwit ewigt fördömd. Och om Herren icke gifwit sig sjelf för henne, så måste hon blifwa fördömd, derföre att hon icke tror en lögn. Men I weten att det är sagt: „af Guds nåd skulle han smaka döden för alla, hwilken sig sjelf gifwit hafwer för alla till återlösen, att sådant skulle i sin tid predikadt warda.“ Och Johannes säger: „Han är försoningen för wåra synder, icke allenast för wåra, utan och för hela werldens synd.“ Herre, oräkneliga skriftställen finnas, som säga att han dog för alla; men wisa mig ett enda, som säger att han icke dog för alla.“ Han sade: „Om han dog för alla, hwarföre

Digitized by Google

blifwa då icke alla frälste?" Jag sade: „Låt Herren swara för sig sjelf: I wiljen icke komma till mig, att I måtten få lif. Joh. 5; 40." Han sade då: „I sägen att det beror på menniskan att wilja." Jag sade: „Det är Christus som säger: I wiljen icke komma till mig. Gör icke anspråk på att wara wisare än Herren, som skapat eder. I sägen att I icke wiljen hafwa några om; men jag säger: om I lären löftet utan detta wilkor, skall Gud utplåna edert namn ur lifsens bok. Jag hoppas att I öfwerwägen detta, och jag skall wara glad att tala med eder wid ett annat tillfälle, ty nu är min tid förfluten."

Nästan hwarje dag kommo några att disputera med mig, då jag war i mitt arbete. Och jag insåg hwarje dag mera klart, att den som påstår menniskans frälsning från sina synder genom Christnm, i denna werlden, är lik en spräcklig fogel, ty han beskrattas af alla secter och partier, som icke hafwa Christi lif uti sig.

En dag öfwerfölls jag ganska häftigt af twenne Qwäkare, som sade mig att jag war köttslig, annars skulle jag icke bruka köttsliga instiftelser, eller söka den lefwande ibland de döda. Jag sade att de instiftelser, som de kallade köttsliga, wißte jag wara andeliga, ty Gud hade genom sin anda upplifwat min själ under njutningen af dem. I sägen att jag söker den lefwande ibland de döda, men så gör jag icke, ty jag har funnit lifwets Herre i den stora församlingen; men om jag skulle lemna kyrkan, hwart skall jag gå för att finna ett folk, som sannt lefwer i Gud? De sade att jag skulle göra rätt, om jag ginge med dem, ty de woro det enda folk, som hade andelig Gudstjenst ibland sig. De talade mycket om George Fox och William Penn och sade: „Hwad tänker du om dem?" Jag sade: „Jag tänker wäl om dem, men deras förtjenst båtar eder icke, om samma förändring icke sker i edra hjertan, som skett i deras; ej heller kan jag se att I mera ären Guds folk än de som gå till kyrkan, ty Herren har satt sitt märke uppå sina barn, och det synes på dem så länge werlden står." De sade: „Hwilket märke?" Jag inwände: „De äro hatade af alla menniskor, som icke känna Gud; ty de som lefwa efter andan, måste lida förföljelse af dem som lefwa

Digitized by Google

efter köttet. Jag ser icke att detta är händelsen med eder i någon mån mera än med dem, som gå till kyrkan; edra förfäder hade det märket af Guds barn; men I hafwen förlorat det lika mycket som kyrkan." Då bleknade en utaf dem och sade: „Tror du att Gud har intet annat folk i detta landet än Methodister?" Jag swarade: „Så sade jag icke." Han sade: „De äro nu det enda folk, som äro förföljde." De gingo då sin wäg, synbarligen mycket oroade.

Då jag färdades genom en del af Lancashire, fann jag att Herren upplifwade sitt werk ibland folket. Sedan jag slutat predika på ett ställe, kommo en man och hans hustru till mig, båda i tårar, och bådo mig bedja med dem. Jag gjorde så. När jag slutat, uppmanade jag dem att afstå ifrån allt ondt, och att fortfara i bön; och sade dem att Gud skulle wisa barmhertighet emot dem, för sin dyre sons lydnad och utgjutna blod. Strax utbröt en dissenter *, och sade att jag bedrog folket och satte dem ett brutet rö till stöd, genom att säga att en annan mans lydnad och blod kunde försona deras synder. Jag frågade honom huru han kunde stå inför Gud, som har „rena ögon, så att han intet orkar se det onda," om det icke fanns någon förtjenst i Christi blod att försona hans synder." Han sade: „Menniskan äger så ädla egenskaper att, om hon odlar dem, hon derigenom kan göra sig sjelf skicklig för himmelriket; men du nedsätter menniskans natur i dina predikningar, och sätter henne i bredd med wilda djur." Jag sade: „Gör jag så?" Han återtog: „I gören så, ty jag hörde eder sjelf?" Jag sade: „Då, Herre, hörden I mig predika falsk lärdom; ty om jag satte en naturlig menniska i samma bredd med wildjuren, så satte jag henne långt öfwer sin plats. Jag tror att hon är långt wärre, ty hon har icke allenast alla ett wildjurs egenskaper, hwilka äro lustar och jordiska begärelser, utan ock djefwulens natur såsom wrede, högmod, ondska och äregirighet, så att hon är tre grader wärre än ett wildjur, till deß hon blifwer omskapad i Christo Jesu, så att om jag satte henne ibland wildjuren, så satte jag henne långt öfwer sin plats."

* Som bekänner sig till annan lära.

Digitized by Google

Då for han ut i wrede, men jag sade: „Min Herre, gören bruk af det förnuft I talen om, och låten mig se huru I frälsen eder sjelf från wrede.“ Härwid war han färdig att slå mig, och gick sin wäg, lemnande mig, som han sade, i min dumma enfaldighet.

När jag gått ungefär tio mil längre in i landet, kom en annan dissenter in i det hus, der jag war för att bedja med en fattig man. När jag hade slutat, uppmanade jag honom att icke hwila, förrän han war säker att Herren Jesus älskade honom, och aftwådde hans synder i sitt eget blod. Wid dessa ord bröt dissentern ut sägande: „Jag afskyr att höra folk säga sig wara försäkrade om något sådant som fullkomlighet i denna werlden.“ Jag inwände: „Är lifsens Herre mäktig att göra hwad han kom från himlen till att göra?“ Han sade: „Hwad är det?“ Jag swarade: „Att nederslå djefwulens gerningar, att göra en ända på synden, och införa en ewig rättfärdighet.“ Han sade: — „Kan du bringa mig att tro att någon menniska kan lefwa utan att begå synd?“ Jag sade: „Jag kan icke säga om jag kan bringa eder att tro det eller ej; men det kan jag, i kraft af Gud ord, säga eder, att om I icke ären frälsad ifrån synden härnere, så måsten I blifwa fördömd.“ „Wäl,“ sade han, „jag aktar icke, hwad du säger, ty ingen menniska kan lefwa en dag utan att begå synd.“ Jag återtog: — „Efter edert tal är det lika nödwändigt för en menniska att begå synd som att äta, ty hon kan icke lefwa det förutan. Håller det hennes kropp eller hennes själ wid lif? Eller tron I att hela menniskoslägtet skall lefwa i synd, och dö utan fullkomnande helighet i Guds fruktan, och så blifwa fördömd utan hopp eller hjelp?“ Han sade: „Nej, Gud förbjude det!“ Derpå sade jag: „I måsten tro att det finnes en skärseld, hwaruti själarne renas efter döden; Herre, I och djefwulen talar samma tungomål, ty han sade till wår moder Eva: har Gud sagt: på hwad dag du deraf äter skall du döden dö? Ingalunda skolen I dö. Gud sade: den själ som syndar han skall dö; men I sägen: själarne måste fortfara i synd, och likwäl skola de icke dö!“ Han sade: „Du förskräcker mig, om det är som du säger, hwad skall då blifwa af den största delen af

Digitized by Google

menniskoslägtet?" Jag inwände: „Wår Herres ord är: hwad kommer det dig wid, följ du mig." Han sade: „Jag kan icke annat säga än att du har skriften på din sida, men om du har rätt, så hafwa wi förskräckligt orätt. Jag har icke hört någon af eder i all min tid, ty wår prest har warnat oß från att höra eder, men nu har jag bestämt att höra eder i denna afton." Han gjorde så och tackade mig hjerteligt när jag hade slutat.

Wid min hemkomst blef jag underrättad att man stämplade att wärfwa mig för Hans Majestäts tjenst, och att flera af krögarne och presterna hade förenat sig att pressa mig dertill. Jag fick råd af flera bland mina grannar att icke predika någon tid; men jag sade dem att jag icke wågade upphöra med predikandet för någonting, som menniskor kunde göra mig. De inwände: „Du bör betänka att du har hustru och barn, och det tillstånd, hwaruti din hustru för närwarande befinner sig; om du blifwer tagen ifrån dem hwad kan den fattiga quinnan göra eller huru skall hon kunna sörja för sina barn?" „Jag sade: „Låt Gud sörja derföre: om onda menniskor tillåtas taga mitt lif, derföre att jag kallar syndare till Jesu blod, så skall Herren, hwars tjenare jag är, blifwa en man för min enka och en fader för de faderlösa. Och om jag försäkrades att blifwa bannlyst eller dödad för min predikning, och att min hustru och barn skulle med bara fötter tigga sitt bröd, så wågade jag icke upphöra, ty wår Frälsares ord twingar mig: den som älskar fader eller moder, hustru eller barn, eller sitt eget lif mer än mig, han är mig icke wärd; och hwilken som will behålla sitt lif, han skall mista det; och hwilken som mister sitt lif för min skull, han skall finna det. Bedjen derföre för mig, men fresten mig icke att synda mot min egen själ."

Få dagar derefter for jag till Pudsey, men då jag kommit dit, wågade icke folket i huset att låta mig predika, utan underrättade mig att constapeln hade befallning att wärfwa mig, och bådo mig icke stiga af hästen, utan genast wända tillbaka. Jag red ned till ett allmänt hus, hwarest constapeln och några andra woro tillsammans, och talade med dem, då de bekräftade hwad folket berättat, nemligen att han hade order att wärfwa mig;

Digitized by Google

men han sade: „Jag will icke, ty du synes icke wara någon lösdrisware, och mina order angå inga andra än lösdriswere.“ Många af folket följde mig till gränden, och jag satt på hästryggen, uppmanade dem att hålla sig fast intill Gud i bönen, och Herren skall bygga Jerusalem murar i dessa bedröfliga tider.

Straxt derefter reste jag att predika i Leeds. När jag kom dit, fick jag höra att twå constapler hade order att wärfwa mig, om jag predikade den aftonen. Jag sade: „Om folket will komma att höra, så wågar jag icke annat än predika,“ och gick straxt till platsen, hwarest en stor samling kommit tillhopa, för hwilka jag predikade, och der war ett wälsignadt tillfälle. De twå constaplerne gåfwo stor akt på hwad som talades, och bjödo icke till att oroa mig, eller någon annan af folket; utan gingo sin wäg såsom män de der fruktade Gud.

Jag höll på att hugga sten om dagen, och predikade hwarje afton. En dag då jag war wid mitt arbete, kom den samme dissentierande * presten, som hade hindrat mig en morgon, till mig och begynte göra mig några frågor. Han syntes förtörnad öfwer mina swar, och sade att han icke wille hafwa några o m och m e n. Jag sade: „Herre, de äro icke mina, utan Herrens Jesu ord, och hwem är som wågar söndra hwad Herren förenat.“ Då återtog han: „Tror du att Gud skulle förkasta dig, om du beginge en så stor synd, som du någonsin i ditt lif begått?“ Jag swarade: „Jag tror att jag derigenom skulle skilja mig sjelf ifrån Gud, ty propheten säger: eder ondska åtskiljer eder och eder Gud ifrån hwarannan; och Gud säger: mitt folk gör en dubbel synd; mig som är en lefwande källa öfwergifwa de, och göra sig brunnar, ja usla brunnar, ty de gifwa intet watten. Nu, Herre, skulle Gud icke hafwa sagt: mig öfwergifwa de, om de aldrig hade warit bekanta med honom: och jag tror att en af de brunnar, som de gjort sig sjelfwa, war den tankan, som I fattat i edert hufwud, att synden icke skall skilja själen från Gud.“ Han sade: „Du förstår icke naturen af Guds beslut, ty Gud ser icke uppå synden, såsom synd, hos de utkorade: han ser ingen möda i Jacob, och intet arbete i Israel.“ Jag sade: „Nej, Herre,

* Som bekänner sig till annan lära.

Digitized by Google

han gjorde det icke, emedan Jacob war uppriktig och Gud war hans ära; wid den tiden gladde sig Gud öfwer honom, att göra honom godt både till hjerta och själ; men när han begick hordom med Moabs döttrar och begynte buga för deras afgudar, då upptändes Guds wrede mot Israel, och han förkastade 23,000 af dem i sin wrede, just det samma folk, som Balaam förkunnat wälsignelse."

Då begynte hans swåger, som war med honom, att swärja och förbanna, och upplyfte sin käpp, sägande, att han hade hjerta att slå mig neder, kallade mig en fördömd hund och sade: „Kan du hafwa den oförskämdheten att tala så till en prestman? Du förtjenar att hjernan slås ut." Jag sade: „Herre, se här bewis på hwad jag talat; ty I kunnen förarga eder att jag predikar rättfärdighet genom Jesum Christum, men I förebrån icke denne man för Guds namns försmädelse." Då gingo de bort och lemnade mig åt mitt arbete.

Kort derefter, då jag stod wid mitt arbete, kom en man till mig och sade, att han besökt en allmänt hus, ett litet stycke från Birstal, för att få en mugg öl, och hade hört wärden och några som sutto der att dricka, bjuda fem pund, om John Nelson blefwe sänd bort såsom soldat, innan tio dagar woro förflutna. Jag sade: „Ske Herrans wilja; om Gud tillåter det så ske, så skall äfwen detta leda till Evangelii förkofran." Han sade: „Jag wille, att du toge dig till wara, ty ondt är beslutadt öfwer dig." Jag inwände: „Jag är icke min egen, utan Herrans; den som lägger hand på mig skall bränna sina egna fingrar, och Gud skall befria mig, sedan han pröfwat mig."

Kort derefter, då jag arbetade på ett annat ställe, kommo tre Herrar till mig; och en utaf dem började tala starkt emot fullkomligheten. Jag gaf honom intet swar. Då begynte en annan tala om byggnader, och sade: „Stenhuggeri är en wacker konst." Jag inwände: „Herre, det war engång en wacker konst, när 80,000 på engång woro så skicklige i konsten, att alla de stenar, som hwar och en huggit, fullkomligt passade för det rum de skulle intaga på templet, innan de fördes från berget; så att när de kommo till Jerusalem, så behöfdes intet hugg göras på dem,

Digitized by Google

ej heller hördes någon hammare under bygganbet. Herre, I skolen medgifwa att desse män woro arbetare, som icke behöfde blygas; ty deras werk war fullkomligt, innan det kom till Jerusalem." Härtill sade Herren: „Du har rätt, du har rätt; jag will aldrig tala emot att helighet kan blifwa fullkomlig här i lifwet; ty wisserligen war Guds hus i Jerusalem en bild af det ewiga huset i himmelen; och hwarje sten deraf måste i denna werlden fullkomligt passa till sitt rum, eller ock icke komma in i det Nya Jerusalem." Han tillade: „Jag tackar dig, och önskar att alla predikanter måtte så passa deras werk efter föreskrifterna i Guds ord, att de icke måtte blygas, när de skola göra sin räkning med honom som är werkets Herre."

Alleståbes, der jag gick att predika, omkring tio dagar tillhopa, berättades mig att constaplerne hade order att wärfwa mig. Mitt swar war: „Ske Herrens wilje; ty menniskans grymhet skall lända till hans pris.

Om Fredagen då jag högg sten, förekom det min själ, som om bepröfwelsen wore nära för handen; men dessa Esaie ord stodo fram för mig: „Jag, jag är eder tröstare, ho äst du då, att du fruktar dig för menniskor, de dock dö, och för menniskobarn, hwilka såsom hö förtärde warda, och äfwen detta förekom mig: frukta dig intet, ty jag är med dig; wik icke af, ty jag är din Gud; jag styrker dig, jag hjelper dig ock, jag håller dig wid magt, genom min rättfärdighets högra hand: Si alle de som dig hätske äro, skola till spott och skam warda, och blifwa såsom intet, och de män, som med dig träta, skola förgås." Es. 41; 10, 11.

Mot aftonen, då jag gick till Adwalton, mötte jag en quinna, som berättade att stadspastorn och krögarne hade öfwerenskommit att wärfwa mig den aftonen, och skicka mig bort nästa morgon; ty commissionärerne woro i Halifax, och de wille affärda mig, innan jag kunde få någon att skynda till min hjelp. Och tillade hon: „Jag will att du wänder tillbaka; ty det är en krögare som swär att han skall wärfwa dig, om än hans arm skulle multna från hans skuldra." Jag swarade: „Jag kan icke frukta, ty Gud är på min sida, och hans ord har gifwit min själ kraft denna dag; och om jag faller i ogudagtiga menniskors

händer, så skall Gud förherrligas derigenom, och när han har pröfwat mig i degelen, så skall han taga mig ut som guld."

Till följd häraf gick jag till Adwalton, och talade wid John Booth's till en samling, som uppförde sig stilla. När jag hade slutat, kom Joseph Gibson, Constaplens fullmäktige, (en krögare, som fann sitt handtwerk i fara) och wärfwade mig till soldat. Jag frågade efter hwilkas order; — han swarade: efter flera Stadsboers, som icke tyckte om så mycket predikning, och af hans tal syntes att de woro af hans eget yrke, och presten, som så öfwerenskommit.

Han antydde mig att gå till White Hart, dit Herr Charlesworth och Herr Holmes och flera andra gingo med oß, och Herr Charlesworth erbjöd 500 punds borgen för mig till nästa dag; men ingen borgen kunde tagas för en (så kallad) Methodist. Han yrkade att jag skulle gå till hans hus. Jag gjorde intet motstånd, utan gick, och flera bland folket med oß. Wi sjöngo en psalm och bådo tillsammans, hwarefter wi skiljdes.

Nästa morgon kommo åtskillige personer för att se mig, innan wi gingo från Adwalton. Här hölls jag tio timmar, tills orderna kommo till huset, och när Constapeln kom, sade han: „Om jag warit här, skulle jag förekommit hwad Gibson gjort."

Emellan kl. 8 och 9 kom jag till mitt hus i Birstal, och efter att hafwa tagit andra kläder, afgingo wi till Halifax. När jag bragtes inför Commissionärerne smålogo de åt hwarandra, så snart de fingo se mig. De befalde dörrwaktaren att icke insläppa någon menniska; men Herr Thomas Brooks hade gått in med mig, och de sade: det är en af hans omwände. — Derpå kallade de Joseph Gibson, och frågade: „Huru många män har du fört med dig?" Han swarade: „En." „Godt, och hwad har du emot honom?" „Huru, mine Herrar," sade han, „jag har ingenting att säga emot honom, men han predikar för folket: och några af wåra stadsboer tycka icke om så mycket predikning." De utbrusto i skratt; och en af dem swor att jag passade gå för soldat, ty der skulle jag få predikning nog. Jag sade då till honom: „Herre, I bören icke swärja." „Godt," sade de till mig,

Digitized by Google

„du har icke tillstånd att predika, och du skall gå som soldat.“ Derpå sade jag: „Herre, jag har säkerligen så mycken rätt att predika, som I att swärja.“ Han sade till Kaptenen: „Kapten, är han passande för eder?“ „Ja,“ blef swaret. „Tag honom då bort:

Men jag sade: „Här äro flera af mina hederliga grannar; I insen lemna mig hwar mans frihet, och höra hwad de säga om mig, antingen jag är en sådan som orderna tyda på eller icke.“ De swarade: „Här är din prest, (en af Commissionärerna) och han har berättat oß din karakter, och wi wilja icke höra något mera.“ Så fann jag att jag war dömd, innan Commissionärerna sett mig.

Derpå lade Herr Brooks en begäran framför dem, sänd af närboende Herrar, som bewittnade att jag intet ondt hade gjort, utan uppfört mig wäl i mitt granskap, och altid försörjt min familj mycket wäl, och de anhöllo hos dem om min frihet. Herr Brooks sade: „Mine Herrar, I sen att han icke är sådan som omtalas i orderna.“ Men de bådo honom hålla sig stilla och sade: „I ären en af hans myndlingar, och bören gå med honom.“ Han swarade: „Hwarföre sänden I mig icke då? Ty I hafwen lika så mycket rätt att sända mig som honom.“

Då talade wår prest och sade: „Unge Brooks lefwer med en quinna af wärsta rykte i wår stad.“ När jag hörde honom tala emot sina grannar falska berättelser, som denna, tänkte jag att det tjenade till intet för Herr Brooks att säga någonting mera, hwarföre jag bad honom tiga. Derpå läste de papperen, som woro sända för att hjelpa mig; och en af sällskapet frågade, om han skulle fästa dem på tråden, men åtskillige swarade: „Nej, ty om de påfordrades, skulle de wara bewis emot oß,“

„Så,“ sade jag, „ser jag, mine Herrar, att det finnes hwarken lag eller rättwisa för en man, som de behaga kalla en Methodist; utan att allt är lagligt som utöfwas mot mig. Jag beder Gud förlåta eder, ty I weten icke hwad I gören.“ De swarade: „Säkerligen är din prest en bättre domare öfwer dig än någon annan, och han har berättat oß nog om dig och din predikning.“ „Godt,“ sade jag, „Herr C—, hwad ondt weten I om mig?

Digitized by Google

Hwem har jag bedragit? Eller hwarest har jag ådragit mig någon skuld, den jag ej kan betala?" Han sade: „Du har intet synbart medel att förskaffa ditt lifs uppehälle." Jag swarade: „Jag är så skicklig att förhwärfwa mitt lifs uppehälle med mina händer, som någon man af mitt yrke i England, och det weten I: har jag icke warit i arbete i går och hela weckan förut?" Men de bjödo Kaptenen taga mig bort, så att han kom och sade: „Wi wilja snart taga predikningen af eder." Jag swarade: „I måsten först begära min Mästares lof." Men han sade: „Wi skola laga att du öfwergifwer det." Jag inwände: „Det står icke i eder magt." Derpå stötte han mig i ett hörn af rummet, och sade att jag strax skulle få sällskap.

Efteråt fördes flera inför Commissionärerna, och tre dömdes att gå med mig, och fyra eller fem befriades. Men alla hade sina grannar, som talade för dem, undantagandes jag, ty hwad göres mera wittnesbörd behof? Ära ware Gud i höjden! Han höll min själ hela tiden i fullkomlig frid; och jag kunde säga till honom af hjertat:

Intet qual min själ förskräcker,
 Se, du nalkas mig o Gud!
Jag mot Satan skölden sträcker,
 Den jag fått i dina bud.
Synd och werld! Mot Er jag träder,
 Fast I spinnen edra garn,
Och mig i den tröften gläder,
 Att Gud styrker sina barn.

Derpå uppläste Kaptenen krigsartiklarne för oß, som woro dömde, och sade: „I hören att eder dom är döden, om I icke lyden oß." Jag swarade: „Jag fruktar icke mera den mannen som kan döda mig, än jag fruktar honom, som kan kasta neder en hundfana. Ty jag wet att mitt lif hwilar med Christo i Gud, och han skall döma emellan eder och mig en dag, men jag anropar honom att icke lägga denna synden till eder börda." Och till Herr C— sade jag: „Herre, jag beder Gud förlåta eder, ty I hafwen gifwit mig en sådan karakter som

Digitized by Google

ingen annan man i England, som känner mig, skulle hafwa gjort."

Jag war storligen förwånad att se män sitta på domstolen, drickande och swärjande såsom de gjorde; och en man, som hade uppdrag af Gud att förebrå alla som sådant gjorde, kunna höra och se det, utan att tala ett ord å Guds wägnar. Det gjorde att jag ropade till Herran: „Tag saken i din hand, o Gud, ty rättfärdigheten är fallen uppå gatorna och ogudagtigheten sitter wid styret." Jag kunde icke höra dem swärja, utan att tilltala dem, ehuru de begabbade min förebråelse.

Derpå blefwo wi stälde under bewakning i Halifax; men upsyningsmannen tillät oß icke komma i hans fängelse. Wi togos då till officers quarteret och höllos der till kl. 6 på aftonen, hwarest John Rhodes och Thomas Charlesworth af lilla Gummersall kommo att besöka mig, och sörjde för min själ, som om de warit min moders barn. O min Gud, haf dem i godt minne, och gif dem och deras hus, och alla dem, som önska wårt Zion wäl, att de måga fröjdas i ditt folks glädje.

Wid kl. 6 begåfwo wi oß åstad till Bradford, och många af inwånarne i Halifax bådo för mig, och gräto wid att se mig i händerna på orättfärdiga och grymma menniskor. Men jag sade: „Frukta icke, Gud har sin wäg i denna wäder-hwirfwel, och han skall förswara min sak; bedjen blott för mig, att min tro icke må swika."

När wi woro halfwägs emellan Halifax och Bradford, sade en af soldaterna till mig: „Herre, jag är ledsen för eder; ty Kaptenen har fått befallning af Commissionärerna att kasta eder i det underjordiska fängelset; men jag will tala med honom, och om han will låta mig hafwa wakt om eder, så skolen I få ligga med mig, ty den underjordiska hålan är den wämjeligaste plats som jag någonsin sett." Jag tackade honom för hans anbud; men när wi kommo till Bradford fördes wi upp till den gatan, hwarest korset stod, och Kaptenen efterskickade waktaren för kulan och sade: „Tag denne mannen och kasta honom i kulan; och tag denne andra också med dig." — (En fattig menlös man, hwilkens alla kläder icke woro wärda en skilling; ej heller

Digitized by Google

lade de något honom till last, när de dömde honom till soldat.)

Men när wi kommo till dörren af kulan, gick den soldaten, som talat med mig under wägen, till Kaptenen och sade: „Herre, om I wiljen gifwa mig wakt öfwer Herr Nelson, så wågar jag mitt lif att han skall wara tillstädes i morgon.“ Men Kaptenen hotade att krossa hans hufwud, om han talade widare om mig.

Han kom till oß, innan jag gick ned i kulan, och jag frågade honom: „Herre, hwad har jag gjort, att jag måste gå till kulan? Om I ären rädd att jag skall rymma, så sätt wakt öfwer mig i ett rum, och jag skall betala den.“ Han swarade: „Jag här befallning att kasta dig i hålan.“ Så ser jag att min Herres ord äro uppfylda: „Lärjungen är icke öfwer sin Mästare.“ De som woro anklagade för stöld, och mycket ondt, som de begått i granskapet, fingo äta och dricka, och ligga på fjäderkläder; men jag åstundade blott litet watten, och det wägrades mig af Kaptenen, ehuru jag ingenting förtärt hela dagen, utom litet thee om morgonen. Men min Mästare sänder icke ut sina tjenare i härfärd på deras egen kraft. Han gifwer den styrka, som höfwes för dagen. Ty när jag kom in i kulan, som stank wärre än en gödstia af wämjeliga ångor af allt blod och orenlighet, som rann neder från slagtarhuset ofwanföre, wardt min själ så fylld med Guds kärlek, att det blef ett paradis för mig.

Då kunde jag utropa: „O du Guds sons herrliga frihet! Och jag föll ned på mina knän och tackade Gud, att han räknat mig wärdig att kastas i kulan för sanningens skull: och bad att mina fiender måtte frälsas från den tillkommande wreden, jag tror, med samma känsla, som jag skulle hyst för min egen moders barn. Jag önskade att de måtte wara så lyckliga i sina hem, som jag war i fängelse-hålan.

Omkring kl. 10 kommo åtskilliga af folket till fängelse-dörren och bragte mig några ljus, och stucko in litet mat och watten genom hålet på dörren. När jag hade ätit och druckit, tackade jag Gud; och wi sjöngo psalmer nästan hela natten, de utanföre och jag innanföre.

Samma natt kom en man, som bor i Bradforth, till fängelset,

Digitized by Google

och ehuru han war en fiende till Methodisterna, som de kallades, så sade han, när han känt den elaka stanken på stället: „menskligheten drifwer mig,“ gick straxt bort och återkom kl. 11, och sade: „Jag försäkrar eder, att ehuru jag icke är af lika tänkesätt med eder, så har jag warit hos eder Kapten, och erbjudit 50 punds borgen och mig sjelf såsom fånge, om han wille låta eder ligga i en säng, men allt fåfängt, ty jag kan icke få någonting annat af honom än onda ord. Om domaren wore i staden, skulle jag hafwa gått till honom, och skulle snart hafwa fått eder ut; men emedan det är såsom det är, så beder jag Gud antaga sig eder sak.“ O min Gud, låt honom, som wille gifwa din tjenare en bägare kallt watten, icke sakna sin belöning; men wälsigna du honom, och wälsigna ditt folk. Jag anropar dig att hafwa förbarmande med wåra fiender, och låt icke dina grusliga domar falla öfwer dem; ware du förherrligad i deras omwändelse, icke i deras förderf!

Den fattige mannen som war med mig, skulle hafwa swultit ihjäl, om icke mina wänner hade bragt honom mat, ty de som slutit oß inne, gingo till sina hem och tänkte icke på oß den natten. Här hade wi icke engång en sten att sitta på.

När mannen och jag hade lagt oß neder på litet stinkande halm sade han: „Säg mig, Herre, äro alla dessa edra slägtingar, eftersom de älska eder så mycket? Jag tror att de äro det kärleksrikaste folk som jag någonsin i min lifstid sett.“ Jag swarade: „Härigenom kan du förstå att de äro Jesu Christi lärjungar, ty detta är det kännetecken, som han sjelf har uppgifwit, hwarigenom alla menniskor kunna känna hans lärjungar från en otrogen werld.

Om morgonen kl. 4 kom min hustru och flera andra till fängelset, och talade med mig genom hålet på dörren och jag sade: „Jeremie lott har fallit uppå mig; ty jag ihågkommer att då jag war wid paß 12 eller 14 år gammal, jag ofta tänkte att om Gud wille göra mig lik Jeremias, att stå och tala hans ord till folket på gatorna, såsom han gjorde, så skulle jag icke minnas hwem som kastat smuts på mig: Och nu är jag, i någon mån, behandlad såsom han, der-

Digitized by Google

före att jag öfwertalat folk att fly den tillkommande wreden."

Min hustru sade: „Frukta icke, din sak är Guds, för hwars skull du är här, och han skall sjelf antaga sig den. War derföre icke bekymrad för mig och barnen; ty han som föder korpungarna skall komma oß ihåg. Han skall gifwa dig kraft för din dag; och sedan wi lidit en stund, skall han fullkomna hwad som brister i wår själ, och då föra oß dit, hwarest de ogudagtiga upphört att förfölja, och der de trötte få hwila."

Så sade alla, som woro med henne wid dörren. Jag blef särdeles upplifwad af att finna min hustru så stark i tron; när hon sannolikt såg sig lemnad ensam med twenne barn och i snar förwäntan af det tredje; och sade: „Jag kan icke frukta hwarken menniska eller djefwul, så länge jag erfar Guds kärlek såsom jag nu gör, ty han har fröjdat mitt hjerta såsom med sött win, sedan han tillät att jag kastades i fängelse. O att jag måtte wara trofast intill döden, så skall jag få lifsens krona! Ty ej ett enda Jesu ord skall falla till jorden utan att uppfyllas.

Omkring kl. 5 på morgonen togo de mig ut, och wi ställdes under bewakning till Leeds, och stodo på gatan till kl. 10. Hundrade samlades att se mig. Somliga sade: „Det är skam att sända en man till soldat derföre att han talar sanning; ty många af wåra grannar, som gingo öfwer till Methodisterna, woro förut så ogudagtige som något folk i staden, men nu äro de såsom de woro nya warelser; ty wi höra aldrig något ondt ord komma ut af deras mun." Andra skreko: „Jag önskar att de woro alla hängde, ty de göra folk galna, och wi få icke dricka eller swärja, utan att hwarje dåre skall rätta oß, likasom wi skulle taga lärdomar af dem. Men jag hoppas att det nu är slut med dem; ty denne är den wärste ibland dem."

Under det jag stod kom en gladlynt, wälklädd quinna till mig, och satte sitt ansigte nästan intill mitt, och sade: „Nu, Nelson, hwar är din Gud? Du sade wid Shents dörr, då du predikade, att du icke war mera rädd att hans löfte skulle swika, än att du skulle falla intill jordens medelpunkt." Jag inwände: „Läs 7 Capitlet af propheten Micha, 8 och 10 verserna."

Digitized by Google

Just som mässan började i kyrkan fördes jag till fängelset, och de andra beordrades till krogarna. Fångwaktaren härstädes war ganska beskedlig; ty han tillät mina wänner flera gånger komma in till mig.

Jag tänkte på Pilgrims resa, ty hundradetals menniskor stodo på gatan och sågo efter mig genom jerngallret, och woro redo att fäkta för mig. Flera af dem skulle hafwa gifwit borgen för mig, om de hade welat släppa mig ut; men jag fick weta att man hade wägrat att emottaga 100 pund, hwilka blifwit erbjudna af en främling för mig. Jag är en altför märkwärdig fånge, för att tillåtas sådan förmån; ty christendomen är ett brott, som werlden aldrig kan förlåta.

Om aftonen woro, tror jag, 100 af wåra wänner hos mig i fängelset. Wi sjöngo en psalm och bådo. Jag gjorde en uppmaning, och så skiljdes wi. Men Herr H. wille icke att jag skulle ligga på stinkande halm, utan sände mig en säng att ligga uti. Jag fann den stunden ännu icke kommen för mig att wara hatad af alla menniskor för Christi skull. Jag bad Gud gifwa mig kraft för den dagen. Ära wara hans heliga namn! Hittills har hans nåd warit tillräcklig för mig, och jag hänger fast wid hans löfte om kraft i min nästa pröfning.

Måndags morgon kl. 5 släptes jag ur fängelset och wi afmarcherade straxt till York. Många af wåra wänner gingo med oß ut af staden nära 3 mil; men när jag tog farwäl utaf dem, gräto de, som om de förlorat sina förstfödda. Jag talade tröstande ord till dem och bjöd dem: „Stån faste; och uti ingenting förskräckens för edra motståndare, hwilket dem är ett tecken till förtappelse; men eder till salighet, och det af Gudi. Guds frid ware öfwer oß alla."

Wi kommo till York kl. nära 3, och fördes inför flera officerare på Swarta Swanen i Coneygatan, hwilka tycktes fröjda sig såsom män, de der tagit ett stort byte, och helsade mig med många och grufliga eder. Detta återförde i mitt minne någonting som jag talat till Herran ute på marken, när han skingrat ett dystert moln, som låg omkring min själ, genom min wägran att predika, fastän många önskade det, och jag hade läglighet dertill, men

Digitized by Google

rådfrågade mig med kött och blod; och lik Jona flydde ifrån Guds närwaro ned uti en dal, nära kanten af en skog, hwarest Gud lade sin hand uppå mig, och förde min själ i sådan oro, att jag kastade mig till jorden och önskade mig döden, anseende det mera angenämt för kött och blod att wara en fåraherdes hund än en Evangelii predikare; seende sin hand wara mot hwarje man, och hwarje mans hand emot sig. Men wid minnet af propheterna och Apostlarne och Christus sjelf, de motsägelser och förföljelser de alla mötte, brast molnet, och min själ blef så upplifwad af Guds kärlek, att jag utropade: „Min Herre och min Gud! Du har nu gifwit mig kraft, öfwergif mig ej; och om du sänder mig till helwetet att predika för djeflarne, så är jag redo att gå."

När jag stod inför Officerarne och hörde sådant förskräckligt tungomål, så tänkte jag att helwetet icke kunde wara wärre än det sällskap, hwarutí jag war. Jag frågade dem: „Tron I att en Gud finnes, och att han är sanningens Gud?" De sade: „Wi göra så." Jag swarade: „Jag säger eder uppriktigt, att jag icke kan tro det." „Hwarföre så?" Jag inwände: „Jag kan icke tänka att någon menniska af wanligt sundt förstånd, som tror att Gud är sannfärdig, wågar mißbruka Guds namn; mycket mindre tron I att Gud kan höra eder, när I bedjen honom förbanna eder egen själ. Antagen nu att Gud skulle skänka eder den fördömelsen, som I utbedjen, hwilka eländiga stackare skullen I då blifwa? Weten I att I en dag skolen uppenbarade warda inför den Gud, som icke skall låta honom blifwa ostraffad, som hans namn mißbrukar."

När jag talade till dem om det tillkommande, tycktes de wäcka till, som om jag kastat eld uppå dem; men de slogo snart bort denna wäckelsen och sade: „Du skall icke predika här, ty du är öfwerlemnad till oß såsom soldat, och får icke tala så till oß, som äro officerare." Jag swarade: „Det finnes blott en wäg för eder att förekomma det." De sade: „Hwilken då?" Jag inwände: „Den är, att icke swärja, då jag hörer det."

Derpå fördes wi genom staden; men det war som om „helwetet der nere bäfwade för mig, emot min tillkommelse." Gator och fenster woro fulla med folk, som skröto och hurrade, som om

Digitized by Google

jag warit en landets ödeläggare. Men Herren gaf mig en panna af jern, så att jag kunde se på dem såsom på gräshoppor, och gå igenom staden, likasom hade ingen mera der funnits än Gud och jag. O att jag aldrig måtte förtörna min nåderike Gud, eller wålla att han tager sin kärleksrika ömhet ifrån mig! Då skall jag frukta intet ondt, om jag än wandrade i en mörk dal. Äfwen nu finner jag hans ord uppfylda, der han säger: Jag skall befria dig från hastig förskräckelse och från trug, ty de skola icke komma när dig. Sannerligen är du sanningens Gud! O förbarma dig öfwer denna stora staden, hwars gator genljuda af förbannelser, och gif folket ett rent tungomål, att deras själar måtte frälsas, och fienden gå miste om sin förhoppning!

Jag fördes till högwakten, och officerarne kastade lott om mig, då jag föll på Kapten S—s lott. Derpå bjödo de mig penningar, men jag wägrade att taga emot; och bådo de Sergeanten gifwa mig örfilar och skicka mig till fängelset. Jag blef förd dit under bewakning af en rad musqueterare, men icke slagen, och hölls der twå nätter och nästan tre dagar; under hwilken tid jag war omgifwen af sådana swärjare och förbannare, som swårligen kunde få sina likar i helwetet. Jag hade göromål nog både dag och natt att förebrå dem. Jag fann att de icke kunde emotstå mina ord, utan de mest förhärdade ibland dem förskräcktes, och önskade att kunna upphöra, och aldrig swärja mera.

Flera af stadsfolket kommo och frågade mig om den lära, som Methodisterna predikade, och som gjorde deras namn, sade de, hatadt af alla secter och partier i landet. Mitt swar war: „Det är samma lära, som gjorde att Judar och Hedningar sammanswuro sig mot Jesum Christum, som först predikade densamma; och hwarest någon är, som bär samma wittnesbörd, så måste han undergå samma behandling. Herren har sagt: I skolen blifwa hatade af alla menniskor för min skull. Och på ett annat ställe: såsom de hafwa förföljt mig, så skola de ock förfölja eder! Hwad! tron I att Christus skulle wara en lögnare, och alla hans Apostlar, som förutsagt oß all ting, som skett uti wåra dagar! Nej, sannerligen icke; himmel och jord skola förgås, men icke ett af Christi ord skall falla till jorden.

Digitized by Google

När jag öppnat Skriften och berättat dem grundartiklarne af wår lära, sade den ene till den andre: „Detta folket är icke sådant, som werlden framställer dem; ty om denna är deras lära, så finnes ingen i England, som kan motsäga dem.“ De erbjödo mig starkt öl, (men jag sade att jag icke brukar sådant) önskade mig fri från fiendernas händer, och lemnade mig åt mitt sällskap af drinkare och swärjare.

Jag kan werkligen säga, att jag fäktat med wildjur i York, ty så lefwa dessa menniskor; likwäl har mitt tal till dem icke warit fåfängt; ty de tyglade sin tunga i min närwaro efter de första tjugofyra timmarna. Om de talade något hädiskt ord, och jag blott wände mig om och såg på dem, så syntes de såsom brottslingar inför domaren.

Följande morgonen lade jag mig på bräderna för att hwila mig, och föll i sömn, då jag drömde om Daniel i lejon-kulan, och wäcktes af ropet: Nelson! Nelson! och hastade upp sägande: „Hwem kallar mig?“ I detta ögonblick kommo tre quinnor till dörren, och bragte mig något att äta. De woro helt och hållet främmande för mig och jag för dem. „Men du, o Herre, sörjer för mig.“

Om Tisdags natt kommo min hustru och min syster Mitchell att besöka mig, och funno mig ligga på bräderna. Jag sade: „Betrakta Evangelii frukter; nu sen I att Guds ord är uppfyldt: De gå dem efter som straffa dem i porten, och den som wiker ifrån det onda, han måste hwars mans rof wara. Men Gud ser neder ifrån höjden och skall antaga wår sak; frukten icke.“ „Nej,“ swarade de, „wi frukta icke, ty wår Gud är lika mägtig nu att förlossa, som han war för 1700 år sedan.“ Så togo de farwäl af mig den natten, önskande mig god hwila på min träd-bädd, hwarest, tackad ware Gud, jag sof så wäl som om jag legat i en dunbädd.

Följande morgonen bragte de mig något att äta, och bådo mig wara stark i Herranom, och icke rädas för dem, som endast kunna dräpa kroppen. Mitt hjerta gladdes öfwer att se dem så ståndagtige i tron. Denna dag hölls krigsrätt, och jag fördes dit af ett led soldater med gewär och påsatta bajonetter. När jag kom inför rätten frågade de: „Hwad brott har denne mannen

Digitized by Google

begått?" Swaret blef: „Denne är den der Methodist predikanten, och han wägrar att taga penningar." Derpå wände de sig till mig och sade: „Herre, I bören icke räkna det oß till last, ty wi måste lyda wåra order, som äro att lära eder blifwa soldat; ty I ären öfwerlemnad åt oß, och om rättwisa icke skett eder, så kunna wi icke hjelpa det."

Mitt swar war: „Jag skall icke strida, ty jag kan icke böja mina knän inför Herran, och bedja för en menniska, och sedan detta skett, stå upp för att mörda henne; ty jag wet att Gud både hörer mig tala och ser mig handla, och jag skulle wänta en skrymtares lott, om gerningen motsade min bön." „Godt, stå icke och predika för oß," sade de, „ty wi skola lära dig lyda oß. Sergeant, gif honom litet penningar." Han erbjöd mig 2 skillingar, men jag wägrade taga emot. De hotade mig häftigt, men jag kunde icke frukta dem alls. „Godt," sade de, „om du rymmer din wäg, så är du lika skyldig till straff, som om du tagit wårt mynt." Jag swarade: „Kan jag icke befrias på laglig wäg, rymma skall jag icke; gör jag det, så straffen mig såsom eder behagar." Derpå befalde de Sergeanten att gå till quarteret med mig, och han tog mig till Wildman i Petersgatan, hwarest folket bemötte mig wäl, ehuru de dertill hade 8 man inquarterade hos sig. De sade: „Det är skada att I skullen komma bland så ogudagtigt manskap, som wi hafwa, ty de äro få, som likna dem i werlden." De skaffade mig ett rum och en säng för mig särskildt. Wälsignad ware Gud, som låtit mig finna behag inför Egyptierna, när jag blifwit så behandlad af dem som warit af wår egen kyrka. Detta folket war till bekännelsen Catholiker, hwilka jag föreställde mig icke skulle wisa mera barmhertighet mot en, som predikade frälsning genom tron, än de skulle göra mot en galen hund; men jag ser att det icke är namnet, som gör de christna, utan det sinne, som war i Christo; och hwar och en, som har detta sinne hos sig; han är en christen, werlden må kalla honom huru som heldst.

Jag kom till Margareta Towsends, och träffade min hustru, och syster Mitchell, som gladde sig att ännu engång få se min fot utom fängelset. Wi sjöngo Guds lof för hans stora barmher-

Digitized by Google

tighet emot mig den gången, och tillbragte eftermiddagen med att uppmuntra hwarandra. Nästa morgonen sände jag dem ut af staden, och gick, efter befallning, på parad wid Blue-boar wid Castlegatan; hwarest officerarne befalde Corporal W— att skaffa mig ett gewär och andra krigspersedlar, och ehuru han tycktes rysa wid förrättningen, måste han dock lyda; och när han hämtat dem, och gjordade dem omkring mig, skälfde han som om han haft frossan.

Jag frågade hwarföre de omgjordade mig med denna krigsbeklädnaden, ty jag är en man som afskyr krig, och skall icke strida, utan under fredsfursten, min salighets härförare; och de wapen han gifwer, äro icke köttsliga såsom dessa. „Godt," sade de, „men du måste bära dessa, tills du kan få din frihet." „Efter I hafwen," swarade jag, „satt dem på mig, så will jag bära dem såsom ett kors, och bruka dem så långt jag kan, utan mitt samwetes förkränkelse, ty detta will jag icke göra för någon menniska på jorden.

Officerarne befalde dem marchera med oß till Hepworthmoor, för att lära soldat-exercisen; men Corporal W— tycktes så rädd om mig, som om han warit min egen fader, och bar mitt gewär till fältet. När han började lära mig exercisen tycktes hjerta felas honom, ty han bad mig lägga ned gewäret, och wi föllo i samtal. Jag fann att han hade Gud för ögonen, och att Herren wisat honom sitt anletes ljus. Men han war såsom en ensam sparf på hustaket; ingen brydde sig om att tala med honom, utan alla föraktade honom, emedan han icke kunde dricka och swärja såsom de gjorde. O Gud, jag beder dig, kom honom altid ihåg till det godt är.

Nästa dag befaldes jag till fältet, och andra måste lära mig krigs-exercisen, hwilka ockå uppförde sig höfligt emot mig. Jag hade flera som besökte mig än alla de öfriga, hwilket föranledde sanningen att bryta fram och skingra mångens fördom. Folket i York sågo på én, som benämndes Methodist, aldeles som på en, som hade pesten och smittade alla han kom nära; och de tackade Gud att ingen hade kommit att predika hos dem.

Men fastän jag war bunden, så war Guds ord icke bundet; ty om någon talade hädiskt, så förebrådde jag dem, antingen de

Digitized by Google

woro rika eller fattiga, och föll i många disputer med dem, men Gud ingaf mig ord, som de icke kunde emotstå. Mina samtal hade sådan werkan på dem, att de önskade att Herr Wesley måtte komma och predika der. Jag gaf dem åtskilliga af wåra små böcker, så att genom hörande och läsande funno de ut att läran war Guds rena ord. Och nu wäntade flera min ankomst till fältet, icke för att se mig såsom förut, utan för att göra frågor, och lära känna den nya läran, som några behagade kalla henne. Härigenom skall sannerligen Evangelium blifwa utspridt. Herren är i stormen, och det skall lända till hans ära. Satan har blott hwäsfat knif åt sin egen hals.

Om Söndag den 13 gick jag till kyrkan i Coney-gatan, och Herren uppenbarade sig för mig med stor kärlek i sacramentet. Om aftonen gingo Hannah Scholefield och jag, och wår broder Haughton från Manchester, tillika med ännu 2 eller 3 åt fältet, för att draga oß undan; men några hade sett oß och berättat för andra att wi gått för att sjunga psalmer. Wi hade blott gått få minuter tillsammans, innan wi hade nära 100, som gjorde oß sällskap. Wi sjöngo twå psalmer, och jag höll ett uppmaningstal. De emottogo mina ord med ödmjukhet och önskade höra mig om igen.

En dag då jag talade till folket, kom en man och föregaf sig wara bekymrad för sin själ. Då han kom, kände jag hos mig en aning att han war en bedragare; och så snart han nalkades, sade jag: „Du är en ogudagtig man och Satan har sänt dig med en lögn i din mun, men Gud låter icke gäcka sig.“ Han gick sin wäg lik en fördömd; men innan han gått 100 alnar föll han omkull och bröt en lem, och wrickade sig i skuldran; hwarpå han brummade som en björn, sägande att Guds rättwisa dom hade fallit uppå honom, och bad mig bedja för sig.

Wi gingo en mil åt ett annat håll, men der wandrade ocksa folk som kände mig, och samlade sig till oß, och önskade höra hwilken lära wi predikade, och som kunde wäcka alla menniskors hat. Jag sade: „Det är Jesu Christi lära, som gjorde att alla menniskor hatade honom, och I minnens att wår store herde sade: I skolen blifwa hatade af alla menniskor för min skull.“ Men de sade: „Detta är ett christeligt land och det är icke så nu.“

Digitized by Google

„Godt," sade jag, „då måsten I säga att Evangelium icke är ett ewigt Evangelium, eller och förklara oß wälsignade och nästan hela folket i England förbannadt." De sade: „Hwad, bestämma wi wälsignelsen för eder och förbannelsen för alla de öfriga? Wi tro att det finnes en annan wäg." „Då, sade jag, „tron I icke det Christus talade; ty han sade: Salige ären I, när alla menniskor tala ondt om eder, och hata eder för min skull, och Evangelii: glädjens och fröjder eder, ty de hafwa sammalunda gjort propheterna af gammalt. Men we eder, då alla menniskor lofwa eder, ty sammalunda hafwa de gjort de falske propheterna." Härwid tego de stilla, men önskade att sjelfwe få höra mig, då de bättre kunde döma. Wid detta tillfälle kom ett stort sällskap tillsammans, begärande att höra mig, och Gud gaf mig nåd att tala rent ut, och till deras hjertan. När jag hade slutat, sade åtskilliga af dem, att de wille gå 10 mil, för att få höra ännu ett sådant tal. Fördomen tycktes med ett drag wara plånad ut i deras själ, och de sade: „Denna är den lära, som borde predikas, ehwad än menniskor säga deremot."

Då wi kommo tillbaka, sade en af wårt sällskap: „Det förundrar mig att icke djefwulen begriper att detta sträfwandet att undertrycka Evangelium är likt försöket att släcka eld genom att gjuta olja deruppå. Jag ser att det ännu i denna dag är såsom Gud talat. Hans tjenare äro såsom eldbränder, som blifwit kastade i torr åkerstubb. Gud skall wisserligen förherrligas i eder fångenskap; låtom oß blott waka och bedja, så att fienden icke winner någon fördel öfwer oß."

Följande dagen gick jag, såsom wanligt till exercisen, då många kommo att tala med mig; somlige att disputera, och somlige som allwarligt åstundade att blifwa frälste. Ibland disputerarne war en prestman; jag kände honom, ty jag hade sett honom i sin drägt tre dagar förut. När åtskillige, som sågo ut som Herrar, disputerade häftigt emot all religionens kraft, bewisade jag dem af wår kyrkas Artiklar, predikningar och böner, att de som så talade, icke talade, som om de woro medlemmar af Englands kyrka; ty för att wara en sann medlem af Christi kyrka, måste man känna Christum uti sig, weta att han dog för

Digitized by Google

sin kyrka, och att genom hans död wi äro befriade från den ewiga döden, att finna hans anda, som uppwäckte honom från de döda, uppwäcka oß från syndens död, så att wåra kroppar blifwa lefwande Guds oförfalskade tempel, en helig boning för Gud, genom hans anda, som bor i oß. Ty så många som hafwa Guds anda, äro Guds barn, och om någon menniska icke har Christi anda, så är hon icke hans.

Ja, om I icke weten (tillade jag), att Christus är uti eder, så ären I nu i förtappelsens tillstånd. „Så," sade de, „du har fördömt oß alla i ett hugg." Jag swarade: „Jag har ingen menniska fördömt, ty jag har icke talat mina egna, utan Guds ord, såsom, jag wädjar till edra egna samweten, I sjelfwe hafwen läsit dem."

När de blifwit bragte till tystnad, begynte presten att förklara bort Guds anda ifrån werlden, såsom hwad man icke kunde känna eller fatta, ej heller war det nödwändigt, då wi nu hade skriften att gå till. Jag sade: „Det är högeligen nödwändigt, om skriften är sann, ty hon säger mig, att om jag icke har Christi anda, så är jag icke hans; och om jag icke är hans, så måste jag höra till djefwulen, ty dessa twå dela werlden emellan sig. Deßutom, om det icke finnes något sådant nu för tiden, som undfåendet af den heliga anda, såsom I sägen, så måste den, som upprepar kyrkans böner, frambära dårars offer." Här rusade han emot mig och kallade mig swärmare, och sade: „Att tala om andan är allt bedrägeri." „Håll, Herre," inwände jag, „eller skall jag utmärka eder för folket, som jag icke ernat göra. Huru kunden I bekräfta inför Gud och församlingen att I woren inwärtes kallad af den heliga Anda att åtaga eder en prestmans kall, och nu betyga att något sådant icke finnes, som att wara rörd af den heliga Anda?" Han sade: „Gjorde jag så?" „Ja, Herre," swarade jag, „I gjorden det, då I blefwen prestwigd." Han wardt blek, talade icke tio ord mera, utan gick bort. Jag har träffat honom flera gånger sedan, och han har talat beskedligt med mig.

Jag hade några hwarje dag att disputera med; och några hwarje natt att tala med, som wille lära känna wägen till Zion.

Digitized by Google

Nu utropade folket: När skall Herr Wesley komma? ty här äro tusende i denna stad, som med glädje skulle höra honom. Jag fann emedlertid ett stort begär hos dem att känna salighetens wäg; ja, och de tycktes willige att blifwa frälste på Guds eget sätt; det är ifrån sina synder, icke uti dem. Herren skall sannerligen komma dem ihåg, och gifwa dem lärare efter sitt eget sinne.

Andra Söndagen gick jag till kyrkan, och mitt hjerta blef åter hugswaladt genom Guds kärlek i sacramentet. Gud, finner jag, will nalkas oß på sina egna wägar: O må wi aldrig öfwergifwa dem!

Denna weckan hade jag besök af flera bland bröderna, och wi uppmuntrade hwarandra. Wår broder Ash bragte mig några små böcker, hwilka jag gaf till folket, som kom att besöka mig; så att genom mitt tal och deras läsning, många begynte blifwa orolige och sände efter mig till deras hus, för att fråga, huru det kan wara, som jag påstår? „Ty om det är som du säger och Herr Wesley har skrifwit, så äro wi icke Christna.“ Jag sade dem: „Jag will bewisa att det är sannt, både af wår egen kyrka och af Guds skrifna ord; och om I icke finnen eder hafwa dessa inwärtes tecken af tron, sådana som frid, fröjd, kärlek och andans wittnesbörd, så ären I icke ännu Christne, men detta är intet skäl hwarföre I icke skullen blifwa det; ty Christus har befalt att bättring och syndernas förlåtelse skulle predikas för hwarje själ i hans namn; och han förlåter och benådar werkligen alla dem som sannt ångra sig och oskrymtadt tro på hans heliga Evangelium. Derföre söker och I skolen finna, ty Guds sannfärdighet förbinder honom att gifwa hwar och en det han beder.“

Folket waktade på mig hela denna weckan, då jag gick ut till fältet; och när jag gick igenom gatorna, kommo de ut af sina hus för att gapa på mig som om jag warit ett widunder. Jag har läsit att intet fick köpas eller säljas i staden, utan att det bar wilddjurets wedertecken; men här fick man, utan deß tecken, icke engång gå igenom gatorna. O min Gud, hwilken spräcklig fogel din tjenare är i ett land, som kallas christeligt; kalladt efter

Digitized by Google

ditt helga namn, hwilket hwar och en som åkallar, skall gå från orättfärdighet. Huru har den trogna staden blifwit en sköka, och ditt folk fångadt af fienden till att göra hans wilja? Det är tid för dig, Herre, att lägga dit din hand, ty de hafwa förwändt din lag.

En dag i denna weckan efter min exercise wid kärret, kommo en Herre i guldsmidd drägt och en förklädd prest, och begynte ställa frågor på mig, hwilka jag beswarade efter den förmåga, som Gud ingaf mig. Många samlade sig rundt omkring oß för att höra, ty wår disput war lång, och het å deras sida. Jag tror att wi talat en half timma, innan jag förstod att han war prest; ty jag tog honom för en lagkarl, och en sådan, som icke trodde att Gud fanns; ty om jag talade efter Skriften, kastade han upp hufwudet och kallade mig en dåre, och bad mig hålla inne med mitt dumma prat. Jag sade: „Det som I kallen dumt prat, kallar jag den djupaste wisdom.“ När jag talade någonting om Guds anda, lyftade han sitt spanska rör emot mig, likasom han welat slå mig; men Gud gaf mig fullkomlig frid i min själ, och ord som gjorde att han spratt till, och som öfwertygade de närstående om sanningen. Han war så utmattad att han flämtade likt en häst, som blifwit hårdt riden.

Men när jag förstod att han war prest, sade jag: „Håll, Herre, låt mig tala något litet, innan ni går er wäg. Ni kallar eder en prest af Englands kyrka, gör ni icke?“ „Jo wißt.“ „Säg mig, Herre, hwilken lära predikar ni? Ty ni anser Guds ord icke äga någon werkan, och ni förnekar all ingifwelse.“ Han inwände: „Jag förnekar all ingifwelse.“ „Huru wågar ni bedja om den heliga Andas ingifwelse, när ni tror att något sådant icke finnes?“ När han rasat en stund, sade han: „Jag tror att du läsit Jobs bok och gjort henne helt och hållet till din egen.“ Jag swarade: „Jag behöfwer tålamod, jag som har män af sådana grundsatser som edra att tala med, och som icke fråga efter hwad de säga, blott för att retas; men jag tackar Gud att ni ännu icke lyckats.“ Han återtog: „Mitt skäl att tala så, är att du icke kan tiga med ditt prat och ingifwelse. Och jag hör att du har predikat åtskilliga gånger, sedan du kom hit, och fyllt

Digitized by Google

mångas hufwuden i staden med din nya lära." Jag berättade honom att jag icke hade predikat offentligt sedan jag kom, men kunde icke weta huru snart det kunde ske. Derpå skakade han sin käpp, stampade och sade i wredgad ton: „Om du predikar offentligt, så skola wi taga en anstalt med dig, som skall blifwa wärre än att blifwa sänd till soldat." „Låt Gud sörja derföre," swarade jag, „ty genom hans nåd kan jag älska alla menniskor, men fruktar ingen, som kan dräpa kroppen allena. Jag försäkrar Eder, att menniskofruktan aldrig skall hindra mig från att predika; ty der Herrans ande är, der är frihet." När han började lugna sig, frågade jag honom: „Herre, antag att ni hade warit inwärtes wäckt af den heliga anda att predika Evangelium; om nu den utwärtes inwigningen hade blifwit eder förwägrad, när ni trodde eder sjelf kallad efter Christi wilja att predika, skulle ni afhållit eder ifrån att predika? Det will säga: skulle ni hafwa lydt menniskor eller Gud?" „Jag förmodar," sade han, „att du nu tänker att du satt en swår fråga på mig." Men swår eller lätt, han beswarade henne icke, och jag kan icke minnas att jag någonsin såg honom mera. Just som han gick bort, bjöd han mig att gå in uti ett rum med honom; men jag sade; „Jag har fäktat nog."

Om Lördag åstundade flera att jag skulle predika Söndags morgonen. Jag underrättade dem att jag skulle taga en wandring ut till kärret wid paß kl. ½8. Följaktligen gjorde jag så, och fann tre gånger flera än jag wäntade, och predikade för omkring 300 menniskor, som uppförde sig stilla, och som öfwertalade mig att å nyo predika för dem om aftonen. Jag swarade några af dem att jag icke wißte om jag kunde det. Jag tillkännagaf intet offentligen; men den ene berättade det för den andre och det utspriddes i staden.

Jag gick till Minster och hörde Biskopen predika, och emottog af hans hand det wälsignade sacramentet. Kl. 7 på aftonen gick jag till kärret, och fann en owäntad samling, jag tror, 600 menniskor. Men ingenting war iordningsställdt för mig att stå på, och en stor del af de soldater, som woro der, woro druckna, och begynte söka gräl med folket, som omringade mig; så att jag

Digitized by Google

tyckte att det såg ut till ondt, hwilket dock förekoms derigenom att jag drog mig undan. Om jag hade predikat, så tror jag att de skulle hafwa uppfört sig ganska lugnt, ty de tycktes hafwa stor åstundan att höra hwad detta war för en lära. Jag hade icke tillfälle att tillfredsställa dem den gången; men de som hört på morgonen, berättade för andra, och upptände hos dem ännu mera önskan att sjelfwe höra. Flera sände efter mig till deras hus, och andra kommo till mig; så jag ser att Gud will werka, och hwem kan då hindra? Herre, öppna deras förstånd, att de må lära känna de ting, som höra till deras ewiga frid!

Om Måndag hörde jag att några prestmän warit hos officerarne; och om aftonen skickade officerarne efter mig och sade: „Hwad, kan du icke sluta upp med din prediknning, utan att wi skola blifwa tadlade för din skull. Men om du någonsin mer predikar offentligt, så skall du blifwa skarpt pryglad." Mitt swar war: „Jag frågar icke derefter. Bättre är lyda Gud än menniskor. Jag tror det wara Guds wilja att jag predikar, och jag tänker icke att menniskor till behag, göra någonting, som skulle förtörna min Gud."

Med många hotelser bådo de mig gå, men jag gaf intet löfte att lyda, ej heller hade jag det i sinnet i detta fall, ty jag hade lofwat att gå till Acham, en by ungefär en mil från York. Följaktligen gick jag dit nästa afton och predikade för nästan alla inwånarne ute på fältet. Herren gaf mig magt att öppet uttala hans ord, och sände det med kraft till deras hjertan; klippan brast och watten gick derutur. Alla, som jag såg, uppförde sig stilla; många sade sig hoppas att jag wille komma igen, „ty låt menniskor säga hwad de wilja om detta folket, detta är sanning, och så skola wi finna en dag."

Då jag gick ned åt gatan, stodo en Rådman af York, och hans hustru, hwilka hade hört mig, på gatan wid sitt hus, och han ropade mig och sade: „Om ni behagar att emottaga ett glas af någon slags dryck som finnes i huset, så står det till eder tjenst." Jag sade: „Jag tackar Er för eder goda wilja, men jag brukar icke dricka." Flera andra bjödo mig dricka, men jag tog icke emot. De bådo mig komma en gång i weckan, så länge jag stod i York.

Digitized by Google

Herre, jag anropar dig att ihågkomma detta folk, och sända dem sådana, som predika rättfärdighet genom tron på Jesum Christum; O att de måtte blifwa fundne i bröllopskläder den dagen, när hwarje klädnad, som icke är af din anda, skall wara såsom smutsiga slarfwor inför dina rena ögon.

Hela den weckan hade jag sällskap så mycket som jag kunde hinna att sköta. Flera önskade att jag skulle predika om Söndags morgon. Jag lofwade icke, men gick att tala med omkring ett tjog kl. 7 wid kärret. Andra gissade att jag gått dit, och jag tror att ungefär 200 samlades omkring mig, så snart de fingo se mig gående, och tiggde att jag skulle predika för dem. Jag underrättade dem att jag äfwentyrade wid att göra det; men de swarade: „Wi äro mera i fara än ni, ty wåra själar äro i fara;" hwarwid rann mig i sinnet, att jag fått för intet och borde gifwa för intet; hwarföre jag predikade för dem, och Gud war med oß, och folkets hjertan öppnades att anamma ordet i kärlek.

Härifrån gick jag till syster Towsends, hwarest jag träffade min köttslige broder, och broder Mitchell, hwilka kommo att besöka mig; och wi tröstades af hwarandra. Wår tid war kort, ty jag hade blott en half timma, innan jag skulle stå till answar för hwad jag gjort. Någon hade berättat Fändricken att jag hade predikat; så att han skickade efter mig och sade: „Fördöme ert blod, Herre, har ni predikat denna morgon?" Jag sade honom att jag gjort så, hwarwid han swor att han icke wille hafwa predikning eller bön i regementet. Då sade jag: „Herre, I borden icke hafwa swordom och förbannelse der heller; ty sannerligen har jag lika mycket rätt att bedja och predika, som I hafwen att swärja och förbanna."

Han swor ånyo att jag skulle blifwa fördömdt pryglad för hwad jag gjort. Jag swarade: „Låt Gud sörja för det; den saken är hans. Men om ni icke upphör med edra swordomar och förbannelser, så skall det gå wärre med Er än med mig." Då sade han: „Corporal, kasta den skurken strax i fängelset." Corporalen sade: „Herre, jag kan icke föra någon i fängelse, utan att uppgifwa hans brott." „Godt," sade han, „det är för

olydnad mot ordres." Så ser jag att hundrade kunna trotsa Guds befallningar, och ingen tager derom kunskap; ej heller ropar gemene man: tag honom af wägen; men om en ibland tusende begynnar tadla dem för synd, då kasta de honom i fängelse, likasom han hade mördat fader eller moder. Dock så war det från begynnelsen; ty en mördare blef föredragen lifsens furste.

Jag kastades i fängelse just som Högmässan började, och jag sände en man att säga min broder, att Guds ord woro uppfylde: „Si djefwulen skall kasta några af eder i fängelse; på det I skolen försökte warda;" och bedja om deras böner att jag måtte blifwa trofast intill döden. Så snart jag trädde in i fängelset, blef mitt hjerta fyldt med osägelig fröjd, och min mun med pris åt min dyre återlösare. Äfwen detta skall lända till Guds ära; ty åtskilligt folk af godt rykte hörde mig denna morgon, och betygade att jag talat sanning; och sade, att de icke för allt i werlden wille wara skyldige till att hafwa sänt en man i fängelse för predikning. Detta föranledde många att komma till mig, hwilka bjödo mig win och öl. Jag sade att jag icke brukade förtära någon slags stark dryck; men sådant jag hade, gaf jag dem: några små böcker och Guds ord, som gåfwo mig fullt ämne att tala med dem, utan anseende till någon mans person.

Twå nätter och nära tre dagar hölls jag i fängelset den gången: under hwilken tid min själ war såsom en wattnad trädgård; och jag kunde sjunga Guds pris hela dagen i ända, ty han wände min fångenskap i glädje, och lät mig hwila lika ljuft på fångbänken, som uti en dunbädd. Nu kunde jag säga att Guds tjenst är fullkomlig frihet, och jag bragt ofta ut i böner, att mina fiender måtte dricka af samma fridens källa, som Gud så rundeligen gaf åt mig.

Nu kunde jag klarare inse de oomwändas förskräckliga läge, och tänkte, att om det kunde wara ett steg till mina fienders omwändelse, så wore jag nöjd att trampas under deras fötter. Men Gud allena wet hurudan jag skulle hafwa warit, om jag blifwit så försökt; men hittills har han hulpit mig, och gifwit mig kraft för tillfället. Jag har i sanning funnit honom en sanningens Gud, så långt jag försökt honom; och jag utsträckte

Digitized by Google

widare min tros hand, att fatta tag i hans kraft för hwad han härnäst skulle kalla mig till.

Om Tisdag blef jag utsläppt och förd inför Majoren. Hos honom woro flera af de yngre officerarne, hwilka smålogo när jag inträdde i rummet; ty de hade flera gånger warit i fängelset för att se mig, och swurit att jag strängt skulle blifwa pryglad. Men jag sade dem att om de icke bättrade sig och upphörde att swärja, så skulle de ewinnerligen förtappas. Och jag skall blifwa ett wittne emot eder, och det skall blifwa wärre än edra prygel för Christi skull.

Nu tycktes de glädja sig, som om deras ord skulle blifwa uppfylda. Majoren ropade: „John Nelson, hwarföre har du blifwit satt i fängelset?" „Derföre att jag warnat folket att fly den tillkommande wreden," swarade jag, „och om detta är ett brott, så skall jag begå det om igen, så widt icke min tunga skäres ut; ty det är bättre att dö än wara Gud olydig." „Godt, men om detta är allt," återtog han, „så är detta intet brott; ty när du har gjort din skyldighet, så frågar jag icke efter om du predikar hwarje natt i ett hus eller någon enskildt plats utom staden; men jag will blott att du icke anstiftar något upplopp bland folket." „Detta," sade jag, „är långt ifrån min afsigt." — „Godt," sade han, „du kan gå hem till ditt quarter, och om jag får läglig tid, så will jag kalla dig och höra dig sjelf, ty jag önskar att alle man wore lika dig." Härwid hängde mina fiender ned hufwudet och glömde att småle.

Då jag kom till syster Townsends hörde jag att wi skulle lemna York om Thorsdag kl. 4 på morgonen, och marchera till Sunderland. Jag hade stor längtan att se min hustru först; men hon kunde icke så snart få mitt bref. Många af folket kommo och sade: „Wi sörja öfwer att ni så snart skall gå från York; men om ni får eder frihet, så hoppas wi att både ni och Herr Wesley wiljen komma; ty wi hafwa behof af sådan uppriktig behandling, och tusende i denna stad skola blifwa glada öfwer att höra det. Ni ser hwilken folkrik, eländig plats detta är: wi bedja, förgät oß icke, och tänk uppå oß, när ni icke ser oß. Wi wäntade någon af eder för 2 eller 3 år sedan, men I

Digitized by Google

aktaden icke på wåra själar, förrän Gud förde eder hit med wåld. Ni blef sannerligen icke såld hit, utan sänd för wårt wäl; derföre förgät oß icke."

O hwilken ömhet detta folket wisade, hwilken längtan efter Guds ord! Det bewekte mig att utropa: Herre, förbarma dig öfwer dem, och låt dem höra ditt Evangelium och finna det såsom en salighetens kraft; ty hwi skulle folket förgås af brist på kunskap?

Om Thorsdags morgon stodo wi twå timmar på gatan, innan wi gingo ut af staden. Wi marcherade den dagen till Easingwold, och när wi gingo uppåt gatan, förstod folket att jag war den Methodist-predikanten, som de hade läsit om i tidningarna. Ryktet gick från den ene till den andra, och de samlades omkring mig, som om soldaterna hade fört ett widunder in i staden.

När wi hade stått nära en timma på gatan, fingo jag och 5 andra inquarterings-sedel till ett hus, hwarest folket woro så fattiga, att de icke hade sex säten för oß att sitta på, ej heller några sängar; så att wi återgingo till Officers quarteret, och 4 utaf oß beordrades till ett annat hus.

Gud ingaf mig att tala fullt ut till dem och flera af deras grannar, som kommo för att se Methodisten. Och de sade då: „Om detta är Methodisternas lära, så bedja wi Gud att den måtte predikas här i staden, ty hundrade skola blifwa glada wid att höra eder."

Om aftonen kom styresmannen för staden in. Han war en erkänd Catholik; men en moralisk, hederlig man och en som hade godt rykte i sitt granskap. Han gjorde mig många frågor, och Gud ingaf mig att tillfredsställa honom med mina swar. Emedlertid såg jag aldrig en man af hans stånd så läragtig och ödmjuk: hans guld-broderade drägt satte honom icke öfwer att lyßna till Evangelium; han tycktes wara en man af sundt omdöme och fördomsfri bildning. Jag talade nära en timma, för att bewisa läran om rättfärdiggörelsen genom tron, och det både från Gamla och Nya Testamentet; jag wisade sanningen af den rättfärdiggörande tron, och nödwändigheten för hwarje menniska att

Digitized by Google

hafwa den, för att undslippa helwetets fördömelse. De orden hade sådan werkan uppå honom att hans ögon förrådde ömheten i hjertat; och när jag hade ändat, sade han: „Jag tror att ingen menniska wid sina sinnen skall wåga hindra eder från att underrätta syndare om salighetens wäg; och för min del skall jag blifwa glad öfwer att se eder försatt i frihet, och om I, skiljd ifrån dessa män, kommer åter denna wägen, så önskar jag att I wiljen besöka mig."

Jag blef förwånad att finna en sådan man ibland Catholikerna. Jag har träffat ganska få, ware sig lärare eller åhörare af wår egen kyrka, som icke hållit sig tio gånger strängare till de Påfwiska grundsatserna än denne mannen, som sjelf kallade sig Catholik. När han gick sin wäg lade han twå skillingar i min hand, hwilka jag wille gifwa tillbaka, med tillkännagifwande att jag inga penningar emottog och inga behöfde; men han wille icke återtaga dem, sägande sig kunna umbära dem och att jag kunde behöfwa dem på wägen. O Gud, haf förbarmande med honom, som gifwer dina tjenare en bägare kallt watten.

Nästa morgon kl. 2 slogs trumman för oß att marchera ut af staden. Om Fredag kk. 11 kommo wi till Northullerton: och kl, 12 hade wi intagit quarter. Jag gick till torget, och talade till dem, jag der fann, om salighetens wäg. Mitt hopp war icke fåfängt. Efteråt då jag satt allena, kom en kryddkrämare och frågade om jag wille gå till hans hus, så wille han gifwa mig ett glas af någon dryck, som jag behagade taga. Jag sade att jag icke brukar någon slags stark dryck. „Godt," sade han, „jag önskar edert sällskap, om ni är så god, för en half timma."

Jag gick till hans hus och drack thee med honom och hans familj, och talade uppriktigt med dem; de upptogo min förmaning med tacksamhet, och sade: „Wi hafwa hört mycket om eder, men aldrig hört någon af eder tillförene; flera af eder lära hafwa gått igenom staden, och wi förundra oß att de icke predikat här. Om Ni kommer igen, så hoppas wi att ni besöker oß." Jag gaf dem en bok och återwände till mitt quarter.

Nästa morgon kl. 1 slogs trumman för oß att marchera, och wi kommo till Darlington kl. 9. Här war jag bekant med åtskil-

Digitized by Google

liga, och genom dem blef jag känd nästan för hela staden. Många kommo till quarteret för att tala med mig, och andra sände efter mig. Hwarifrån denna hunger i wårt land? Jag finner folket hungra efter ordet, som om icke någon Bibel funnes i landet.

Wi quarblefwo här om Söndagen, och jag hade många som besökte mig. När de hörde hurudan wår lära war, utropade de: „Det är skam att skicka en man till soldat derföre att han talar sanning; ty låt alla menniskor säga hwad de wilja, detta är Jesu Christi Evangelium.

På aftonen kom en af Officerarne till mig och sade: „Godt, Herre, hwarföre war ni icke i kyrkan i dag?" Jag swarade: „Jag war der, Herre, och om I warit der, sa hade ni kunnat se mig, ty jag uraktlåter aldrig att gå, när jag har tillfälle." — „Godt, Herre," tillade han, „har ni predikat sedan ni kommit hit?" „Icke offentligt ännu," återtog jag. Han swor att han önskade det jag wille, så skulle han strängt straffa mig. „Men, Herre," sade jag, „om ni icke bättrar eder och upphör med den wanan att swärja, så skall ni blifwa wärre straffad än ni är mägtig att straffa mig." Han sade: „Jag skall låta eder minnas edert gewär, och att I skolen upphöra att predika." „Ja, Herre," swarade jag, när jag upphör att kunna tala."

Det war denne som satte mig i fängelse i York för predikning. Såsom Saul förföljde David, så har denne mannen förföljt min själ; men jag förtröstar på samme Gud, som befriade David, att han äfwen skall befria mig från grymma menniskor.

Han ropade på en af soldaterna, och tog kokarden ifrån sin hatt och satte honom i min, och swor att han skulle laga mig till att bära honom. Detta föranledde en häftig frestelse att stiga upp hos mig, då jag tänkte att en okunnig, ogudagtig man skulle pina mig på det sättet, på gata och i fängelse, och jag war mägtig att böja hans hufwud och fötter tillsammans. Jag fann den gamla menniskans ben i mig; men Herren gaf ett tecken, när wreden brusade lik en flod, eljest hade jag wridit hans nacke till jorden och satt min fot på honom; hwilket skulle bragt tadel på Evangelium och sårat min egen själ; men ack! Gud är god emot mig, ty han

Digitized by Google

wisade mig faran, och brfriade mig derifrån i ett ögonblick; hwarpå jag kunde se på min fiende med ömhet och bedja för honom af hjertans grund.

Jag gaf bort åtskilliga böcker äfwen i denna staden, hwilken wi lemnade följande morgon.

Jag blef mycket förwånad öfwer soldaternas wälwilja under hela denna marchen, ty jag tror att 20 erbjödo sig att bära mitt gewär och annat som jag hade. Jag fann att Gud uppehöll mig underbart i alla dessa försökelser; ty jag kunde gå 15 eller 20 mil fastande, likawäl som de, som åto och drucko 2 eller 3 gånger under wägen. Sannerligen, menniskan lefwer icke af bröd allena; men Herren är Israels kraft, allas deras förswar, som sätta sin förtröstan på honom. O Gud, ware du min ledsagare allt intill döden!

Wi kommo till Durham kl. 9 om Måndag; men på wägen till Darlington hade wi en flod att gå öfwer, och nödgades att wada igenom honom. Dagen war mycket het, så att jag hade swettats mycket och blef genast förkyld. Jag fann mig ganska illamående, då wi kommo till Durham, och önskade lägga mig litet. Corporal W— lade sig ned med mig och föll i sömn. — Kl. 12 wäcktes jag hastigt, likasom någon hade kallat mig, och sade till Corporalen, jag måste genast gå till torget, hwarföre wet jag icke, ej heller hwilken wäg, som leder dit. Ej heller jag, sade han, men jag skall gå med eder, och wi kunna fråga efter wägen. Derefter gingo wi, och just som wi kommo dit, gick min broder Westell och frågade efter mig bland soldaterna. „Nå wäl," sade Herr W—, jag såg aldrig sådant i all min tid, att ni skulle på detta wis wäckas, och träffa eder wän, just som han kom att söka efter eder."

Wi hade stor glädje tillsammans. Han berättade mig att Herr John Wesley skulle komma till Durham strax efter kl. 4. Jag tackade Gud för denna nyhet. Wi gingo till en hed omkring en mil från staden, och der träffade wi Herr Wesley. Mitt hjerta gladdes att se honom; och stor anledning hade jag att tacka Gud, att jag någongång fått se honom, som warit ett medel i Guds hand att rycka mig som en brand utur elden. Och

Digitized by Google

jag har altid funnit honom wara ett Guds sändebud till min wälfärd.

Wi kommo till skylten Engelen och hade ett samtal tillsammans. Han uppmanade mig att waka och bedja och twiflade icke att min fångenskap skulle lända till Guds ära och Evangelii utbredande. Kl. 6 gick jag att sköta mitt kall, och Herr W. reste till Minster.

Efteråt mötte jag och min medfånge, Thomas Beard, Herr W—, och wår broder Errington, och gingo med dem till wärdshuset och stannade der till kl. 9. Herr Wesley sade: „Broder Nelson, förlora ingen tid, tala och skona icke, ty Gud har arbete för dig på hwarje fläck, der lotten kastar dig; och när du fullgjort hans goda behag, skall han sönderbryta dina bojor, och wi skola glädjas tillsammans.“ När wi hade bedit tillsammans, anbefalde wi hwarandra i Guds nåd, och så skiljdes wi till kroppen, men icke i andan.

Nästa morgon gick trumman kl. 1, och wi kallades till torget, der wi fingo stå till kl. 3, då wi afmarcherade till Sunderland, dit wi ankommo kl. 9. När wi marcherade in i staden hörde jag flera af inwånarne säga till hwarandra: „Denne är den Methodisten, som omtalades i Tidningarne, ty han ser icke ut som andra menniskor.“ O min Gud, hwarföre har jag och mina kamrater blifwit män att förwånas öfwer?

Under det wi stodo der kom en wärdshus-wärd till oß, och sade: „Herre, jag önskar att ni wille taga quarter i mitt hus; jag wäntar twå, och skall blifwa glad att få Eder till den ene, och den ni wäljer till kamrat. Jag walde Corporal W—, och bad om biljet, såsom mannen önskade, men kunde icke erhålla någon, men icke deß mindre, tror jag, wi fingo det bästa quarteret i Sunderland. Sålunda ser jag att om wi erkänna Guds styrelse i alla wåra wägar, så skall han leda wåra steg.

När jag gick till exercisen kommo många för att se mig, och jag föll i samtal med dem, men kunde icke få håll på dem, ty de samtyckte och bifollo allt hwad jag sade; och woro så fulla med hwad werlden kallar belefwenhet, att allt hwad jag talade war som att skrifwa i sand, ehuru jag talade med dem i flera dagar;

Digitized by Google

dock hoppas jag att några härutaf skola härleda sin ewiga wälfärd.

Om Lördags natt befaldes jag att stå skyltwakt följande Söndag, men jag anhöll att få stå en annan dag, eller betala för min wakt. Jag tror att 10 män erbjödo sig att stå för mig, men allt fåfängt; ty Fändricken, som hela tiden wisat sig hata mig, war wakthafwande officer den dagen; och han försäktade att han skulle hjelpa mig stå sjelf. Jag frågade: „Herre, hwad ondt har jag gjort, att icke jag får äga samma frihet som andra menniskor?" Han swarade: „Du älskar kyrkan för wäl, och jag will hålla dig derifrån, och laga dig gå dit du icke tycker om." Håll mig, min Gud, från wrede och ond wilja, ty denne mannen är utsatt till att fresta mig! Jag gick till högwakten och många kommo att tala med mig; men jag stod icke skyltwakt förrän kl. 6 Måndags morgon. Att Fändricken sade på öppen gata, att jag icke skulle få gå till kyrkan, derföre att jag tyckte om det, drog mycket folk till mig, och skall lända, så är jag öfwertygad, till Evangelii utbredande.

Weckan derefter kom Herr M—. Han hade hört hwad Fändricken gjort, och kom till mig, frågande huru jag mådde, och sade: „Jag är underrättad att Herr A— hindrade dig från att gå till kyrkan; men jag försäkrar dig, att du icke en gång till skall blifwa hindrad, så länge du är med oß."

Jag har funnit någonting godt hos denne mannen, alltsedan jag känt honom. Han antager skäl, och tyckes hafwa samwete både öfwer sina ord och gerningar.

Jag war nära en timma på hans rum, och han frågade mig efter de förnämsta grunderna af wår lära. Jag utredde dem så godt jag kunde, och han hörde mig med stor uppmärksamhet, och sade att han icke kunde finna något fel alls derwid. Han sade att den första gången jag såg eder, så såg jag nog att ni icke war någon lösdrifware; men det skulle hafwa blifwit stor förargelse för alla, som haft del i att sända eller emottaga en dylik, ty parlaments-acten träffar icke in på en sådan som ni; men de öfrige Officerarne sade att de kunde icke hjelpa det, ty ni wore öfwerlemnad såsom soldat till oß utaf j—s, och desse äro skälmarne.

Digitized by Google

„Nej, Herre," swarade jag, „j—s hafwa ingen skuld, ty jag war aldrig inför dem." Han sade: „Hwem då sände eder?" Jag återtog: „Commissionärerne." „Hwad bewis hade de emot eder?" „Anklagelsen emot mig af constapelns fullmäktige war: han predikar för folket, och han erkände äfwen att han icke wißte annat ondt om mig." „Godt, men tolerance-acten anser icke detta för brott, hwad! hade ni ingen som talade för eder?" „Jo, flera woro willige, men ingen tilläts att göra det; ej heller gjordes afseende på den skrift, som mina hederliga grannar och Herrar sände för att hjelpa mig; ty en af Commissionärerne war presten i wår församling, och han war bewiset emot mig och de sade att de icke wille höra någon annan."

„Ja," sade Herr M—, „det är icke underligt att de så behandlade eder, när en prest hade sitt råd deruti, ty de hafwa altid warit upphofwet till all religions-förföljelse, som warit sedan werlden skapades. Jag ser dem så ogudagtiga att jag icke frågar efter religion alls. Denna är min religion: Jag tror att en Gud finnes, och att Christus hans son dog för werlden; jag sträfwar att göra rätt åt alla menniskor, och att göra godt åt den ringaste, jag kan; och jag tror att min religion är bättre än deras, som predika ett och göra ett annat; ty jag har sett så mycket af dem, att jag försäkrar, att jag will lika gerna höra eder, som någon i landet."

Han sade sig önska att läsa några af wåra böcker, hwarföre jag gaf honom „En allwarlig Appell," „Karakteren af en Methodist," och en predikan: „Waka up, du som sofwer." Han berättade mig sedermera att han läsit dem och tyckte wäl om dem.

Denna dag förskaffade han mig permission på 7 dagar, för att gå till Newcastle, och jag fann att jag icke gick utan Herrans sällskap; ty min själ, och folkets själar blefwo upplifwade af Guds kärlek: flera bland soldaterna kommo för att höra mig predika, och gåfwo stor uppmärksamhet åt hwad som talades. — Jag fann stor glädje i att tala till barn, som Gud på detta ställe kallat ut ifrån den onda werlden, för att tjena honom. Waka öfwer dem, o Gud, och war deras ledsagare intill döden!

Digitized by Google

Om Tisdag war min tid inne att återgå. Jag predikade wid Painshel på eftermiddagen, för en uppmärksam församling, och gick till Sunderland kl. 7 på aftonen. Denna wecka erhöll jag bref från Hr. C. W., att Grefwen af S. hade försäkrat L. H. att jag skulle blifwa försatt i frihet inom få dagar. Jag sade att Herren icke förgätit att wara nådelig, ty han har tagit saken i sin hand, och det skall lända till hans ära; ty han allena har gjort werket, när alla menskliga medel tycktes swika. Mina fiender ropade: wi hafwa gjort hans bojor starka, och ingen kan befria honom utur wår snara; ty wi hafwa satt det utom Officerarnes magt att befria honom för något pris. Herre, jag anropar dig att öppna deras ögon, och låta dem se snaran, som Satan lagt för deras själar, och fly genom snar ånger, och tron på ditt blod.

Denna weckan hade jag swag helsa efter marchens beswärlighet; men fann lisa genom åderlåtning. Följande wecka kallades jag af Kaptenen till förrådshuset; och han yrkade att jag skulle gå, ehuru jag mådde illa. När jag kom dit frågade han och tre andra huru jag mådde? Jag berättade dem mitt illamående, och de sade: „Här är en god råck att uteslänga kölden, så att ni återfår helsan." Jag sade: „Jag har råckar nog, om det hjelper; jag behöfwer ingen af edra." De sade att de skulle skaffa mig till att bära den, och all annan beklädnad, som hörer till en soldat. Jag swarade: „I kunnen wäl kläda mig såsom en krigsman, men strida skall jag aldrig." De frågade: „Af hwad skäl?" Mitt swar war: „Jag kan icke se något i werlden, som är wärdt att fäkta för. Jag behöfwer hwarken deß rikedomar eller äreställen utan blott den ära, som kommer ifrån Gud. Jag agtar hwarken deß glada eller sura miner; och har intet annat göromål deruti än att wäl komma derifrån."

Då befalde de Sergeanten att draga af min rock, och kläda en röd uppå mig, och när de det gjort, wände de mig rundt omkring och fröjdades. Jag sade: „I sen att Skriften swiker icke, hwarest det är sagt: „Om detta kan ske på det färska träd, hwad skall då ske på det torra?" „Hwad menar du dermed?" frågade han. Jag swarade: „Krigsknektarne togo Jesum och afklädde honom,

Digitized by Google

och klädde på honom en purpurmantel, och begabbade honom, likasom I hafwen behandlat mig, hans tjenare, i dag, derföre att jag talat hans ord. Han har emedlertid större fördömelse, som öfwerlemnat mig i eder hand, men jag beder Gud förlåta eder alla." Dessa ord förändrade deras min och uppförande emot mig, och en utaf dem arbetade mycket ifrån den tiden att utfinna någon wäg till att sätta mig i frihet.

Under mitt trenne weckors långwariga illamående, kommo många af bröderna och systrarna från Newcastle, Biddick och Painshee för att besöka mig, och Gud behagade att gifwa åt några salighetens kunskap till deras synders förlåtelse; och att hugswala allas wåra hjertan med sin kärlek. O, måtte wi altid hålla hans budord, att wi måga fortfara i hans kärlek, såsom han hållit sin faders budord, och fortfarit i hans kärlek!

Om Fredag den 27 Julii, kom John Graham af Sunderland till mig med ett öppet bref i handen och sade: „Kom, min wän, jag har en god nyhet för dig; Gud har hört sitt folks böner för din hjelp, och sänt dig befrielse; här, läs detta bref, hwilket Majoren sänt till Kaptenen för din räkning." Det war sålunda skrifwet: „Jag har erhållit order från Grefwen af S. att befria John Nelson, som blef wärfwad från Birstal i West-Riding af Yorkshire; tag derföre af honom hans wapen och kläder, som han erhållit, och låt mig weta om han fått någon sold, sedan han anlände, och sänd honom till mig på permission." Till följd häraf öfwerlemnade jag allt dem tillhörigt åt Löjtnanten M., som sade sig wara glad öfwer min befrielse, och önskade mig godt, hwartheldst jag gick. Jag fick permission och afgick på eftermiddagen tillika med några, som kommit från Newcastle för att besöka mig, och anlände dit kl. 7.

Hela föreningen tackade Gud för min hjelp, så snart de fingo se mig; ty de hade före mig fått kunskap om min befrielse. Nästa morgon gick jag till Majorens quarter kl. 9. När jag wäntat ungefär en timma, fick jag befallning att återkomma kl. ½12. Jag gjorde så och wäntade ännu en timma, då Majoren kallade mig och bad mig återkomma kl. ½3, ty han wille tala med mig. Jag kom åter såsom han befalt, och då jag wäntat nära

en timma, kallade en af kaptenerna mig och sade: „Majoren har gått att spisa middag hos Stads-Majoren, och ni kan knapt träffa honom i afton, men säkerligen i morgon bittida.“ Jag sade honom att det war icke göromål för mig; ty jag brukade icke hafwa något att skaffa på Sabbathen.

Nära kl. 6 på aftonen såg jag Majoren gå längsefter gatan, och följde honom till hans bostad. Han sade: „Jag har order från Grefwe S. att befria eder.“ Han skickade efter Adjutanten och bad honom taga med sig twenne tryckta afskedspaß. Han kom och tre andra Officerare med honom, och färdiggjorde passen. När detta skett, sade han: „Jag önskar att alla män i wårt regemente wille uppföra sig så wäl som Herr Nelson gjort, sedan han kom ibland oß; det skulle då blifwa bättre både för oß och dem.“ Derpå sade wår Löjtnant: „Emedlertid har han gjort mycket godt sedan han kom ibland oß; ty wi hafwa icke haft en tredjedel så mycket swordom och förbannelse i regementet, som wi hade, innan han kom, och han har gifwit mig åtskilliga enskilda förmaningar och några af deras böcker, och jag tackar honom för dem, och för hans råd, ty de äro goda.“ Derpå sade Majoren: „Jag önskar att jag hade ett regemente af sådana män, som han är i alla afseenden, med undantag af hans wägran att strida. Jag skulle icke då frukta hwilken fiende jag hade att möta, eller hwartheldst min lott blefwe kastad.“ „Herre,“ sade jag, „om I frukten Gud, så hafwen I icke behof att frukta för någonting; ty de som frukta honom afstå ifrån det onda, och söka att göra hans wilja, och icke deras egen; de weta att i hans hand äro nycklarna till lifwet och döden; hwarföre de icke frukta honom, som kan dräpa kroppen allena, men wäl honom, som kan förderfwa både själ och kropp i helwetet. Och hwar och en som har denna fruktan är sannt wis; men den som wågar synda, hans wishet är dårars galenskap; ty han har dragit förderfwet öfwer sitt eget hufwud och beredt sig sjelf till bränsle för helwetes eld.

„Men den som är wis till saligheten, är modig som ett lejon och är för ädel att strida för mennisko-pris; ty när han har bröd till att äta och kläder att kasta om sig, så wet han att det är allt som werlden kan skänka honom. Han ömkar sig öfwer de så kal-

Digitized by Google

lade stora på jorden, de der lefwa utaf draf, och kunna förnöjas af den toma titeln af hög- och wälboren; under det de genom synder förnedra sig ända intill helwetet; men genom dessa ting förblindar denna werldens gud deras ögon, så att ganska få utaf dem se wägen till himmelen, sådan han är utstakad i Guds ord."

„Godt," sade Majoren, „när ni är så nogräknad i frågan om strid, hwad skola då wi göra?" Jag swarade: „Det är edert yrke, och om Ni hade ett bättre, så wore det bättre för eder." „Men några," återtog han, „måste strida." Jag sade: „Om alla menniskor lefde uti tron på Guds Son, så skulle krigen hafwa en ända." „Det är sant," swarade han, „om så wore, skulle wi icke längre lära att kriga.

„Men något är," sade han, „som jag åstundar att weta. — Säg mig: gör ni edra predikningar redo, innan ni predikar, eller predikar ni på fri hand?" „Jag studerar icke på hwad jag skall säga, utan talar såsom Guds anda ingifwer." „Godt," sade han, „jag wet icke hwad ni menar med Guds anda?" „Så mycket mera är det att beklaga," swarade jag, „att ni skall hafwa lefwat så länge i denna werlden, och icke ännu weta någonting om Gud; ty wi känna icke Gud, utan genom hans egen anda, som oß är gifwen, och tills wi undfått denna anda, äro wi utan Gud i denna werlden, och icke kan någon menniska hafwa dessa gåfwor, utan att weta det; ty så säger Herren Jesus: „På den dagen skolen I förstå, att jag är i min fader, och I i mig, och jag i eder." Så att, om Gud är sannfärdig, så måste wi känna att Christus är i oß, eller ock äre wi icke hans; ty så många, som ledas af Guds anda, de äro Guds barn; men om någon menniska icke hafwer Christi anda, så är hon icke hans: icke mera än en Turk eller Hedning, så framt han icke har samma anda, som uppwäckte Christum ifrån de döda att uppresa sig i denna werlden ifrån syndens död.

Här sade en af Kaptenerna: „Ni sade en dag, om wi icke hafwa Guds Anda, äro wi döde, medan wi lefwa." „Gjorde jag så?" „Ja, ni gjorde." „Då will jag bewisa det både med Kyrkans lära i England (till hwilken jag bekänner mig såsom

medlem), och med Guds ord." Gud ingaf att med wittnesbörd från båda twå öppet tala omkring 20 minuter; ingen motsade mig, utan stodo båda twå såsom stumma män.

Derpå sade Majoren: „Här är sådant afskedspaß för eder, som jag blott en enda gång förut har gifwit, och lade det i min hand. Jag sade dem: „Jag har nu befriat min egen själ, och är fri från allas edert blod; ty jag har icke sparat hwarken fattig eller rik, sedan jag kom ibland eder, utan hafwer satt lifwet och döden framför eder alla, allt som I kommit i wägen för mig. Jag har förklarat inför eder, att de ogudagtige skola wände warda till helwetet, och alla hedningar, som Gud förgäta; och å andra sidan deras wälsignade tillstånd, som bättra sig och lyda wår Frälsares Christi Evangelium; och jag beder Gud förläna eder förstånd i det som hörer till ewinnerlig frid, och nåd till att omwända hwar och en af eder ifrån eder orättfärdighet; då skola wi mötas en annan dag för att aldrig mera skiljas." Då sade Majoren: „Jag önskar eder godt, hwarthän I gån, ty I Methodister ären ett wälmenande folk;" och så sade de alla. Jag gaf dem en bok och tog farwäl.

Jag gick till platsen och predikade den aftonen, och hade flera soldater till åhörare, hwilka gåfwo uppmärksamhet till det jag talade. Derpå tog jag farwäl utaf dem, men somliga af dem gräto och bådo mig bedja för sig och sade: wi äro glade öfwer eder frihet, men sorgsne att skiljas wid eder. Jag anbefalde dem åt Gud och hans nådes ord, och hoppas att de skola minnas upmaningen och blifwa Jesu Christi stridsmän.

– Den 28. Julii hade jag min frihet att gå hwartheldst jag trodde att det mest skulle lända till ära för den Gud, som lossat mina band; ty han har gjort werket och honom tillhör äran. — Hwad är jag att han skulle wårda sig om mig? Men han är en Gud, som hörer böner: och ropet af hans folk bewekte honom att taga min sak uti sin hand. Prisa Herran, o min själ, som uppehållit dig i alla dessa bedröfwelser och icke låtit dig digna i swår frestelse.

Nu inser jag sanningen af de ord, som Herr John Wesley sade mig i York: „Godt, min broder, är den Gud, som du tje-

Digitized by Google

nar, mägtig att befria dig, och finner du honom trofast i sitt ord? Är hans nåd ännu tillräcklig för dig? Jag betwiflar det icke. Han skall icke låta dig blifwa uppgifwen eller utmattad till din själ. Men han har werk för dig att uträtta, som du icke känner och på detta sätt skulle hans rådslag fullföljas. O, förlora ingen tid! Hwem kan weta huru många själar Gud kan på detta sätt lemna i din hand? Skall icke allt detta tjena till Evangelii utspridande? Och är icke den tiden kommen, när wi skole med hwarandra utropa: Ja i allt detta öfwerwinne wi genom honom som oß älskat hafwer?

Den 28 Julii 1744, dagen efter då jag befriades från min fångenskap, predikade jag på platsen i Newcastle; och Herrens kraft war tillstädes, och flera andra blefwo omwända den weckan, och min egen själ upplifwades ibland dem.

Weckan härefter afreste jag till mitt hem, och broder Tinckler hjelpte mig med häst till Ferry Hill, hwarest wi anbefalde hwarandra i Guds nåd, och jag afgick till fots.

Dagen efter mötte jag broder Ash och twå andra nära Boroughbridge, som kommo att möta mig med min häst. Wi stannade och lofsjöngo Herran, som brutit mina bojor och bewarat dem i många faror.

Det war utspridt att jag skulle den aftonen predika i Leeds; och jag predikade på en öppen gård, för en stor samling af rika och fattiga, som icke gåfwo någon uppmärksamhet åt min predikan, innan jag sändes till soldat. Så se wi att hwad Herrens Jesu fiender gjorde för att motwerka hans Evangelium, lände till att utbreda hans rike. Så sker, att han wänder menniskors stolthet till sin ära, och de som fortfara deruti, tuktar han; ty ingen enda i Leeds öppnade sin mun emot mig, utan hundrade sade att de woro glada öfwer att åter se mig i frihet.

När jag kommit hem, fann jag min hustru och barn må wäl och wi prisade Gud tillsammans. Men när jag kom att samtala med folket, blef min själ bedröfwad, ty de som wisat mig stor kärlek, innan jag gick hemifrån, i deras skick och bemötande, tycktes nu önska att jag icke kommit tillbaka; ty Herr Viney, som warit hos Moravianerna, hade gått ibland dem under min frånwaro och

Digitized by Google

predikat för dem ett annat Evangelium. De berättade mig nu att de icke hade behof af lagen, eller någon lagpredikan widare, utan de hade behof att blifwa närde; och hwarken Herr Wesley eller jag wißte huru själar skulle uppbyggas, så wäl som Herr Viney. Men jag fann att de woro uppbygda i en ohelig tro, ty de sade: att underrätta folket att de måste blifwa heliga här i werlden, war Herr Wesleys och min wilfarelse, och att wi höllo själarne i band genom att predika, såsom wi gjorde. Somliga utaf dem wisade emedlertid sin frihet genom att trampa under foten både Guds och menniskors lag.

När jag såg sådan förödelse gjord ibland fåren genom hans ljufwa ord och smickerfulla tal, blef min själ så bedröfwad, att jag icke kunde äta mitt bröd. Jag kastade mig sjelf till jorden och önskade mig döden. Herre, hwarföre har du låtit mig komma tillbaka för att se denna olycka?

När jag predikade stodo många likt stockar och stenar, och andra smålogo sinsemellan, så att min predikan war såsom en fjäder kastad mot en klippa, eller såsom watten tömdt ut på jorden, med undantag af några främlingar, som blefwo rörda. Jag sade: „We mig, ty mina barn fly ifrån mig, likasom jag hade bragt spitelska ibland dem!“

Jag ödmjukade mig inför Gud och bad om upplysning, att få weta hans wilja, och jag öppnade boken wid dessa orden: „Görer fördenskull sådan frukt, som bättring tillhörer; och tänker icke att I wiljen säga till eder sjelfwa: Wi hafwa Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mägtig uppwäcka af dessa stenar Abrahe barn. Nu är yxan satt till roten på trän; derföre hwart och ett träd, som icke gör god frukt, blifwer afhugget och kastadt i elden.“ Jag gick ut, och stående på ett bord predikade jag i anledning af dessa ord för en stor samling, som tycktes likna ett folk, som aldrig hört Evangelium förut, och det begynte blifwa en skakning ibland dem, så att många föllo till jorden, utropande: „Herre fräls oß, annars förgås wi.“ Många kommo gråtande till mig och sade: wi hafwa blifwit bedragne af den Tyska sången, o bed för oß att Gud måtte återgifwa oß det öma samwetet, som wi förlorat, sedan du lemnade oß. Då gick

Digitized by Google

Herr Viney ut af samlingen, hängde ned sitt hufwud och erkände oß icke mera; men min själ fick nytt lif, ty syndare blefwo omwände, och andra återförde till Evangelii enfald, hwilka förut warit wisare än skriften; men några fortfara ännu i dag i sitt lyckliga syndareskap. En annan dag mötte jag en utaf dem, så drucken, att han icke kunde hålla sig i kärran. Jag frågade honom hwad han nu tänkte om sig sjelf, om döden öfwerraskade honom i detta ömkliga tillstånd? Han sade sig icke wara rädd att dö, ty han war sådan, som hans frälsare wille hafwa honom, och om han wille hafwa honom helig, så skulle han göra honom sådan; men han war en fattig syndare, och han hoppades blifwa så i ewighet. Han sade: „Du och John Wesley äro lambets fiender; ty du will att folket skall blifwa heligt här, men lambet skall hafwa äran af att frälsa mig: Jag will icke bjuda till att frälsa mig sjelf såsom Phariseerna." Jag utropade: „Herre, fräls mig från denna willan."

Efter någon tid gick jag till York, och fann att den säd som blifwit sådd under min fångenskap, hade kommit upp, ty 19 hade funnit frid med Gud, och twå gånger så många lågo under wäckelsen, ehuru de hade ingen, som underwisat dem i min frånwaro; endast de små böcker, som jag lemnat dem, t. ex. predikan: „Waka up, du som sofwer," och „saligheten genom tron," och utdrag från predikningar, och „Christendomens Natur och Ändamål," hade warit af stor nytta för dem. O, huru mycket godt skulle uträttas, om dessa böcker wore spridda öfwer landet!

Snart derefter sände Herr Wesley efter mig till London, och jag fann min själ wälsignad i att tala till folket, och många kommo af nyfikenhet till att höra, när de fingo weta att det war den mannen som warit i fängelse, och flera blefwo besegrade af den sanning, som de hörde.

Medan jag war i London erhöll jag bref från Sunderland, hwaruti begärdes att jag skulle komma dit att predika. Twå män hade blifwit omwände genom mig, när jag war fången der, och hade funnit Herran, och de skrefwo att deras själar stodo i pant för sina grannars frälsning. Jag ser att Gud leder de blinda på en wäg, som de icke känna; ty jag tänkte att allt hwad

Digitized by Google

jag talat derstädes, war såsom watten, spildt uppå jorden, men Herren stadfäster sitt eget ord, när wi blott se det lilla utwärtes skenet derutaf. O huru underfulla äro dina werk, o Herre! Hwilken stor eld har upplågat genom en liten gnista på detta ställe! Nu ser jag att den wise mannens råd är godt, då han säger: „Så din säd om morgonen, och håll icke upp med din hand om aftonen; ty du wet icke hwilketdera bättre lyckas kan."

Under min återresa från London predikade jag wid Nottinghams kors för en stor samling; af hwilken de fleste uppförde sig wäl, med undantag af några få, som hade lagat tillreds smällare att kasta mig i ansigtet, men tre utaf dem blefwo brände af den eld, som de tillredt åt mig, och gingo bort och lemnade mig att i lugn få sluta mitt tal. När jag hade slutat kom en Sergeant till korset till mig, föll ned på sina knän och sade: „För Guds skull bed för mig, ty jag kom med föresats att kasta eder ned; men en bäfwan för Gud föll uppå mig, när jag såg dessa brända af de smällare, som de tillagat för att kasta eder i ansigtet, och edra ord kommo såsom ett swärd uppå mitt hjerta; och jag är öfwertygad att ni är Guds tjenare. Jag har hwarken tjenat Gud eller min kung, såsom jag bordt göra; men jag hoppas att jag skall börja ett nytt lif ifrån denna stund." Denna händelse i allt folkets närwaro tycktes krydda hwad jag talat till dem. Under det jag predikade kommo Stephen Dickson och twå andra predikanter, och stodo stilla en stund; derpå sade de med hög röst: „Hwarföre höra på honom? Ty han är likaså lagisk och blind som de twå Wesleyerne sjelfwa."

När jag kom hem, fann jag folket på en lycklig wäg; och största delen af dem helt och hållet befriade från de olagiska grundsatser, som de hade fått under min fångenskap; och Herren hade förökat dem i nåd och antal; honom allena ware äran!

Snart derefter afgick jag till Newcastle, och arbetade der omkring tre månader, och hade tillfälle att besöka Sunderland. — Jag predikade wid korset för största delen af staden, som uppförde sig wäl och stodo stilla hela tiden, ehuru snön war 8 eller 9 tum djup. Jag gick dit så ofta jag kunde; och Gud wälsignade

Digitized by Google

många derstädes med sin frälsning, äfwensom wid Painshee och Biddick, som tackade Gud att jag blifwit sänd ibland dem. De sade att de skulle bedja för wår prest, som war orsaken till min ankomst, ty de woro honom mera förbundne än mig; och låt honom mena hwad han will, de hade orsak att bedja Gud för honom. Så är uppenbart att Gud har sin wäg i stormwinden och sina spår i djupt watten.

Wid min återkomst till Leeds fann jag att Herren hade storligen wälsignat Jonathan Reeves och John Bennets arbeten. — Flera hade blifwit omwända genom deras predikningar både der och i Birstal.

Efteråt blef jag kallad till Birstal. Under resan besökte jag Nottingham; och som jag predikade kom en hop pöbel in och bullrade som om de warit wid en tuppfäktning, så att min röst icke kunde höras på en stund. När de tystnat, begynte jag tala, och en af dem kom bakom mig och fylde min mun med smuts från rännstenen. Jag tror att jag aldrig förr känt mig så nära att quäfwas; men när jag fått ut smutsen, begynte jag åter att tala. Upphofsmannen gick då omkring och sade: „Lemna honom i ro, ty han har rätt och wi orätt, och om någon af eder rörer honom, så skall jag slå honom ned." Han skyddade mig under wägen till min bostad och uppbar många hugg för mig; han bad mig bedja för sig, att han icke måtte hwila, förrän han funnit frid med Gud, ty han war wiß på att han stridde mot sanningen; men med Guds nåd skulle han icke göra det mera.

I Wednesbury war lugnt, och flera, som hade warit bland förföljarena woro nu omwända, och nöjda att bära Evangelii smälek. O hwilken god Gud wi hafwe att göra med! Det är wisadt, att hwilka som rätta sig efter hans tuktan, öfwer dem skall han utgjuta sin anda, och upptaga dem i sitt sköte, oaktadt allt hwad de gjort för att uppwäcka hans wrede.

Jag fann lugn på alla platser under min wäg till Bristol; och min själ war upplystad ibland folket i denna stad. Här och i nejderna af Somersetshire och Wiltshire anwände jag fyra månader. Flera hade blifwit uppwäckte i Poulton, Colford, Oakley, Shepton Mallet, Road och Bearfield. Så gör Gud werket,

Digitized by Google

och ingen kan hindra. Om än redskapen äro aldrig än så swaga, om han bjuder, så skall en mask skaka jorden.

Under det jag war i dessa nejder, trädde de upproriske in i wårt land; och många bäfwade af fruktan för de analkande olyckorna, som wäntades wid deras ankomst, och höllo sig till ordet och bönen, ehuru de försummat dem tillförene; men sedan Herren satt sin töm i de upproriskes mun och wändt dem åter dit de kommit ifrån, så blefwo många lika wårdslösa om sin själ som någonsin förut.

Kort innan jag lemnade Bristol erhöll jag ett bref från Herr Charles Wesley, innehållende endast följande ord: „Min broder, du måste waka och bedja, arbeta och lida. Min anda är med dig. Du skall innan kort behöfwas i Yorkshire. Farwäl." I sanning, Gud har gjort honom till en sann prophet för mig; ty jag ser så stort behof att waka och bedja, som jag någonsin såg; och tror att jag kommer se, så länge jag är i denna tjutande ödemark; och att anstränga all min kraft till att öfwertala syndare att fly den tillkommande wreden, ty jag anser mig sjelf såsom en skuldenär till alla menniskor.

Jag kommer ihåg att, omkring 8 månader före min anwärfning till soldat, Herr Charles Wesley predikade nära mitt hus på öppna gatan och sade i sin predikan: „Innan jag kommer å nyo att predika här, skall djefwulen tillåtas att kasta någon utaf eder i fängelse; men det skall lända till Guds ära, och till Evangelii utbredande." Jag tänkte då ganske litet att molnet skulle brista öfwer mitt hufwud; men när det så gjorde woro dessa ord min tröst i försökelsen.

När jag lemnat Bristol mötte mig många lidanden. Nästan på hwarje plats, dit jag kom för att predika, war pöbeln uppretad som om de hade i sinnet att mörda mig och alla Guds barn, i ett slags tacksägelse-rus, emedan de uppproriska woro besegrade. O hwilka fåkunniga warelser äro menniskorna i deras köttsliga tillstånd.

När jag kommit till Nottingham, predikade jag till en fredlig församling. Ungefär en half timma sedan jag hade slutat, då jag jemte 4 eller 5 andra woro sittande wid elden, kom Consta-

Digitized by Google

peln, med en hop pöbel i hälarna, rusande in i huset och frågade: „Hwar är predikanten?“ Jag sade: „Det är jag Herre.“ Han återtog: „Ni måste gå med mig till Majoren.“ Jag sade: „Hwar äro edra order?“ Han swarade: „Min staf är min fullmakt — kom, gossar, hjelpen mig; ty jag skall skaffa honom upp till Majoren.“ Jag sade: „Jag är icke rädd att gå till honom; men det är eder skyldighet att gripa denne swärjaren; ni hörer en till swärja, och om ni icke griper dem, så står det i min magt att ställa eder på 40 skillingars böter för pligtförsummelse.“ — Han aktade icke på hwad jag sade, utan drog mig bort. När han nästan kommit till Majorens hus, sade en herrelik man: „Constapel, hwart skall ni gå med honom?“ Han sade: „Till Majoren.“ Han återtog: „Låt blifwa det; ty Majoren är deras wän, och säger att han skall kasta alla, som störa dem, i correctionshuset; derföre tag honom inför Rådman H—l, och han skall foga anstalt om honom?“ „Då måste wi wända en annan wäg,“ sade Constapeln. Jag inwände: „Jag yrkar att gå till Majoren.“ Men han återtog: „Jag skall laga eder gå hwart jag behagar.“ Jag sade: „Ni sade mig att ni måste föra mig inför Majoren; jag finner att ni är en underlig officer, som först uppmuntrar swärjare och sedan ljuger sjelf.“ Då tjöt pöbeln och skrek: „Hjelp oß att föra Methodist-presten till corrections-huset.“

När wi kommo till Rådmannens hus, woro der flera hundrade församlade, och han frågade: „Hwem har ni der Constapel?“ Till mig sade han: „Jag undrar att ni icke stannar i eder hembygd; wid denna tid kan ni hafwa blifwit öfwertygad, att pöbeln i Nottingham icke tillåter eder ostördt få predika i denna stad.“ Jag swarade: „Jag beder om ursäkt, min Herre, att jag icke förrän nu wetat att denna staden styres af pöbeln; ty de fleste dylika städer pläga styras af Magistrater.“ Han rodnade och sade: „Tänker ni att wi wilja beskydda Wesley och Er, edert pack? Nej, jag tror att I ären orsaken till alla de oroligheter, som kommit up i landet.“ Jag inwände: „Kan ni bewisa, Herre, att någon enda, som står i förening med oß, har bistått pretendenten, antingen med manskap, penningar eller wapen?“ Han sade: „Det har blifwit anmärkt att det altid fun-

Digitized by Google

nits ett sådant der predikande, tjutande folk, kort innan någon hämndedom kommit öfwer landet." Jag inwände: „Det är Guds godhet emot folket, att skicka sina sändningebud att warna dem till bättring, att de måga undslippa hans domar här, och de fördömdas plågor derefter. Ni, Herre, kan likaså wäl säga, att det war Jeremias, och icke Chaldeerne som förstörde templet, och tog Jerusalems inwånare tillfånga, emedan han förkunnat dem att så skulle ske, om de icke bättrade sig och omwände sig till Gud.— Nej, Herre, det är icke för bön och predikning det onda kommer i landet, utan för swordom och förbannelse, dryckenskap och utswäfning, för de fattigas förtryck, och för kärleken till wällust mer än till Gud, och derföre att wi försaka Herran, som köpt oß. Sådant folk bringar swärd, pest och hungersnöd öfwer landet." Constapeln sade: „Tänker ni att wi skola taga warning af en sådan stackare som ni?" Jag sade: „Om I icke wiljen, så måsten I lida hugg; ty om ingen förbättring sker i landet, så skall Gud utgjuta sina domar öfwer menniskor och djur; derföre warnar jag eder alla att se uppå riset, som är bestämdt åt dem, som icke lyda Evangelium." Derpå sade Rådmannen: „Så, så, ni må icke predika här, jag tror sannerligen att ni är en god man." Sedan sade han: „Constapel, jag will icke sända denne mannen till Correctionshuset: jag förmodar att, efter ni håller ett allmänt hus, ni kan låta honom ligga der i natt, ty han är stadd på sin resa." Constapeln sade: „Jag beder att slippa honom i mitt hus." „Godt då," sade han, „må han gå till Mary Whites, hwarifrån han kom." Jag talade widare några få ord till honom, och önskade honom god natt. Han sade: „Herr Nelson, jag önskar eder godt, hwartheldst I gån."

När jag kommit in på gatan, så woro wäl der ett tusende menniskor; men jag såg ingen bekant, hwarföre jag gick och stälde mig under en lampa, så att mina bekanta kunde se mig.— Rådmannen kom i dörren och sade till Constapeln: „Se till att ingen ofredar Herr Nelson, och ledsaga honom i säkerhet till Mary Whites." Constapeln tycktes skämmas, och gjorde efter befallning. Då kom den mannen, som gaf honom rådet att föra mig till Rådmannen, till mig och sade: „Din hala tunga fräl-

Digitized by Google

sade dig den gången." Jag sade: „Nej, Herre, det war min Gud, som har alla menniskors hjertan i sin hand."

När wi kommit till Mary Whites, sjöngo wi en psalm och prisade Gud, bådo för wåra fiender och anförtrodde hwarandra i Guds wård och beskydd; och wi hade ett uppbyggeligt möte kl. 5 nästa morgon.

När jag kom hem, fann jag allting på hugnelig fot, och Herren lade många till antalet af sina barn den wintren, och flera afledo i segrande tro. „Förunderlig är du, o Herre, i alla dina werk, och lika stor som du är i majestät, är du i barmhertighet!"

En dag hände sig att jag kom i sällskap med en Herre, som kallades en af Mästarne i Israel, och som begynte förlöjliga Herr John Wesley, och alla som arbetade med honom, sägande: „De äro en kortsynt, okunnig folkhop, och icke heller söka de underwisning i Evangelii sanning." Jag sade: „Herre, jag är en utaf dem, och jag är tillgänglig för öfwertygelse: wisa mig min willfarelse, och jag hoppas, med Guds nåd, att öfwergifwa den." Han sade: „I förneken all tro på helgonen, då I förneken utkorelse och förkastelse." Jag sade: „Jag wet icke att detta är Evangelii tro, ty Apostelen Paulus säger: „Detta är icke allenast skrifwet för Abrahams skull, att tron räknades honom till rättfärdighet; utan ock för wår skull, när wi tro på honom, som wår Herra Jesum uppwäckte ifrån de döda; hwilken för wåra synders skull är utgifwen, och för wår rättfärdighets skull uppwäckt. Jag tänker derföre att detta är Evangelii tro, att jag af hjertat tror att Jesus Christus dog för mina synder, och stod åter up för min rättfärdighets skull; att han dog för mig, för att uppenbara sitt lif i min dödliga lekamen, att jag icke skulle lefwa mig sjelf utan honom till behag, som dog för mig; och denna tro upptänder en kärlekslåga i deras hjertan, som emottaga honom, till Gud och hwarje menniskosjäl; och jag will icke gifwa ett strå för någonting, som kallas tro, utom denna. Samme Apostel säger att hans uppdrag till folket och Hedningarna war att öppna deras ögon, och wända dem ifrån mörkret till ljuset, och från Satans magt till Gud; att de måtte få syndernas förlåtelse, och arfwedel bland dem som helgade warda, genom tron på Jesum Chri-

Digitized by Google

stum; men icke ett ord om förkastelse finnes i detta uppdrag; och om någon komme och predikade ett annat Evangelium, han ware förbannad." Han stormade in på mig, och kallade mig flera gånger ett dum-höfdadt kreatur. Jag sade: „Mitt hufwud är oredigt eller ock eder lära är oklar. Om ni tager Gud fri, och icke gör honom till en ljugare, eller skyldig till mened, eller till syndens upphof så kan jag tänka såsom ni." „Hwad menar ni?" sade han. Jag återtog: „Han har åtskilliga gånger sagt att han icke har anseende till personen; men ni har låtit honom ljuga många gånger, sedan jag kommit i edert sällskap; och ni har gjort honom skyldig till mened; ty han swär wid sitt eget lif, att han hafwer ingen lust till den ogudagtiges död. Och ni har påstått att det är Guds lust att öfwerlemna största delen af menniskoslägtet åt en obarmhertig djefwul, att regera dem här, och pina dem härefter; ja, ni påstår att det är hans goda lust att fördöma barnen från deras mödrars lif. O, min Herre, tag wara på hwad ni säger om kärlekens Gud, ty ni har gjort honom wärre än Moloch, genom edra ord att menniskan gör lika mycket Guds wilja, då hon skär halsen af sin fader eller kränker sin egen moder, som då hon föder de hungriga eller kläder de nakna. O, min Herre, är denne den Guden, som war i Christo och försonade werlden med sig sjelf? Nej. Han älskar alla menniskor, och förbarmar sig öfwer all sin werk; och Apostelen Johannes säger: den som älskar, han är född af Gudi och känner Gud, ty Gud är kärleken." Då gaf han till ett rytande som en slagtare i björngården. När jag kunde blifwa hörd, sade jag: „Herre, om ni åter engång predikar, så måste jag anse eder antingen för en dåre eller skälm." „Hwarföre så?" sade han. Jag återtog: „Ni säger att de utkorade äro walda från ewighet, och de öfrige satta å sido för förderfwet; och att detta beslut icke kan förändras; och om ni tänker att någon af de utkorade kan förtappas af brist på predikning, eller någon af de förkastade blifwa frälsad genom eder predikan, så saknar ni sundt förnuft; och ännu wärre, om ni tror att saken är bestämd, och att predikandet skall fördubbla de förtappades plågor, och att största delen af edra åhörare äro förtappade, hwilka hjelpa till att uppehålla Er såsom en

Digitized by Google

Herreman, endast för att föröka sin fördömelse." Han såg på mig med en twär min och sade att jag war så ond som Wesley sjelf. Jag inwände: „Herre, hwad är det, som ni finner orätt? Om Ni talar sannt, så har Gud bestämt mig att tänka som jag gör. Och huru kan jag förändra hans beslut?" Han sade: „Jag afskyr att höra eder tala så." Härtill swarade jag: „Will ni att Gud skall förändra sitt beslut?" Derpå gick han bort i raseri.

En annan predikant af samma slag afhörde wår disput, och sade att han skulle sätta på mig en fråga, som skulle driswa mig ifrån den widhängsna rättfärdigheten, nemligen: „Om de hwita kläderna, i hwilka de woro klädde, som stodo inför stolen i himmelen, icke woro Jesu Christi tillräknade rättfärdighet?" Jag sade: „Nej, Herre." Men han påstod att så war. Jag sade då: „Det är i min tanka nästan hädelse att så säga." Han sade: „Hwad menar ni?" Jag swarade: „Skriften säger: de som komne äro utur stor bedröfwelse, och hafwa twagit sina kläder, och gjort dem hwita i lammets blod. Jag hörde aldrig att hans lif war fläckadt med synd, ej heller att menniska eller djefwul kunde anklaga honom derföre; hans rättfärdighet hade icke behof af twagning; det är hädelse att så säga; blygs derföre, gå hem och läs skriften, och ni skall se att det är Jesu Christi blod, som renar oß af alla synder, men inga kläder. När en själ framträder i detta sällskap, så är han icke lik en smutshög, betäckt med snö, utan i grunden ren, och är, genom kraften af Jesu Christi anda, förnyad till Guds beläte, hwartill han först skapades; och då, men icke förr än då, kan han inträda genom det Nya Jerusalems portar, och förena sig med englar, erkenglar, och de fullkomliga rättfärdigas andar, för att i ewinnerlig chor besjunga den store treenige Guden." Han sade: „Ni skall aldrig komma mig att tänka såsom Wesley och Ni gören." Jag återtog: „Om ni icke gör det i denna werlden, så skall ni i den andra; ty om ni dör, besläckad och oren, så blifwer ni kastad i den sjön, som brinner af eld och swafwel; så att det för eder wore bättre att genast sjelf börja, och råda edra åhörare att utbrista: skapa i mig, o Gud, ett rent hjerta, och gif mig en ny wiß anda; ty ingen, utan att wara renhjertad, skall se Gud."

Digitized by Google

Han sade att han icke aktade hwad jag sade, emedan hans frälsning war fullbordad när Christus hängde på korset." Jag återtog: „Icke så, ty han gjorde ingen bättring för eder; ni måste ångra eder sjelf, eller ewigt förtappas, efter allt hwad han har gjort och lidit för eder och mig; och om ni icke tror att han dog för edra synder, och uppstod för eder rättfärdighets skull; ej heller war han uppstånden, när han hängde på korset, hwilket dock war en nödwändig del af det werk, som han kommit att fullgöra; och icke föddes han på nytt för eder, ty utan att ni warder född på nytt kan ni icke ingå i himmelriket och werkligen göras delagtig af Guds natur genom nya födelsen, eller och hafwen I icke mera rättighet att kalla Gud eder Fader och himlen eder arfwedel, än jag har att kalla Kung Georg min Fader och hans thron min." Han sade: „I ären ett underligt slags folk," och lemnade mig. O, min Gud, tag saken i din egen hand, och sätt en dam för den anti-christliga läran, som nu sprider sig lik en flod öfwer wårt land; och låt folket se sanningen, sådan hon är i Jesu; och skapa ett sådant hungrande och törstande efter inwärtes helighet, att de må längta såsom hjorten längtar efter wattubäckar, tills allt det i dem är blifwer heliggjort inför Herran.

Jag hoppades att jag nu fått slut med det slags folket; men en tredje kom till mig snart derefter med häftighet, och sade att jag war en fiende till Evangelium. Jag frågade: „Hwaruti, min Herre?" Han sade: „i att säga att Christus dött för alla, och i förnekandet af den tillräknade rättfärdigheten." Jag swarade: „Tron på Christum är räknad till rättfärdighet för hwar och en själ, som tror, och de hafwa fritt fått förlåtelse för hans skull, äro emottagna i Guds ynnest och sköte, och delagtiggjorde af densamma Andan, som uppwäckte wår frälsare ifrån de döda; hwarigenom de blifwa mägtige att försaka ogudagtighet och werldslig lusta, och att lefwa ett gudeligt, rättfärdigt och nyctert lif i denna närwarande onda werlden, och fullborda helgelsen i Guds räddhåga. Efter Skriftens mening lefwa de icke sjelfwe, utan Christus lefwer i dem; och han nederslår i sjelfwa werket djefwulens gerningar och återställer Guds beläte i själen; och jag har icke läsit om någon annan egenskap till att göra själen lämplig för

Guds sällskap." Han sade: „ni är dum, och så äro alla de som följa Wesley; men jag tror såsom jag säger, och så göra många bättre män än både ni och han." Jag swarade: „Om ni och alla predikanter i England trodde så, så skulle jag ändock icke tro eder, utan så wore att Guds ord uttryckligen sade att Christus icke dött för alla; men det säger på många ställen att han dog för alla; och på intet ställe att han dog icke för alla; och jag förstår icke huru ni kommit att blifwa wisare än skriften; ej heller saknar jag sådan wisdom." Jag tillade: „Säg mig, Herre, har ni någonsin känt Guds kärlek i eder egen själ? Om I det gjort, så wädjar jag till edert eget samwete, om I icke den gången kände kärlek till hwarje menniskosjäl?" Nu war icke detta eder natur, utan Guds natur; och om en enda droppe af kannan kunde så uppswälla eder själ, hurudant skall då hafwet wara, hwarifrån den hämtades? Jag kan icke hjelpa att jag tror att ni med sådana grundsatser icke känner Gud, eller om ni har känt honom, att ni förgätit honom; ty ni gör houom wärre än Moloch." Härwid utfor han i raseri emot mig. Jag sade: „Blif icke wred på mig, utan war ense med eder sjelf; och om jag kunde tro såsom ni gör, så skulle jag icke så länge hafwa bekymrat folket med predikning; ty ni säger: icke en af dem, för hwilka Christus dött; kan förtappas ej heller den öfriga delen blifwa frälsad. Hwarföre då skola både ni och jag bita luften? Christus, säger ni, skall hafwa sitt, och djefwulen måste hafwa sitt; derföre låt hwar och en få hafwa sitt i fred; och plåga icke de stackars warelserna, förrän tid är." Då gick han sin wäg med hast, och skickade efter bättre skäl hos dem af hans egen prägel i London, för att sätta en bom för allmän återlösning och inwärtes helighet; men ingen förde dem till mig.

Snart derefter kom jag tillsammans med en Romersk Catholik, som begynte att fördöma alla secter och partier, sägande: „De skola alla förtappas, som dö bort ifrån kyrkans mark; ty det finnes icke mer än en sann kyrka, och denna är Roms kyrka." — Jag sade: „Roms kyrka må wara hwad som heldst, du åtminstone hörer icke till Christi kyrka, ty du swärjer och förbannar, och går drucken och bryter sabbathen; och så länge du fortfar att göra detta, så hörer du till Satans synagoga. Men han sade

att deras prester hade Petri magt och kunde och wille förlåta allas deras synder, som hörde till deras samfund." Jag sade: „Icke så, ty den ena ogudagtiga menniskan kan icke förlåta den andra, eller förlåta sina egna synder; nej, det är Gud, som är förolämpad, och det är den, som är förolämpad, som måste förlåta honom som gjort förargelsen; den ene upprorsmannen kan icke tillgifwa den andre; det är Konungen, som måste förlåta båda; eller och måste båda lida. I sägen äfwen, att oblatet är Christi werkliga lekamen och winet Christi werkliga blod; följaktligen har, efter eder lära, hwar och en, som deltager deruti, ewinnerligt lif blifwande i sig; men Skriften säger, att hwarken bolare eller drinkare eller hädare skola ärfwa Guds rike, och du wet att många af eder kyrka, som deltaga i nattwarden, äro sådana, som jag nämnt. Ja, Paulus talar i 5. Capitlet af sitt bref till Galaterna om sju slags syndare, som icke skola ärfwa Guds rike; derföre bedrag dig icke, eller kasta bort det förstånd, som Gud har gifwit dig. Tag nu fram edert oblat och sätt det fram för ett swin, en apa eller björn, och de skola sluka det; huru kunnen I då wåga påstå att det är Guds wäsende; om så wore, så skulle desse oskäliga djuren stå upp på yttersta dagen, lika så wäl som I." Han gaf mig onda ord, och en annan af dem sade att om han hade magt som wilja, så skulle jag kokas i olja, hwarpå de lemnade mig. O min Gud, drag okunnighetens slöja bort ifrån folket, och låt allt folk få se din salighet!

Under wägen till den plats, dit jag gick att predika, besökte jag en Herremans hus, hwarest war stort sällskap, och han yrkade att jag skulle stanna quar och spisa middag med dem. Jag ursäktade mig. Han sade: „Af hwad orsak? Ni har tid nog för eder." Jag inwände: „Herre, jag kan icke akta mig från att förfördela eder i edert eget hus." „Hwad menar ni?" sade han. Jag swarade: „Om jag förebrår Herrarne wid edert bord, så förfördelar jag derigenom eder; och jag kan icke wänta att sitta wid bordet i dag, utan att få höra Herrans namn försmädas, ehuru twå prestmän finnas i sällskapet; och om jag gör det, så måste jag warna dem, eller gå hem med ett belastadt samwete, hwilket jag icke will göra för allt det I ägen." Han sade: „Jag står fast i

min yrkan att ni spisar middag hos mig, och ni är wälkommen till att tadla synden, och om jag blifwer den skyldige, förebrå mig först." Jag sade: „Er, Herre, så snart som någon annan, eller skulle jag icke älska eder själ så högt som någon annans."

När wi satt oß till bords, hade jag knapt tid att äta en enda bit, innan jag fick tillfälle till tadel: ty der fanns en Herre, som war Catholik, och han talade knapt tre ord, utan att det ena war en ed. Jag sade till wärden: „En sak är för djup för mig, jag kan icke begripa den." Han sade: „Hwilken sak?" Jag swarade: „När jag ser en man, som är begåfwad med sundt förstånd och god uppfostran, löpa andan ifrån sig för ingen lön." Han sade: „Hwad menar ni?" Jag återtog: „När den eller den fördömer sin egen själ genom swordom och förbannelse, är det likasom att löpa för ingen lön. Om han fördömer sin själ för att tillfredsställa sina fåfängliga och dåraktiga begär, så har han ett slags nöje, ehuru det är djuriskt; men det andra medförer hwarken nöje eller nytta." Då sade Herrn: „Petrus swor." Jag sade: „Han gjorde så, och när han gjort det, gick han ut och grät bitterligen, och jag förmodar icke att han förnyade det. Herre, jag önskar att ni wille såsom han." Han sade: „Godt, jag medgifwer att det icke är rätt att swärja; men här äro några af edra prester (efter som ni kallar eder sjelf en kyrkans man), som swärja likaså mycket som jag, när de äro på jagt." Jag sade: „Herre, jag är ledsen att höra det; men det kan icke ursäkta eder eller mig, om wi swärja derföre att eder prest och min själasörjare swärja." Då sade de andre: „Tänker ni att Herr John Wesley icke skulle swärja en fåfäng ed för 100 pund?" Jag swarade: „Jag tror icke att han skulle swärja en fåfäng ed, för att frälsa sin hals ifrån galgen; och finge jag derom wißhet, så skulle jag för ewigt wända mig ifrån honom." Catholiken sade: „Jag sköter icke om hwarken hwad ni eller han säger, ty jaga skall jag, ty jag har ett så godt koppel af foxiga jagthundar, som något i hela konungariket, och ett par goda hästar att följa dem, och som kosta mig omkring 200 pund om året, och jag kan godt komma ut dermed." Men jag sade: „Herre, huru kan ni answara för att förslösa 200 pund om året, när ni skall göra räkenskap för edert

Digitized by Google

fögderi?" Han swarade: „Det är mitt eget, jag är ingen fogde." Jag inwände: „Ni är blott fogde, Herre, ty jorden är Herrans, och hwad deruti är; och boskapen på bergen, der de wid tusende tal gå. Han säger, guldet är mitt och silfwret är mitt, och han skall säga till eder: du har tagit mitt guld och mitt silfwer, och förslösat det på dina hundar och hästar och fäkt-tuppar, i stället för att föda den hungrige och kläda den nakna; eller wara en man för enkor och de faderlösas fader, eller den blindes öga eller den lames fot. O, min Herre, betänk att det blott är en kort stund, innan Gud skall säga till eder: kom och gör räkenskap för ditt fögderi, ty du måste icke längre wara min fogde. Då skulle ni önska att allt hwad ni förspillt på wällust och toma nöjen, hade blifwit gifwit åt de fattiga och ringa." Då hwiskade de twå prestmännen till hwarandra och hwiskningen gick omkring till Catholiken, och han sade: „Hwarföre har Gud gjort hundar af sådan natur, om det icke wore för Herremäns förlustelse." Jag swarade: „Hwem wågar säga att Gud har gjort dem så?" Han sade: „Har icke Gud gjort dem?" „Jo, Herre," återtog jag, „och eder dertill, men icke sådan ni är." Han sade: „Hwad menar ni?" Jag inwände: „När Gud hade slutat att skapa förklarade han det ganska godt; och ingen död fanns hos något kreatur. Men när synden kom i werlden, kom ocksä för syndens skull döden; men innan menniskan syndade mot skaparen, fanns intet begär hos något kreatur att taga det andras lif; nej, haren skulle lika så snart hafwa jagat hunden som hunden haren. Då skulle lejonet icke mera hafwa dödat lambet, än lammet lejonet, och dufwan höken, likaså snart som höken dufwan. Men efter fallet är jorden förbannad för menniskans skull, och allt hwad hon frambringar; ja, allt är en förbannelse för menniskan till deß det blifwer henne helgadt genom bön. Och jag tror icke att ni eller någon enda, som är här, faller på edra knän, för att bedja Gud wälsigna edert företagande, när I gån på jagt, och göra eder skickliga att nyttja hundarne och hästarne till hans ära; ej heller tror jag att ni gör något annat, som är honom mera behagligt." Han sade: „Jag har hört sägas att Wesley lärt eder konsten att räsonnera, och jag finner att han så har." Jag återtog: „Herre,

Digitized by Google

om ni eller någon annan, som är närwarande, kan bewisa oriktigheten af hwad jag säger, så låt honom göra det."

Efter min återkomst till Leeds, gick jag till Wakefield och predikade för en liten, men alwarlig församling.

Nästa morgonen afgick jag till Kirkheaton, och under wägen spisade jag frukost med en wän i Harborough; men innan jag warit der en half timma, war huset omringadt af nästan hela staden, män, quinnor och barn, hwilka med en röst skreko: „Tag ut honom, så att wi få kasta honom i strömen." Jag gick ut till dem och sade: „Hwad fattas eder?" De fördömde mig och sade: „Du, du Methodist-hund." Jag återtog: „Hwad hafwer jag gjort eder? Jag har icke kommit att predika här nu." Då swor prestens son: „Du skall aldrig predika mera, ty wi skola kasta dig i strömen denna dag." Jag fann att nästan hela staden hade öfwerenskommit att alla dagakarlar och gesäller skulle lemna arbetet, så snart nästa predikant komme till staden, och sätta en rännsnara kring hans hals, och draga honom i strömen, och dränka honom, så att staden måtte blifwa fri ifrån dem för altid; och prestens son war anförare för pöbeln, och hade ställt en förryckt karl att kasta snaran omkring halsen på mig; och han stod med en sådan uti sin hand, och en slagtare med ett rep för att hjelpa till att släpa mig bort; men så länge min röst kunde höras hade de ingen magt att röra mig. Då gingo de till klockarens hus och fingo sex stora hand-klockor, och kommo och ringde rundt omkring mig, så att min röst icke skulle höras; hwarpå dåren, som war öfwer sex fot hög, kastade snaran omkring halsen på mig, men jag satte handen emellan halsen och snaran och stötte henne tillbaka, då mannen föll till jorden, som om han hade warit slagen med en yxa, och slagtaren stod och darrade, utan att röra mig. Constapeln kom då med sin staf i handen, hwarwid pöbeln skrek: „Här är Constapeln, låt honom komma, och wi skola kasta repet om honom nu; ty han skall hjelpa oß." Han kom till mig, och jag sade: „Är ni Constapel?" Han sade: „Ja, jag är, och det skall jag låta eder weta." Jag sade: „Jag är glad att ni kom, och jag uppfordrar eder i Konungens namn att göra eder skyldighet." Han sade: „Hwilken är min skyldighet?"

Digitized by Google

Jag swarade: „Att stilla denna pöbel, och fria mig utur deras händer; och om jag gjort något lagstridigt, att föra mig inför magistraten, och låta mig straffas efter lagen.“ Han bleknade och sade: „Hwart skall ni gå?“ Jag skulle gå till stallet, för att taga min häst, men blef hindrad af denna folkhop.“ Han böd dem wara stilla, och sade: „Följ mig.“ Han gick till stallet och förde ut hästen och höll stegbygeln, medan jag satte mig upp; hwarpå han tryggt förde mig genom trängseln, och bad mig resa i Herrans namn. O, min Gud, hitintills har du hulpit mig!

När jag framkommit, hade wi ett hugneligt möte, ty Herrans kraft war närwarande till att hela; och en som suckat, blef försatt uti frihet, och alla prisade Herran för min del, att han befriat mig utur de ogudagtigas hand.

Jag begaf mig ännu engång till York i Påskweckan och predikade Lång-fredagen wid Hepworths kärr för ett allwarligt, fridsamt folk; och bestämde att predika derstädes Påskdagen kl. 8 om morgonen; hwarpå jag gick till en by omkring 3 mil från York, hwarest jag predikade för en ganska stor och anständig församling.

Påskdagen gick jag till Hepworths kärr på bestämd timma och fann twenne slags sällskap af folk församladt, det ena kom för att höra, och det andra för att förstöra. Sedan wi sjungit en psalm och bedit, öppnade jag min bok wid dessa orden: „Gud hafwer uppwäckt sin son Jesum och sänt honom till att wälsigna eder, att hwar och en af eder skulle sig omwända ifrån sin ondska,“ och jag fortgick i bewisandet att detta war hans-kall i denna onda werlden; att werkligen frälsa alla sanna trogna ifrån deras synder, och att det hwarken war sect, parti eller mening, som gjorde en menniska till werklig medlem af Christi kyrka; utan att werkliga Christne woro sådane, som blifwit frälste från sina synder genom Jesum Christum, både från efterlåtenhet i det goda och begåendet af det onda; och att allt, som icke hade denna beskaffenhet, icke war Christendom; hwarföre jag sade; „Bedrager eder icke, ty det som orent och besmitteligt är, kan icke komma in i himmelriket, utan blifwer kastadt i den sjön, som brinner af

Digitized by Google

eld och swafwel; och såsom denna dag firas till åminnelse af Gud, som uppwäckte sin son att wälsigna oß, så må hwar och en utropa: „Herre, wälsigna mig och omwänd mig ifrån min ondska.“ Då ropade en Herre, som war Catholik, och stod i spetsen för wåldswerkarne: „Slå hjernan ut på den galne hunden,“ och gnißlade hårdt med tänderna. Genast kom en skur af stenar och träffade många af folket, och de fortforo att kasta, till deß ingen kunde stå quar för att höra mig; icke desto mindre träffade ingen sten mig, ehuru jag stod såsom en skott-fläck på bordet, när alla flydde ifrån mig, och jag talade till pöbeln; men när jag stigit ned och gick min wäg, träffades jag af en tegelsten bak i hufwudet, så att jag föll ned med ansigtet mot jorden, och skulle hafwa blifwit liggande, om icke twenne män lyftat mig upp, men för en stund kunde jag icke stå. Blodet rann ut efter ryggen på mig ned i mina skor, och pöbeln följde mig genom staden, swärjande att de skulle mörda mig, när de fått mig utom porten. Jag sade till Herran: „Herre, du blef slagen utom porten, och du kan befria mig från dessa blodtörstiga mäns händer.“ När jag gått öfwer bryggan, kom en Herre, och tog mig wid handen, sägande: „Huru är det, ni blöder så.“ Någon bland pöbeln swarade: „Det är blott litet mot hwad wi skola göra honom.“ Då tog Herrn mig in uti sitt hus, och sade pöbeln att om de icke genast skingrade sig, skulle somlige af dem wara i fängelse, innan en timme war till ända. Då flydde de bort, och han sände efter en läkare att sköta mitt hufwud.

Jag lade mig en stund; och broder Slaton kom med min häst och jag red till Ackham, hwarest jag skulle predika kl. 5 efter middag; men just wid den tiden, ditkommo ungefär tio män, dels inuti och dels bak på wagnen och på kuskſätet, hwilka begynte sjunga dryckeswisor, och att kasta ruttna ägg på quinnorna.

Jag och twå andra gingo i en liten täppa nära huset, spatserande, när dit kommo twå tjocka män, den ene swärjande: „jag skall döda honom, om än ingen mer menniska funnes i lifwet.“ Jag sade honom att han hade intet skäl att döda mig, ty jag hade icke gjort honom något ondt, ej heller någon i staden. Derpå rusade han emot mig så wildt han kunde, i affigt att ränna

Digitized by Google

sitt hufwud emot min maggrop, men jag wek åt sidan, och han föll på hufwudet. När han stigit upp, talade jag ånyo till honom, och frågade hwad orätt jag hade gjort honom. Han swarade mig icke, utan rände åter emot mig, och fattade tag i min skjortkrage, den han sönderref; och han föll åter ned till mina fötter. Då han stigit opp och kommit mot mig för tredje gången, och efter jag icke gjorde något motstånd, kastade han mig omkull, och satte sina knän flera gånger på min mage tills hans slagit andedrägten utur mig och satt mitt hufwud åter i blödning. Då gick han till de Herrar, som lejt honom och de andre till att mörda mig, och sade: „Mine Herrar, jag har dödat predikanten, han ligger död i hagen.“ Derpå tog han en af wåra wänner och slog honom mot hörnet af en mur, och bräckte twå af hans refben. Prestens broder sade: „Godt, wi wilja sjelfwa se, wi tro icke dina ord.“ Härefter kom han och tjugo andra till mig, men min andedrägt hade återkommit, och jag war wänd på ansigtet, och låg blödande på jorden. En af dem sade: „Han skall få sin död, om han ligger der en stund.“ Derpå lyftade de upp mig och sade: „Wi skola hjelpa eder in i huset.“ När jag kunde tala, sade jag: „Eder barmhertighet, mine Herrar, är endast att bana wäg för större grymhet: om jag har begått någonting emot lagen, så låten mig straffas efter lagen: jag är Konung Georgs undersåte, och till hans lag wädjar jag; och jag är willig att framträda inför min Lord Major, såsom han är Konungens embetsman.“ Men de förbannade mig och Konungen dertill, sägande att han war så ond som wi, eller borde han hafwa hängt oß, likt hundar, långt förut. En fördömde honom werkligen och sade: „om han wore här, så skulle wi göra honom lika matt som dig.“

Prestens broder förbannade mig och sade: „Enligt edra predikningar äro wåra prester blinde ledare och falska propheter; men wi skola mörda eder, så snart I kommen.“ En sade: „Om Wesley kommer om Tisdag, så skall han icke lefwa en dag till här i werlden.“ När jag gått inåt gatan, upphöjde de ett hurrarop, och en person tog tag i min högra hand, och ryckte hastigt till, på samma gång som en annan slog till mig på wenstra sidan af

Digitized by Google

hufwudet, och tryckte mig neder. Så snart jag stigit upp, tryckte de mig neder åtta gånger och när jag låg på jorden, oförmögen att stiga upp, togo de mig wid håret och släpade mig mot stenarne nära tjugo alnar, några sparkade mig i sidorna och på låren med sina fötter, då andra drogo mig utmed sig; och sex af dem gingo uppå min kropp och mina lår, för att, som de sade trampa den helige anda ur mig. Derpå låto de mig wara en liten stund, och sade till hwarandra: „Wi kunna icke döda honom." En sade: „Jag har hört att en katt har nio lif; men jag tror att denne har nio tjog." En annan sade: „om han än det har, så dör han i denna dag." En tredje sade: „Hwar är hans häst, ty han skall genast lemna staden." Till mig sade de: „Befall eder häst att föras till eder, ty ni skall resa, innan wi lemna eder." Jag sade: „Jag will icke, ty I hafwen för affigt att mörda mig i tysthet, för att undslippa rättwisan; men om I mörden mig, så skall det ske offentligen, och må galgen bringa eder till ånger, så att edra själar måtte frälsas från den tillkommande wreden." Då swor den ene att om jag icke wille resa, så skulle de kasta mig i drag-brunnen; och de lyftade opp brunnslocket, och släpade mig derintill; men en hafwande quinna stod wid brunnen och skuffade bort flera af dem, så att de icke kunde få mig dit. Då kommo twå fruar utaf staden och ropade wid namn de Herrar, som sträfwade att kasta mig uti, hwilka då låto mig gå och wände sig till fruarne med förwirrad uppsyn. Emedlertid fingo några wänner upp mig och hjelpte mig in i huset. Derpå begaf sig hela pöbel-massan till staden under sång af utswäfwande wisor. Detta skedde på Påskdagen.

Jag hörde en af dem säga, när han gick in i wagnen: „Det är omöjligt för honom att lefwa; och om John Wesley kommer om Tisdag, så skola wi mörda honom; och då skola wi blifwa quitt Methodisterne för altid, ty ingen skall wåga komma, om de twå blifwa ur wägen röjda."

När de hade gått, skickade jag efter något swettdrifwande medel, hwaraf jag swettades så wåldsamt, att min skjorta war om morgonen likasom fläckad af rått oxkött. Men jag war icke så sårad som jag förmodade; hwarföre jag afreste för att möta Herr John Wesley och förmådde rida 40 mil den dagen.

Digitized by Google

Jag mötte honom wid Osmotherly, och hörde honom predika på en grafsten på kyrkogården för en stor och allwarlig församling. Jag fann ordet komma med kraft till min själ och twingades utropa: „O Herre, jag will prisa dig för din godhet emot mig; ty du har warit med mig i alla mina pröfningar, du har dragit mig utur dödens käftar; ehuru du låtit komma menniskor öfwer mitt hufwud, och lagt en tunga på mina länder; jag war kommen i eld och watten; men du hafwer utfört mig och wederqueckt mig!" Och i alla mina förföljelser hölls min själ i frid, så att jag hwarken kände fruktan eller wrede.

Så långt, Herre, är jag ditt wittne; ty du gifwer kraft för wår dag, efter ditt ord, och nåd till hjelp i nödens tid. O min dyre återlösare, huru skall jag prisa dig såsom du bör blifwa prisad! O låt mitt lif wara ett lefwande offer inför dig; ty det är genom dig allena, som jag undsluppit både timlig och ewig död!

När jag hade berättat Herr Wesley det behandlingssätt jag hade undergått, tackade han Gud för min befrielse. Likwäl gaf jag honom det rådet att denna gången icke gå till York, utan till Leeds, och Gud wälsignade hans ord till många själar i Leeds den weckan.

Så långt kan jag säga: „Herren är min hjelpare, o må jag aldrig bedröfwa hans anda; då skall han wara min ledsagare intill döden, och min del i ewighet."

Denna är en fullständig berättelse om Guds och menniskors handlingssätt med mig, ifrån min ungdom till det fyrationde andra af mina lefnads år.

Digitized by Google

Berättelse
om
John Nelsons Död.

Sistledne Måndag ungefär kl. 3 kom John Nelson ifrån middags måltid hos Herr Jowat, gick upp på sitt rum och sade till S. B.: „Jag wet icke att jag på lång tid känt mig må så wäl efter middagen." Inom en liten stund blef han anfallen af så häftiga magplågor och kräkningar, att han måste föras till sängs. Han hade icke warit der länge, innan han mistade all känsel och dog kl. ½5 på eftermiddagen.

Om Onsdag fördes hans quarlefwor genom gatorna i Leeds, på wäg till Birstal; under omgifning af tusende, som sjöngo eller gräto. Det war sannerligen ett högtidligt tillfälle för många att se honom föras till grafwen, som i dessa trakter gjort och lidit så mycket för Guds ära och menniskors wälfärd. Men såsom han dog i Herranom, så hwilas han nu ifrån sitt arbete och hans gerningar följa honom efter.

O, huru böra wi icke alla ödmjuka oß wid att se de första redskapen för den stora religions rörelsen i wåra dagar så tidigt kallade hädan! Låt, Herre, din nåd fortfara att hwila öfwer kommande slägter, och gif dem en stadig följd af heliga och werksama män, som icke hålla sitt lif kärt för sig sjelfwa, när de kunna blifwa anwände för din dyra sak!

Leeds den 22 Julii 1774.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

